ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ชูกลิ่น ผ่องแผ้ว

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ)
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

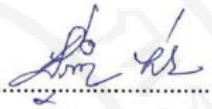

นางสาวชูกลิ่น ผ่องแผ้ว
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อาดัม นีละไพจิตร,
กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพา ขจรธรรม,
ปช.ด.(ประชากรศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์ พัชรีย์ เลิศฤทธิ์,
พ.บ., Ph.D.(Biochemistry)
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพา ขจรธรรม,
ปช.ด.(ประชากรศาสตร์)
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ)
วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2559

.....

นางสาวชูกลิ่น ผ่องแผ้ว
ผู้วิจัย

.....

อาจารย์กนกพร วิบูลพัฒนะวงศ์,
Ph.D. (Education)
ประธานสอบวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพา ขจรธรรม,
ปช.ด.(ประชากรศาสตร์)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อาดัม นีละไพจิตร,
กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ศาสตราจารย์ พัชรีย์ เลิศฤทธิ์,
พ.บ., Ph.D.(Biochemistry)
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพา ขจรธรรม,
ปช.ด.(ประชากรศาสตร์)
คณบดี
วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี จากความเมตตาและความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาดัม นีละไพจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ช่วยเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ จนกระทั่งครบกระบวนการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพา ขจรธรรม ที่ปรึกษาร่วมที่ได้สละเวลาให้ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น และกำลังใจ ตลอดจนช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.กนกพร วิบูลพัฒนะวงศ์ ที่ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ กราบขอบพระคุณ อาจารย์ อรอนงค์ สงเจริญ อาจารย์ ดร.ปารณีย์ วิสุทธิพันธุ์ อาจารย์ธรรม จตุนาม ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม อาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ ศรีสุรกุล อาจารย์ ดร.วสันต์ สกุลกิจกาญจน์ ที่ให้ความรู้และช่วยตรวจสอบด้านสถิติ และอาจารย์ Dr. Donald Scott Persons ที่ช่วยกรุณาตรวจสอบ บทสรุปสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ กราบขอบพระคุณ รองศาตราจารย์ ดร.ทวี เชื้อสุวรรณทวี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจพร ศักดิศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะรัตน์ นุชผ่องใส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลพร เผือกคง อาจารย์ ดร.สุจิตรา เขียวศรี อาจารย์ ดร.นัทธี เชียงชะนา อาจารย์ ดร.วรางคณา รัชตะวรรณ ที่ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวิจัย

กราบขอบพระคุณ ศาตราจารย์ (เกียรติคุณ) นายแพทย์ พูนพิศ อมาตยกุล กรรมการและเลขานุการมูลนิธิราชสุดา อาจารย์ ดร.วีระแมน นิยมพล และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ หน่วยงานบริการ และสนับสนุนนักศึกษาพิการ บรรณารักษ์ ห้องสมุด และบุคลากร วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล ศูนย์บริการ และสนับสนุนนักศึกษาพิการ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ช่วยบริการสนับสนุนสิ่งที่เอื้อต่อคนพิการ และเป็นกำลังใจให้ ด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณ นักศึกษาพิการ หน่วยงานบริการ และสนับสนุนนักศึกษาพิการ จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ได้ให้ข้อมูลงานวิจัยนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่เคยอบรมสั่งสอน และสนับสนุนด้านการศึกษาให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนที่แสนดีของผู้วิจัยที่คอยช่วยเหลือ พูดคุยให้กำลังใจ ความสำเร็จครั้งนี้ขอมอบให้เป็นประโยชน์ต่อคนพิการ ต่องานการช่วยเหลือคนพิการ งานบริการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และเป็นแรงบันดาลใจให้กับคนทั่วไป

ชูกลิ่น ผ่องแผ้ว

Copyright by Mahidol University

ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

NEEDS AND THE UNMET NEEDS OF STUDENTS WITH PHYSICAL DISABILITIES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THAILAND

ชูกลิ่น ผ่องแผ้ว 5637942 RSRD/ M

ศศ.ม. (วิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อาดัม นีละไพจิตร, กศ.ด., พิมพา ขจรธรรม, ปช.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย เปรียบเทียบความต้องการกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือนและลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย รวบรวมได้ จำนวน 189 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ Nonparamtric โดยวิธี Mann-Whitney U และ Kruskal-Wallis

ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ มีความต้องการ ด้านจิตใจ รองลงมา คือ ความต้องการ ด้านสังคม และอันดับสุดท้ายคือ มีความต้องการ ด้านร่างกาย ในด้านจิตใจ ส่วนใหญ่ มีความต้องการ ด้านเจตคติต่อคนพิการ เกี่ยวกับ มีความต้องการให้ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 70.3 ในด้านสังคม ส่วนใหญ่ มีความต้องการ ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ เกี่ยวกับ การสนับสนุนเรื่องการศึกษา มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 41.0 ในด้านร่างกาย ส่วนใหญ่ มีความต้องการ ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา เกี่ยวกับทางลาด มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 43.0 และ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการ กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ ต่างกัน ในภาพรวมและรายด้าน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ความต้องการของนักศึกษาพิการ/ ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการ/ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

Copyright by Mahidol University

206 หน้า

NEEDS AND THE UNMET NEEDS OF STUDENTS WITH PHYSICAL DISABILITIES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THAILAND

CHUKLIN PONGPAW 5637942 RSRD/ M

M.A. (REHABILITATION SCIENCE FOR PERSONS WITH DISABILITIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ADAM NEELAPAIJIT, Ed.D.,
PIMPA KHACHONDHUM, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this survey research was to study the needs and the unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand, and to compare the needs with personal factors such as gender, age, monthly income/expenses and the type of physical disability. One hundred and eighty-nine (189) students with physical disabilities selected through stratified random sampling made up the sample populaion of the study. Data were collected by questionnaires and analyzed using frequency, percentage, mean and standard deviation.The hypothesis was nonparametric statistic by Mann-Whitney U, and Kruskal-Wallis.

The results found that students with physical disabilities in the higher educational institutions in Thailand were classified based on psychological needs, social needs and physical needs. Most of the students with physical disabilities expected the staff to have appropriate attitude towards persons with disabilities, this was considered an unmet need with 70.3 percent. The social needs, management educational policy for needs, most of the participants considered this as belonging the group of unmet needs (41.0 percent). The physical needs and the universal design of ramps in the higer educational institutions fell under unmet needs with 43.0 percent and it was found that there was no significant difference when needs were compared with personal factors such as gender, age, monthly income/expenses and the type of physical disability both as whole/ overall and individual aspects.

KEY WORDS : NEEDS OF STUDENTS WITH DISABILITIES / UNMET NEEDS OF STUDENTS WITH DISABILITIES / STUDENTS WITH PHYSICAL DISABILITIES

Copyright by Mahidol University

206 pages

สารบัญ

		หน้า
กิตติกรรมประกาศ		**ค**
บทคัดย่อภาษาไทย		**ง**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**จ**
สารบัญตาราง		**ญ**
สารบัญรูปภาพ		**ฎ**
บทที่ 1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 คำถามการวิจัย	3
	1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
	1.4 สมมุติฐานงานวิจัย	4
	1.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย	5
	1.6 ขอบเขตงานวิจัย	6
	1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	1. 8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2	**ทบทวนวรรณกรรม**	**10**
	2.1 คนพิการ	11
	2.1.1 ความหมายคนพิการ	11
	2.1.2 ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	14
	2.1.3 การตรวจประเมินและวินิจฉัยความบกพร่อง	15
	2.2 ความต้องการและการช่วยเหลือคนพิการ	18
	2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์	18
	2.2.2 ความต้องการของคนพิการ	20
	2.2.3 ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง	23
	2.2.4 การช่วยเหลือคนพิการ	25

Copyright© by Mahidol University

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
	2.2.4.1 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	26
	2.2.4.2 การให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	30
	2.4.4.3 การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ	33
	2.4.4.4 การออกแบบที่เป็นสากล	35
	2.4.4.5 เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก	37
	2.2.4.6 ผู้ช่วยคนพิการ	41
	2.3 การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนหรือทางร่างกาย ด้านการศึกษา	42
	2.3.1 การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล	47
	2.3.2 งานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (DSS)	51
	2.3.2.1 พันธกิจของงานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ	51
	2.3.2.2 บทบาทของงานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ	52
	2.3.2.3 รูปแบบระบบการจัดบริการ DSS	52
	2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
	2.4.1 งานวิจัยในประเทศ	53
	2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ	58
บทที่ 3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	**68**
	3.1 ประชากร	68
	3.2 กลุ่มตัวอย่าง	69
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
	3.4 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความต้องการ	73
	3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
	3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	74
	3.7 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	75
	3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	75

Copyright by Mahidol University

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 4	**ผลการวิจัย**	**78**
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	79
	ส่วนที่ 2 ข้อมูลความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	80
	ส่วนที่ 3 ข้อมูลความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว หรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	83
	ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับปัจจัยส่วนบุคคล	89
บทที่ 5	**อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ**	**94**
	สรุปผลการวิจัย	95
	อภิปรายผลการวิจัย	97
	5.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	97
	5.2 ความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	99
	5.3 ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย	100
	5.4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลการวิจัย ตามสมมุติฐานการวิจัย	115
	ข้อเสนอแนะ	118
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	123
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย		**125**
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ		**149**

Copyright by Mahidol University

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บรรณานุกรม		**173**
ภาคผนวก		**179**
ภาคผนวก ก	แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	180
ภาคผนวก ข	เอกสารและหนังสือที่เกี่ยวกับจริยธรรมวิจัยในคน เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย	197
ภาคผนวก ค	ค่าความเชื่อมั่น หรือ Reliability ของแบบสอบถาม	202
ประวัติผู้วิจัย		**206**

Copyright by Mahidol University

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
3.1	การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified Random Sampling)	71
4.1	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล	79
4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ และอันดับที่ ของความต้องการด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา	82
4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ ความต้องการ ร้อยละของความต้องการมาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ	85
4.4	อันดับที่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ ความต้องการ ร้อยละของความต้องการ มาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายประเด็นความต้องการ	89
4.5	ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Mann-Whitney U	90
4.6	ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีอายุ ต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Kruskal-Wallis	91
4.7	ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Kruskal-Wallis	92
4.8	ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มี ลักษณะความพิการต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Kruskal-Wallis	93

Copyright by Mahidol University

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพ	หน้า
1.1 แนวคิดของงานวิจัย	5
2.1 รูปแบบการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ตามความต้องการของคนพิการ	46

Copyright by Mahidol University

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตที่ผ่านมา คนป่วยที่ได้รับการบำบัดรักษา ถ้าทางการแพทย์มีการวินิจฉัยพบว่าไม่มีทางรักษาให้หายขาดได้ ก็จะกลายเป็นคนป่วยเรื้อรัง หรือกลายเป็นคนพิการไปในที่สุด ซึ่งงานวิจัยของ ธนพล แสงจันทร์ (2556) ที่ศึกษา การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการของศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการพุทธมณฑล กรณีศึกษา: ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการพุทธมณฑล กล่าวว่า ความเชื่อของสังคม นับตั้งแต่อดีตกาล ต่างมองว่าคนพิการนั้นไม่สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากนัก คนพิการหรือคนป่วยเรื้อรัง มีชีวิตอยู่เพื่อรอวันตาย มีอารมณ์ซึมเศร้าหดหู่ มีสภาพจิตใจที่ย่ำแย่ แต่ในความเป็นจริงแล้ว สามารถค้นพบศักยภาพของคนพิการ ที่ยังคงทำให้ชีวิตมีการพัฒนา และรักษาจิตใจเพื่อก้าวข้ามความพิการไปสู่สังคมได้อย่างมีความสุข ทำให้มีพลังที่จะเผชิญปัญหาได้อย่างเข้มแข็ง เพื่อประโยชน์ทั้งตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติได้อีกต่อไป รวมทั้งยังเป็นแบบอย่างให้คนรอบข้างมีกำลังใจ และยังทำให้ความสุขในครอบครัวของคนพิการกลับคืนสู่ปกติ โดยคนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระได้ ซึ่ง นลินี เรืองฤทธิศักดิ (2549) ได้ให้ความหมายของ การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ(Independent Living)ไว้ว่า คือการที่คนพิการสามารถกำหนดแนวทางการดำรงชีวิตของตนเองได้อย่างสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยไม่ขึ้นอยู่กับความพิการว่าจะรุนแรงมากน้อยเพียงไร ทั้งนี้อาศัยบริการและความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น ส่วนคนพิการที่จะดำรงชีวิตอิสระได้ คือ ผู้ที่มีอิสระทางความคิด มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถเลือกตัดสินใจในการดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพของตนเอง

จากบทความเกี่ยวกับการสัมมนาคนพิการไทย เรื่อง วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย กล่าวโดยสรุปว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายส่วนใหญ่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น การนั่ง การยืน การนอน และการเดิน เป็นต้น จึงมีความต้องการที่จะต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพตั้งแต่แรกเกิด หรือแรกพบความพิการ และต้องได้รับบริการฟื้นฟูฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถพัฒนาการเคลื่อนไหว เดินทาง หรือประกอบกิจกรรมต่างๆได้ด้วยตนเอง รวมทั้งการให้คำปรึกษา และแนะแนวผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูคนพิการทางการเคลื่อนไหว บางคนยังมีโรคประจำตัวหรือโรคแทรกซ้อน เช่น ลมชัก โรคหัวใจ โรคไต แผล

Copyright by Mahidol University

กดทับ เป็นต้น จึงจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้สามารถเคลื่อนไหว ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน พึ่งพาตนเอง และเดินทางได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละคน คนพิการทางการเคลื่อนไหวสามารถเรียนร่วมในสถานศึกษาของคนปกติทั่วไปได้ เพียงแต่ต้องมีบริการสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาด ลิฟต์ ห้องน้ำสำหรับคนพิการ และสื่อพิเศษ อุปกรณ์ที่ดัดแปลงเพื่อช่วยคนพิการทางการเคลื่อนไหว ให้สามารถเรียน และใช้คอมพิวเตอร์ได้ ในปัจจุบันหน่วยรัฐบาลและเอกชนมีการจัดรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย เพื่อให้คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป เช่น เก้าอี้เข็นไฟฟ้า แขน ขา และมือเทียม อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งต้องการโอกาสร่วมกิจกรรมต่างๆ กับคนทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว การเดินทาง การสื่อสาร การสร้างเสริม มนุษย์สัมพันธ์ และการอยู่ร่วมกับคนทั่วไปในสังคม คนพิการทางการเคลื่อนไหวยังสามารถประกอบอาชีพได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่ต้องการบริการฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของแต่ละคน โดยมีครูที่สามารถจัดสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมทั้งปรับวิธีการเรียนการสอนบางประการ เพื่อตอบสนองความต้องการอย่างสมเหตุสมผล ให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน (“วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย,” 2552)

จากพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กล่าวไว้ในมาตราที่ 20 ข้อ 2 พบว่า การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการ เพื่อให้การสนับสนุน ตามความเหมาะสม

ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาที่มีนักศึกษาพิการเข้าเรียน จึงได้เริ่มมีการจัดตั้งหน่วยงานภายใน คือ งานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (Disability Support Services : DSS) เพื่อจัดบริการตามความต้องการของนักศึกษาพิการ โดยเจ้าหน้าที่มีความสามารถในระดับสูง ให้การช่วยเหลือ ประกอบด้วย การช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล (Reasonable Accommodation) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) การดูแลด้านการปรับสภาพทางสถาปัตยกรรมหรือการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) (อรอนงค์ สงเจริญ และธิดารัตน์ นงค์ทอง, 2553) นอกจากนี้ยังมีการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ (Rehabilitation Counseling) เพื่อให้นักศึกษาพิการสามารถปรับตัวหาวิธีพึ่งพาตนเอง และปรับสภาพทางจิตสังคมได้ มีการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการตนเอง

Copyright by Mahidol University

ของนักศึกษาพิการ พร้อมทั้งประสานงานบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานการช่วยเหลือนักศึกษาพิการ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน ครอบครัวคนพิการ ผู้ช่วยคนพิการ ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาพิการ และตอบสนองความต้องการอย่างสมเหตุสมผล เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

การที่นักให้คำปรึกษา หรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือนักศึกษาพิการจะให้การช่วยเหลือสอดคล้องกับความต้องการของคนพิการได้นั้น จำเป็นจะต้องได้ข้อมูลอย่างชัดเจนก่อนที่จะให้การช่วยเหลือ ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ว่ามีความต้องการ ด้านใดบ้าง อยู่ในระดับใด มีความต้องการด้านใดบ้างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองอย่างสมเหตุสมผล และเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย กับปัจจัยส่วนบุคคลกับลักษณะความพิการ ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายและเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย จึงมีความสนใจที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปช่วยเหลือคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย และตอบสนองความต้องการอย่างสมเหตุสมผล ให้มีการพัฒนาศักยภาพ ไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต ต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ประกอบด้วยด้านใดบ้าง และอยู่ในระดับใด

1.2.2 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความต้องการอย่างไร

1.2.3 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีลักษณะความพิการต่างกัน มีความต้องการอย่างไร

Copyright by Mahidol University

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน

1.3.3 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับลักษณะความพิการ

1.4 สมมุติฐานงานวิจัย

สมมุติฐาน ที่ 1 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มี เพศ ต่างกัน มีความต้องการต่างกัน ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

สมมุติฐาน ที่ 2 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มี อายุ ต่างกัน มีความต้องการต่างกัน ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

สมมุติฐาน ที่ 3 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มี ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ต่างกัน มีความต้องการต่างกัน ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

สมมุติฐาน ที่ 4 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มี ลักษณะความพิการ ต่างกัน มีความต้องการต่างกัน ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

Copyright by Mahidol University

1.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

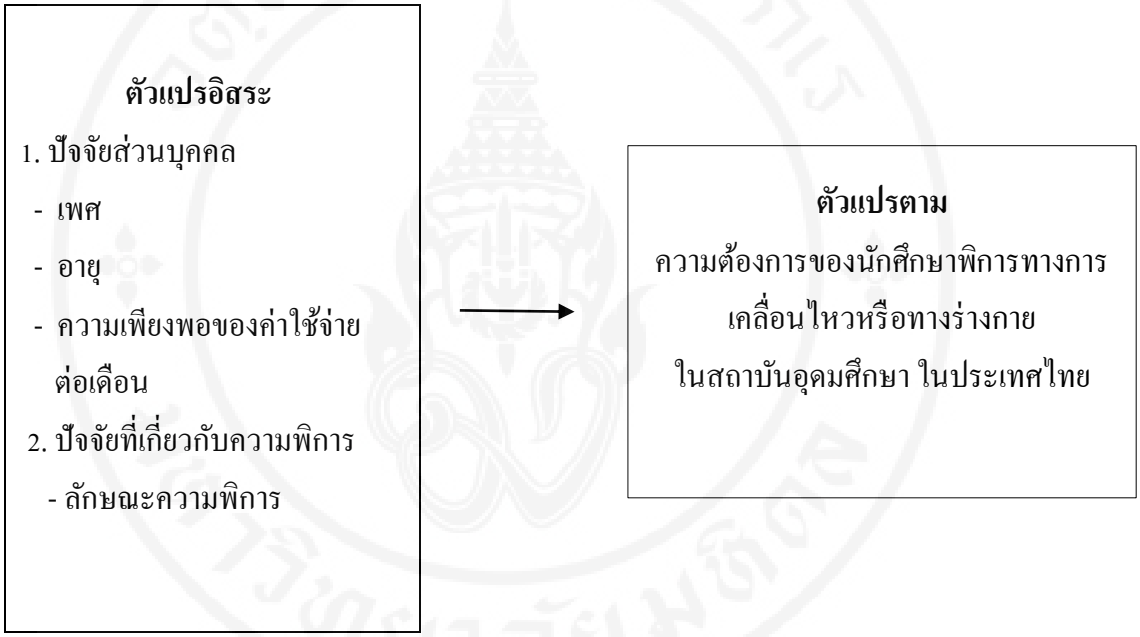

แผนภาพที่ 1.1 แนวคิดของงานวิจัย

Copyright by Mahidol University

1.6 ขอบเขตงานวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัย เป็นการศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย และเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความพอเพียงของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และปัจจัยที่เกี่ยวกับความพิการ ได้แก่ ลักษณะความพิการ

ประชากร ที่ทำการศึกษาคือ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย จำนวน 516 คน ที่จดทะเบียนมีบัตรประจำตัวคนพิการประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ตามข้อกำหนดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยใช้ข้อมูลประชากรจากรายงานผลการสำรวจข้อมูลนักเรียน นิสิต นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557 และแบ่งลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ออกเป็น 3 ลักษณะคือ

- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ
- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม
- ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

(คู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF, 2012)

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คนได้จากการสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จากสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มีจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เข้าศึกษาในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาไม่ต่ำกว่า 30 คน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย หมายถึง นักศึกษาพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย และกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยความพิการ 2 ประเภท คือ

1.7.1.1 ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน

Copyright by Mahidol University

ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขา อ่อนแรง แขน ขา ขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขา

1.7.1.2 ความพิการทางร่างกาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

1.7.2 ลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย หมายถึง ลักษณะความพิการ ตามความหมายของความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย และตามเกณฑ์มาตรฐานกลางประเมินความสามารถ ตามประเภทความพิการ และให้รหัส ICF ในกรณีที่เดินไม่ได้ และเดินได้ โดยมีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วย ในการเคลื่อนที่ และการเดิน รวมทั้งความพิการทางร่างกาย แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1.7.2.1 ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ

1.7.2.2 ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม

1.7.2.3 ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

1.7.3 ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย หมายถึง ความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ได้แก่

1.7.3.1 ความต้องการด้านร่างกาย เป็นความต้องการจำเป็น ในการดำรงชีวิต ประกอบด้วย

1) ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการ หรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา ได้แก่ ทางลาด ห้องน้ำ ลิฟต์ ประตู บันได โต๊ะที่รถเข็นสอดเข้าได้ ที่จอดรถคนพิการ

2) ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง อุปกรณ์ช่วยลดความเสี่ยงการบาดเจ็บ อุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และซอร์ฟแวร์ที่เอื้อต่อคนพิการ อุปกรณ์ช่วยในกิจกรรมนันทนาการ จัดให้มีหน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก

Copyright© by Mahidol University

3) ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการ เพื่อการรักษาและฟื้นฟู ได้แก่ การได้รับการประเมินสุขภาพ และความพิการ บริการฝึกอบรมเสริมความรู้

4) ด้านผู้ช่วยคนพิการ ได้แก่ สถาบันการศึกษาช่วยจัดหา ผู้ช่วยคนพิการโดยจัดรูปแบบของการช่วยเหลือ เป็นแบบกลุ่มหรือแบบรายบุคคล และการดูแลในด้านกิจวัตรประจำวัน

1.7.3.2 ความต้องการด้านจิตใจ เป็นความต้องการการสนองตอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ประกอบด้วย

1) ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟู และปรับสภาพจิตใจ ได้แก่ การบริการให้คำปรึกษา และมีผู้มีหน้าที่ให้คำปรึกษาที่เชี่ยวชาญ

2) ด้านเจตคติต่อคนพิการ ได้แก่ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ บุคลากรเข้าใจนักศึกษาพิการ มีการรับฟังความต้องการของนักศึกษาพิการ

1.7.3.3 ความต้องการด้านสังคม เป็นความต้องการที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ประกอบด้วย

1) ด้านการออกสู่สังคม ได้แก่ มีการรวมกลุ่มชมรมคนพิการ และการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

2) ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการในสถาบันการศึกษา ได้แก่ การจัดทำแผนการศึกษารายบุคคล ได้รับการสนับสนุนการช่วยเหลือด้านการศึกษา

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ การจัดตารางเวลา มีการพัฒนานวัตกรรมและเทคนิคการสอน และการบริหารจัดการตนเอง

4) ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม ได้แก่ สถาบันการศึกษา มีการประสานงานเรื่องสิทธิประโยชน์ และการคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ

5) ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ ได้แก่ มีการฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน และการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

6) ด้านกีฬาและนันทนาการ ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีกิจกรรมกีฬา นันทนาการที่สอดคล้องกับความต้องการ และมีสถานที่จัดกิจกรรม ที่คนพิการเข้าถึงได้

Copyright by Mahidol University

1.7.4 ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง หมายถึง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่รับรู้ว่า ยังไม่ได้รับบริการ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1.7.4.1 ด้านร่างกาย

1.7.4.2 ด้านจิตใจ

1.7.4.3 ด้านสังคม

1.7.5 สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย หมายถึง สถาบันการศึกษาในประเทศไทยที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ของรัฐบาลหรือเอกชน

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 สามารถทราบความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

1.8.2 สามารถนำความรู้จากการศึกษาไปใช้ในงานการให้คำปรึกษาเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

1.8.3 สามารถนำความรู้เรื่องความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายไปใช้ในงานการช่วยเหลือคนพิการให้สอดคล้องกับความต้องการ

Copyright by Mahidol University

บทที่ 2
ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รวบรวมไว้ ในหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 คนพิการ

2.1.1 ความหมายคนพิการ

2.1.2 ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

2.1.3 การตรวจประเมินและวินิจฉัยความบกพร่อง

2.2 ความต้องการและการช่วยเหลือคนพิการ

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์

2.2.2 ความต้องการของคนพิการ

2.2.3 ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2.2.4 การช่วยเหลือคนพิการ

2.2.4.1 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

2.2.4.2 การให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

2.2.4.3 การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ

2.2.4.4 การออกแบบที่เป็นสากล

2.2.4.5 เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

2.2.4.6 ผู้ช่วยคนพิการ

2.3 การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนหรือทางร่างกาย ด้านการศึกษา

2.3.1 การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล

2.3.2 งานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (DSS)

2.3.2.1 พันธกิจของงานการให้บริการสนับสนุน

2.3.2.2 บทบาทของงานการให้บริการสนับสนุน

Copyright by Mahidol University

2.3.2.3 รูปแบบระบบการจัดบริการ DSS

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 คนพิการ

2.1.1 ความหมายของคนพิการ

ความหมายของคนพิการ ทำให้ทราบถึงความเป็นมา ปัญหาและความต้องการของคนพิการ รวมทั้ง การจำกัดสิทธิ เจตคติ ความเชื่อของสังคม นับตั้งแต่สมัยอดีตกาล (ธนพล แสงจันทร์, 2556) นิยามความพิการ กับการประกอบสร้างทางสังคม และวัฒนธรรม ได้วิเคราะห์ให้เห็นภาพ ยุคสมัยของความพิการ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (อุบลพันธ์ ธีระศิลป์ และเพ็ญจันทร์ เชอร์เรอร์, 2551) จากการรวบรวมความหมายของคนพิการ ได้มีการกล่าวถึง ความหมายของคนพิการ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัย ได้รวบรวม พัฒนาการเกี่ยวกับความหมายของคนพิการไว้ ดังต่อไปนี้

ความหมายของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 เมื่อสมัยก่อนปี ค.ศ. 2534 แนวคิดเกี่ยวกับคนพิการของสังคมไทย มีทัศนะว่าคนพิการ จำเป็นที่จะต้องได้รับการสงเคราะห์เลี้ยงดูให้มีชีวิตรอด ด้วยความเมตตาสงสาร ตามหลักมนุษยธรรม โดยมิได้ให้ความสำคัญ เกี่ยวกับการป้องกัน หรือฟื้นฟูให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้เฉกเช่นบุคคลทั่วไป จนกระทั่งมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 จึงเริ่มให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งทางด้าน การแพทย์ การศึกษา การฝึกอาชีพ และการมีงานทำ รวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม โดยตามกฎหมายฉบับนี้ ได้ให้ความหมายของ คนพิการ ว่าเป็นคนที่มีความผิดปกติ หรือ บกพร่องทางร่างกาย ทางสติปัญญา หรือทางจิตใจ โดยกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การเน้นไปที่ความพิการของปัจเจกบุคคล และพยายามแก้ไขปัญหาของแต่ละคน โดยลดความพิการหรือชดเชยความพิการ ด้วยวิธีทางการแพทย์ ทางอุปกรณ์ หรือการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ ส่วนมากจะเน้นรูปแบบ หรือมุมมองทางการแพทย์ (Medical Model)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2550 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 4 และให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ซึ่งกฎหมายฉบับใหม่นี้ มีมุมมองต่อมิติของคนพิการ ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น กล่าวคือ คน

Copyright by Mahidol University

พิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรค ในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นพิเศษ ที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือ ด้านใดด้านหนึ่งเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรม ในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกาศกำหนด

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่า ในยุคปัจจุบันนี้ ได้มีการให้ความหมายของคนพิการ โดยจุดประกายมุมมองเกี่ยวกับคนพิการ ให้มองเห็นความแตกต่าง ในยุคดั้งเดิมและสมัยใหม่ เพื่อหาทางขจัด ปัญหาอุปสรรคต่างๆ และตอบสนองความต้องการอย่างสมเหตุสมผล นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งผู้วิจัย ได้รวบรวม เรื่องเกี่ยวกับมุมมองด้านคนพิการ ในยุคดั้งเดิมเปรียบเทียบกับยุคปัจจุบันไว้ ดังนี้

มุมมองทางการแพทย์ หรือ Medical Model อธิบายว่า ความพิการ เป็นผลของการมีพยาธิสภาพของโรค หรือการบาดเจ็บ ที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ ก่อให้เกิดร่องรอย ที่เป็นความบกพร่อง (impairment) ของอวัยวะหรือร่างกาย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆ (disability) จนหมดโอกาส หรือกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคม ดังนั้นมุมมองด้านนี้จึงเห็นว่าความพิการเป็นอุปสรรคของบุคคล การแก้ไขปัญหาจึงเน้นไปที่ การจัดบริการส่วนบุคคลให้เพียงพอต่อความต้องการ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก(Assistive Technology) เพื่อเอื้อให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตอิสระได้ ดังตัวอย่าง เช่น คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่นั่งรถเข็น คนพิการทางร่างกายที่ใช้แขนขาเทียม เป็นต้น (“การทำความเข้าใจความพิการและสุขภาพในมุมมองของคนพิการ,” 2552)

มุมมองทางสังคม หรือ Social Model อธิบายว่า ความพิการ เกิดจากการที่สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆ ในสังคม ที่ไม่มีการจัดการอย่างเหมาะสม จึงไม่ตอบสนองต่อความแตกต่างหลากหลายของมนุษย์ ดังนั้นจึงมองว่า ความพิการเป็นอุปสรรคในสังคม การแก้ปัญหา จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับ การจัดการกับสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆ ทางสังคม เพื่อเอื้อให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตอิสระได้ โดยลดการพึ่งพา และถ้ามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมอย่างดีที่สุด ความพิการก็จะไม่เป็นอุปสรรคอีกต่อไป เช่น ทางลาด ห้องน้ำเพื่อคนทุกกลุ่ม (“การทำความเข้าใจความพิการและสุขภาพในมุมมองของคนพิการ,” 2552)

Copyright by Mahidol University

จากการทบทวนเรื่องมุมมองด้านคนพิการ สรุปได้ว่า มุมมองทางการแพทย์ หรือ Medical Model มุ่งเน้นการแก้ปัญหาที่ตัวบุคคล โดยการจัดบริการอุปกรณ์เครื่องช่วยและเทคโนโลยี

สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อลดการสูญเสียสมรรถภาพในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ส่วนมุมมองทางสังคม หรือ Social Model ได้มุ่งเน้นการจัดการกับสภาพแวดล้อม และเงื่อนไขต่างๆ ทางสังคม ให้เอื้อต่อคนพิการ และสามารถใช้ชีวิตอิสระได้ ความพิการก็จะไม่เป็นอุปสรรคอีกต่อไป

องค์การอนามัยโลก ให้คำนิยามของคำว่า ความพิการ (disability) ไว้ว่าเป็นข้อจำกัดหรือการขาดความสามารถ ในการปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ โดยวิธีการ หรือโดยวิสัยของบุคคลทั่วไป เนื่องจากความบกพร่อง อย่างใดอย่างหนึ่ง (WHO, 2010)

องค์การสหประชาชาติ ให้ความหมาย คนพิการ หมายถึง คนที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้ทั้งหมด หรือบางส่วน ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอย่างปกติ หรือการใช้ชีวิตในสังคมเนื่องจากความบกพร่องทางกายและจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นมาแต่กำเนิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า disable person (WHO, 2010)

อุบลพันธ์ ธีระศิลป์ และ เพ็ญจันทร์ เชอร์เรอร์ (2551) ศึกษา ความพิการแนวคิดทฤษฎีทางสังคมศาสตร์สุขภาพ พบว่า จากนิยามความพิการ กับการประกอบสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม ได้วิเคราะห์ให้เห็นภาพ ยุคสมัยของความพิการ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กระบวนการสร้างความจริงเกี่ยวกับความพิการ การปฏิบัติของสังคมต่อคนพิการ และการใช้ทฤษฎีทางสังคมมาอธิบายความพิการ ตลอดจนการขับเคลื่อนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพิการในอนาคต เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโลกความจริงของคนพิการมากขึ้น รวมทั้งคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนิยามความพิการทางการแพทย์ มีการเน้นทฤษฎีการตีตรา เพื่อให้เห็นการตีตราทางสังคม ที่เกิดขึ้นกับคนพิการ

จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่อง มุมมองเกี่ยวกับคนพิการ และการให้ความหมายของคนพิการ ในยุคสมัยดั้งเดิมที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า มุมมองทางการแพทย์ (Medical Model) ได้เปลี่ยนแปลง เป็นมิติในเชิงสังคม (Social Mode) ดังปรากฏใน พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 4 ซึ่งได้บทสรุปในปัจจุบันว่า คนพิการหมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัด ในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นมาแต่กำเนิดหรือไม่ก็ตาม ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม ได้อย่างบุคคลทั่วไปและมีความเสมอภาคแห่งสิทธิพลเมือง

ประเภทของความพิการ ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ประกอบพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่สอง) พ.ศ. 2556

Copyright by Mahidol University

1) ความพิการทางการมองเห็น
2) ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย
3) ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
4) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
5) ความพิการทางสติปัญญา
6) ความพิการทางการเรียนรู้
7) ความพิการทางออทิสติก

2.1.2 ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

ในการศึกษาครั้งนี้ มีความจำเป็นต้องศึกษา ข้อจำกัดตามสภาวะความพิการ ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ซึ่งมีความยากลำบากในการปฏิบัติกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคม (คู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF, 2012) เพื่อให้สอดคล้อง กับการสำรวจความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัย ได้รวบรวม เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ไว้ ดังนี้

ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจาก การมีความบกพร่องหรือสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขา อ่อนแรง แขน ขา ขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขา (คู่มือการตรวจประเมินและวินิจฉัยความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550, 2553)

ความพิการทางร่างกาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน (คู่มือการตรวจประเมินและวินิจฉัยความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550, 2553)

การประเมิน คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ตามเกณฑ์มาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF (2012) ในกรณีที่เดินไม่ได้ และเดินได้ โดยมีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วย ในการเคลื่อนที่ และการเดิน รวมทั้ง ความพิการทางร่างกาย มีดังนี้

Copyright by Mahidol University

2.1.2.1 กรณีที่เดินไม่ได้ กล่าวถึง การเคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์ (Moving around using equipment) หมายถึง การเคลื่อนที่ร่างกายทั้งหมด จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งบนพื้นผิวหรือพื้นที่ใดๆ โดยใช้เครื่องมือ หรือใช้อุปกรณ์เฉพาะ ช่วยในการเคลื่อนที่ หรือใช้รูปแบบการเคลื่อนที่แบบอื่นๆ หรือการเคลื่อนที่ไปตามถนนโดยใช้รถเข็น หรือรถนั่งคนพิการอื่นๆ เช่นรถโยก

2.1.2.2 กรณีที่เดินได้ กล่าวถึง การเดิน (Walking) หมายถึง การเคลื่อนตัวไปบนพื้น โดยการย่างทีละก้าว ในลักษณะที่เท้าข้างหนึ่ง อยู่บนพื้นเสมอ เช่น การเดินเล่น เดินไปข้างหน้า เดินถอยหลัง หรือเดินด้านข้าง โดยอาจต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน (Gait aids) หรือใช้กายอุปกรณ์เทียมหรือเสริม

2.1.2.3 ความพิการทางร่างกาย อาจเกิดขึ้นได้จากหลายกลุ่มโรค เช่น ความพิการที่เป็นมาแต่กำเนิด หรือ โรคผิวหนังที่มีความรุนแรง ซึ่งเมื่อมีการรักษา สิ้นสุดลงแล้ว ยังมีความบกพร่อง หรือความผิดปกติของ ศีรษะ ใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกาย ที่เห็นได้ชัดเจน

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ ระบุลักษณะความพิการ ตามความหมายของความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย และตามเกณฑ์มาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการ และให้รหัส ICF (2012) ในกรณีที่เดินไม่ได้ และเดินได้ โดยมีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วย ในการเคลื่อนที่ และการเดิน รวมทั้ง ความพิการทางร่างกาย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ให้สอดคล้องกับลักษณะความพิการ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ
- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม
- ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

(คู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF, 2012)

2.1.3 การตรวจประเมินและวินิจฉัยความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

คนพิการมีความต้องการจำเป็น ที่สมควรจะได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการสำหรับคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และต้องมีบัตรประจำตัว คนพิการในการเสนอขอรับสิทธิดังกล่าว ซึ่งในการออกบัตรประจำตัวคนพิการ ต้องมีการตรวจประเมิน และวินิจฉัยความบกพร่อง ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์

Copyright by Mahidol University

กระทรวงการสาธารณสุข สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2553)

2.1.3.1 หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว ครอบคลุมลักษณะ ดังนี้

1) แขนหรือขาอ่อนแรง จากสาเหตุต่างๆ เช่น อัมพาตจากโรคหลอดเลือดสมอง อุบัติเหตุทางสมอง อุบัติเหตุไขสันหลัง มะเร็ง โรคติดเชื้อที่สมองหรือไขสันหลัง ภาวะผิดปกติทางสมองหรือไขสันหลังตั้งแต่กำเนิด

2) แขน ขา ขาด จากสาเหตุต่างๆ เช่น เบาหวาน อุบัติเหตุ มะเร็ง แขน ขาขาด ตั้งแต่กำเนิด

3) โรคข้อ หรือกลุ่มอาการปวด เช่น รูมาตอยด์ ข้อเข่าเสื่อม

4) ภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง เหนื่อยง่าย จนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น โรคหัวใจ โรคไตวาย โรคปอด

2.1.3.2 หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางร่างกาย

1) ภาพลักษณ์ภายนอกร่างกายที่เห็นชัดเจน เช่น คนแคระที่มีขนาดลำตัวสั้นมากจน มีผลกระทบต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม

2) ใบหน้า หรือศีรษะที่ผิดรูป เช่น หู ตา จมูก ปาก ที่ผิดรูป ผิดตำแหน่ง ผิดขนาด อาจเกิดจากสาเหตุอุบัติเหตุ ไฟไหม้ หรือโดนสารเคมี เช่น น้ำกรด มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ภายนอก อย่างรุนแรง

3) คอ หลัง ลำตัว ผิดปกติหรือผิดรูป เช่น กรณีหลังคด หรือผิดรูปอย่างรุนแรงที่เห็นเด่นชัด เมื่อดูด้วยตาเปล่า มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ภายนอก อย่างรุนแรง

จากหลักเกณฑ์การวินิจฉัย ความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ดังกล่าวนี้ ต้องให้แพทย์วินิจฉัย ลงความเห็นก่อนที่นายทะเบียนผู้มีหน้าที่ออกบัตรประตัวคนพิการ จะดำเนินการได้ ส่วนในกรณีความพิการเชิงประจักษ์ ที่เห็นได้ชัดเจน หรือในกรณีฉุกเฉิน ที่จำเป็นจะต้องออกบัตรประจำตัว คนพิการ อย่างเร่งด่วน มีแนวทางดังนี้

2.1.3.3 การวินิจฉัยเพื่อลงความเห็นว่า บุคคลมีความบกพร่องหรือความพิการทางการเคลื่อนไหว ประกอบด้วย

1) กรณีแขนขาขาด ให้วินิจฉัยได้ทันทีโดยใช้แนวทางการประเมินความพิการเชิงประจักษ์ คือ นายทะเบียนผู้มีหน้าที่ออกบัตรประตัวคนพิการ สามารถเห็นชัดเจน จึงพิจารณาออกบัตรประจำตัวคนพิการได้โดยไม่ต้องผ่านการประเมินจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

Copyright by Mahidol University

2) กรณีการอ่อนแรงของแขนหรือขา จากโรคหลอดเลือดสมอง โรคของสมอง อุบัติเหตุทางสมอง หรือไขสันหลัง หรือโรคทางระบบประสาท ทั้งหมดต้องได้รับการรักษาและฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยสามเดือนหรืออยู่ในดุลยพินิจของแพทย์ เช่น ถ้าแพทย์ผู้นั้นมีความมั่นใจ สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็นความพิการที่ถาวรแล้ว สามารถออกเอกสารรับรองความพิการได้ก่อน

3) ในกรณีการอ่อนแรงของแขนหรือขา จากโรคเรื้อรังต่างๆ เช่น หัวใจล้มเหลว ไตวาย COPD ที่อยู่ในระหว่างการรักษาและฟื้นฟูให้แพทย์ที่เป็นผู้รักษา และ/หรือ ฟื้นฟูเท่านั้น เป็นผู้พิจารณาออกเอกสารรับรองความบกพร่อง โดยพิจารณาจากความรุนแรงของโรค การทำนายโรคและข้อมูลอื่นๆ ประกอบ ซึ่งใช้หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว

4) โรคลมชักที่ผู้ป่วยอยู่ในระหว่างการรักษา แต่บางครั้งยังมีอาการชัก จะประเมินว่าเป็นคนพิการได้ ต้องมีภาวะแขนหรือขาอ่อนแรงตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงจะพิจารณาได้ว่ามีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว

5) โรคบางโรค ที่ก่อให้เกิดความบกพร่องที่ผิวหนัง บริเวณใบหน้า ลำตัว แล้วมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอก ที่เห็นด้วยตาเปล่าอย่างเด่นชัด หรือมีผลต่อการเคลื่อนไหวของข้อต่อต่างๆ ตามร่างกาย

จากการทบทวน หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เพื่อการออกบัตรประตัวคนพิการ สรุปได้ว่า มี 2 กรณี คือ กรณีภาวะความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีความจำเป็นต้องให้แพทย์วินิจฉัย ลงความเห็นก่อนที่นายทะเบียนผู้มีหน้าที่ออกบัตรประตัวคนพิการ จะดำเนินการได้ ส่วนในกรณีความพิการเชิงประจักษ์ ที่เห็นได้ชัดเจน นายทะเบียนสามารถพิจารณาออกบัตรประจำตัวคนพิการได้โดยไม่ต้องผ่านการประเมินจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงการสาธารณสุข สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2553)

ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนมีบัตรประจำตัวคนพิการ และในบัตรประจำตัวคนพิการมีการระบุประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ตามข้อกำหนดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

Copyright by Mahidol University

2.2 ความต้องการและการช่วยเหลือคนพิการ

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์

การศึกษาในครั้งนี้ มีหลักแนวคิดจากความต้องการของมนุษย์ 3 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่ง กิลเมอร์ (Gilmer) ได้กล่าวไว้ (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) โดยเชื่อมโยงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เพื่อนำไปสู่บทสรุปความต้องการของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ สนใจเรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ โดยรวบรวม ไว้ดังนี้

แนวคิดทฤษฎี ความต้องการของมนุษย์ จากพจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (2526 :323) กล่าวถึง ความต้องการ ว่าหมายถึง ความอยากได้ หรือประสงค์จะได้ และเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าว จะทำให้ร่างกายเกิดการขาดสมดุล เนื่องมาจากมีสิ่งเร้ามากระตุ้น มีแรงขับภายในเกิดขึ้น ทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่ง ต้องพยายามดิ้นรน และแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นๆ เมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว จะเกิดความต้องการใหม่ เกิดขึ้นมาทดแทน

แซมมวลซัน (Samuelson 1917 อ้างใน กฤษณา ศักดิ์ศรี, 2534: 159) กล่าวว่า มนุษย์นั้นเพียรพยายามทุกวิถีทาง ในอันที่จะให้บรรลุความต้องการทีละขั้น เมื่อความต้องการขั้นแรกได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นนั้นก็จะลดความสำคัญลง ไม่เป็นแรงกระตุ้นอีกต่อไป แต่จะเกิดความสนใจ และความต้องการสิ่งใหม่ต่อไป

ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ (Hierarchy of Needs Theory) เป็นทฤษฎีดั้งเดิมเกี่ยวกับ การจูงใจ ของ อับราฮัม เอช มาสโลว์ (Abraham H. Maslow) ซึ่งกล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการ ตลอดเวลา อย่างไม่สิ้นสุด เป็นความต้องการที่จัดลำดับชั้นไว้ จากต่ำไปสูง ดังนี้

1. ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพและชีวภาพ (Basic Physiological and Biological Needs) เป็นความต้องการขั้นแรก ที่จำเป็นเพื่อการอยู่รอด ได้แก่ ความต้องการพักผ่อน ต้องการอากาศ และอุณหภูมิ ที่เหมาะสม ตลอดจนถึงความต้องการในปัจจัยสี่ คือ ด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค

2. ความต้องการในความปลอดภัย และความมั่นคง (Safety, Security Needs)

3. ความต้องการในทางสังคม ความรักและความต้องการเป็นเจ้าของ (Social, Affileative and Biological Needs) เมื่อความต้องการในขั้นที่ต่ำกว่าความต้องการทางสังคม ได้รับ

Copyright by Mahidol University

การตอบสนองความต้องการด้านความรัก และความรู้สึกการเป็นเจ้าของ จะเริ่มมีบทบาท ซึ่งแต่ละคนจะมีความต้องการประเภทนี้ แตกต่างกัน

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับ (Esteem, Recognition Needs) หมายถึง ความต้องการของบุคคลที่จะมีคุณค่าในสายตาของคนอื่น ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสามารถที่แท้จริง ความสำเร็จ และความเคารพ ที่ได้รับจากคนอื่น

5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Self -Actualigzation, Self Fullgellment Needs) หมายถึงความรู้สึกที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป รวมถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จในสิ่งที่ตนปรารถนา โดยตระหนักในศักยภาพ ทักษะ และความสามารถ อันเป็นเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจทางอารมณ์

ซึ่งจุดสำคัญในความคิดของมาสโลว์ ก็คือ ความต้องการใด ที่ได้รับการตอบสนองอันทำให้เกิดความพึงพอใจ แล้วความต้องการนั้น ก็จะไม่เป็นแรงกระตุ้นอีกต่อไป แต่ความต้องการในระดับที่สูงกว่า จะกลายเป็นแรงขับแรงจูงใจเข้ามาแทนที่ อันเป็นเหตุทำให้บุคคลต้องสร้างพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนต่อไป

ตามธรรมชาติแล้ว มนุษย์มีความต้องการมากมายหลายอย่าง จนไม่มีขอบเขตจำกัด ทั้งความต้องการที่เกิดจากความคิดคำนึง หรือความต้องการ ด้านจิตใจ หรือความต้องการทางกาย ซึ่งเป็นความต้องการที่จะขาดเสียมิได้ และในบรรดาความต้องการต่างๆ ของมนุษย์นั้นยากที่จะได้รับการสนองตอบ จนเป็นที่พอใจ เพราะเป็นเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล

กิลเมอร์ (Gilmer) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ มีอยู่ 3 ประการ (เสถียร เหลืองอร่าม , 2525 : 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528 : 71) ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physical Needs) เป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐานอันดับแรกของมนุษย์ ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็น สำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งถ้าขาดความต้องการประเภทนี้ เพียงประการใด ประการหนึ่ง ชีวิตจะต้องมีอันต้องพบกับอุปสรรคอย่างหนัก เพราะความต้องการนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับมนุษย์ทุกคน เช่น ความต้องการอากาศหายใจ อาหาร น้ำ ยารักษาโรค อุณหภูมิที่เหมาะสม เครื่องนุ่งห่ม การเคลื่อนไหวทางร่างกาย การขับถ่าย การพักผ่อนนอนหลับ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2. ความต้องการทางด้านจิตใจ (Psychological Needs) เป็นความต้องการที่ส่วนใหญ่เกิดขึ้น ภายหลังจากที่ ความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว บางครั้งจึงเรียกว่าความต้องการที่เกิดขึ้นใหม่ เพราะเป็นความต้องการที่เกิดจากความรู้ และการเรียนรู้ประสบการณ์การสนองตอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งความต้องการทางด้านจิตใจ เป็นความต้องการที่สลับซับซ้อน และมีความแตกต่างกันมากระหว่างบุคคล

Copyright by Mahidol University

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการทางจิตใจ แต่เน้นหนักในด้านความต้องการ ที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับนับถือของคนอื่น หรือมีความเป็นอยู่ดีกว่าเดิม เช่น ต้องการความก้าวหน้า ความสำเร็จ ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม ต้องการได้รับการยกย่องนับถือ ต้องการความปลอดภัย เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดของ กิลเมอร์ (Gilmer) เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ (เสถียร เหลืองอร่าม , 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ผู้วิจัย ได้สรุป ความต้องการของมนุษย์ ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งมนุษย์มีความต้องการจำเป็นพื้นฐาน เป็นอันดับแรก คือ ความต้องการด้านร่างกาย เพื่อให้ชีวิตอยู่รอด แล้วจึงมีความต้องการให้ตอบสนอง ความต้องการด้านจิตใจ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ตามมา ซึ่งเป็นความต้องการที่สลับซับซ้อน และมีความแตกต่างกันมากระหว่างบุคคล หลังจากนั้น จะมีความต้องการให้ตอบสนอง ความต้องการด้านสังคม เพื่อการดำรงชีวิตให้ดีขึ้นกว่าเดิม ต้องการได้รับการยอมรับนับถือในสังคม หรือ ต้องการความก้าวหน้า ความสำเร็จ และต้องการความปลอดภัย

2.2.2 ความต้องการของคนพิการ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวม งานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของคนพิการ เพื่อเชื่อมโยงกับ แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ไว้ดังนี้

สุมาลี สว่างสุขสกุล (2550) ศึกษาความพึงพอใจของคนพิการทางการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรมของโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าคนพิการทางการเคลื่อนไหว มีความพึงพอใจเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรมของโรงพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการสังเกตการณ์ มีข้อเสนอแนะว่าโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ควรมีการเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรม คือ หมวดอาคาร ได้แก่ ทางลาด จากบริเวณภายนอกเข้าสู่อาคาร ป้ายบอกทาง มือจับเปิดปิดประตู ปุ่มกดเรียกลิฟท์และปุ่มบังคับลิฟท์ภายในลิฟท์ ห้องน้ำที่คนพิการเข้าถึง หมวดสถานที่มีที่จอดรถสำหรับคนพิการเพียงพอ มีเส้นสีบอกทางที่มองเห็นชัดเจนไปยังห้องต่างๆ สิ่งกีดขวางทางเดินควรจัดให้อยู่ในแนวเดียวกัน มีช่องจ่ายเงินสำหรับเก้าอี้เข็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวอย่างน้อย 1 ช่อง มีความกว้างพอที่รถเข็นเข้าได้สะดวก หมวดบริการสาธารณะ ทางลาด ควรมีความลาดเอียง ที่รถเข็นขึ้นลงได้สะดวก ท่อระบายน้ำมีฝาปิดที่เป็นตะแกรงมีซี่หรือช่องเล็ก ตัวอักษรบนป้าย มีความเหมาะสมกับระยะทางและความลาดเอียง โต๊ะหรือเคาน์เตอร์มีช่องที่รถเข็นเข้าได้ มีผังข้อมูลแสดงสถานที่ห้องต่างๆ ตู้โทรศัพท์รถเข็นเข้าได้ หมวดสัญลักษณ์ มีสัญลักษณ์คนพิการทางการเคลื่อนไหว ณ จุดต่างๆที่ต้องการสื่อความหมาย

Copyright by Mahidol University

จอห์น พีเอส ซัลเมน (John P. S. Salmen, 2011) ศึกษา การออกแบบที่เป็นสากลเพื่อคนทุกกลุ่มให้คล่องตัวในการศึกษา การออกแบบที่เป็นสากล เพื่อคนทุกกลุ่ม คือศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัย ไปสู่ความเหมาะสมในการอำนวยความสะดวก อย่างเหมาะสมในการใช้งานของคนทุกกลุ่ม ทั้ง ขนาด อายุ และสมรรถภาพทางร่างกาย เพื่อให้นักศึกษาและคนทุกกลุ่ม เกิดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาไปถึง ศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง

สตัมโบ เอ็นเจ มาร์ติน เจเค และเฮดริค บีเอ็น (Stumbo NJ, Martin JK and Hedrick BN ,2009) ศึกษา เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก : ผลต่อการศึกษา การประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการทางการเคลื่อนไหวพบว่า เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นพื้นฐานของการช่วยเหลือที่อำนวยประโยชน์อย่างมาก ที่จะปรับเปลี่ยนชีวิตของคนพิการทางการเคลื่อนไหวช่วยให้ประสบความสำเร็จในเรื่องของ การศึกษา การประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการ

แอนนิตา ซิลเวอร์ และเลสลี่ ฟรานซิส (Anita Silvers and Leslie Francis, 2013) ศึกษา สิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมืองโดยชอบธรรม ข้อกำหนดในส่วนสำคัญ ที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพคนพิการ การศึกษานี้สำรวจสิทธิมนุษยชนเพื่อความเสมอภาคของคนพิการ ที่ควรจะได้รับบริการด้านสุขภาวะอย่างทั่วถึง และออกกฎข้อบังคับการบริการด้านสุขภาวะ ภายใต้ กฎหมายการประกันสุขภาพ (U.S. Affordable Care Act : ACA: กฎหมายฉบับนี้ทำให้แต่ละรัฐในประเทศ สหรัฐอเมริกาจะต้องจัดตั้งหน่วยงาน Exchanges ขึ้นเพื่อรองรับธุรกรรม เกี่ยวกับการประกันสุขภาพ แก่ประชาชนทุกคน) เพื่อเป็นประโยชน์และการเข้าถึง ในการบริการด้านสุขภาวะของคนพิการ

บิทตี้ และคณะ(Beatty PW et al, 1998) ศึกษา ผู้ช่วยคนพิการสำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหว: ความพึงพอใจในการใช้บริการผู้ช่วยคนพิการแบบโดยตรง พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวที่ได้รับบริการผู้ช่วยคนพิการแบบโดยตรง มีความพึงพอใจกับบริการที่พวกเขาได้รับมากกว่าผู้ที่ได้รับบริการที่ไม่ได้เป็นผู้ช่วยคนพิการแบบโดยตรง ส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ผู้ช่วยคนพิการแบบโดยตรง ให้มีความยืดหยุ่นในการบริการ ก็จะได้รับความพึงพอใจมากที่สุด

ธนพล แสงจันทร์ (2556) ศึกษา การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ ของศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการพุทธมณฑล กรณีศึกษา : ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการพุทธมณฑล และศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการเสริมสร้างเครือข่าย การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ รวมทั้งความเป็นมา ปัญหาของคนพิการที่ต้องเผชิญกับปัญหา การปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมจากสังคม การจำกัด สิทธิ เจตคติ ความเชื่อของสังคม นับตั้งแต่อดีตกาล ในสังคมไทยหรือแม้กระทั่งสังคมตะวันตก ต่างมองว่า คนพิการ นั้นไม่สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากนัก มีความสามารถด้อยกว่าคนปกติทั่วไป จากการศึกษา พบว่า ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการพุทธ

Copyright© by Mahidol University

มณฑล มีผู้นำที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีคณะทำงานที่เข้าใจถึงแนวคิดการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการอย่างแท้จริง ได้รวมตัวกันเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ โดยการสร้างความตระหนัก ความเชื่อมั่น และการเห็นคุณค่าในตนเองให้กับคนพิการ เกิดการเปลี่ยนแปลงและการยอมรับจากภายในจิตใจของคนพิการ สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามอัตภาพ ถือเป็นแนวทางเลือกหนึ่ง ในการฟื้นฟูจิตใจของคนพิการ ปัจจัยที่ทำให้การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตของคนพิการ ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระพุทธมณฑลคนพิการ ประสบผลสำเร็จ คือ การปฏิบัติอย่างช้าๆ และต่อเนื่อง ด้วยความจริงใจ และเข้าใจคนพิการ บนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน โดยใช้การให้คำปรึกษาฉันท์เพื่อน

เอลลิออท และคณะ (Elliott et al, 1995) ศึกษา การสนับสนุนทางสังคมและกิจกรรมสันทนาการของคนพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: ทดสอบผลกระทบของภาวะซึมเศร้า โดยทดสอบกับผู้ป่วยบาดเจ็บทางกระดูกสันหลัง ที่มีภาวะซึมเศร้า ที่ศูนย์บริการผู้ป่วย พบว่า ผู้ที่มีภาวะซึมเศร้าจะใช้เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการ ยาวนานกว่ากลุ่มอื่น การสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า ก็มีความจำเป็นที่จะช่วยให้คนพิการ เข้าร่วมกิจกรรมสันทนาการได้ การสนับสนุนทางสังคมและกิจกรรมสันทนาการ ได้ผลกับผู้ที่มีภาวะซึมเศร้าในเวลาที่เป็นผู้ป่วยเรื้อรังหรือเป็นผู้พิการแล้ว มากกว่าในช่วงเริ่มแรกที่บาดเจ็บ

แพรว เอี่ยมน้อย (อ้างถึงใน นันทภัค ปองสุข, 2554) ศึกษา การสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการทางร่างกายในจังหวัด นครปฐม พบว่า ผู้พิการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้อยู่ระหว่าง 1,000-4,999 บาท/เดือน ได้รับการสนับสนุนในรูปแบบแบบจิตใจ จากกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ อย่างไม่เป็นทางการ ในลักษณะเครือญาติ หรือผู้ใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้พิการ ได้แก่ สมาชิก ครอบครัว เพื่อร่วมงาน คนในชุมชน มากกว่า นักวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ส่วนการสนับสนุนทางสังคม ในบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านการศึกษา เน้นการสนับสนุนในรูปแบบจิตใจ จากครู และการสนับสนุนทางสังคม ด้านอาชีพ ได้รับการสนับสนุน ในรูปแบบของข้อมูลจากนักสังคมสงเคราะห์ มีความต้องการให้รัฐช่วยเหลือเพิ่มเติม ในเรื่องบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่เป็นรูปธรรมในด้านอาชีพ ด้านสังคม ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา และการที่คนพิการได้รับสนับสนุนทางสังคม ในรูปแบบจิตใจจากกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ อย่างไม่เป็นทางการ เนื่องจากมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากกว่ากลุ่มอื่น จึงเกิดการ ให้การสนับสนุนในรูปแบบจิตใจได้ง่าย

ยศพล เหลืองโสมนภา, สาคร พร้อมเพราะ และสุกัญญา ขันวิเศษ (2554) ศึกษา คุณภาพชีวิต ปัญหา และความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ในส่วนของ ผลการศึกษา ปัญหาและความต้องการของผู้พิการ พบว่า ผู้

Copyright by Mahidol University

พิการโดยส่วนใหญ่ มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวม ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้พิการส่วนใหญ่ มีคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และหมวดคุณภาพชีวิตและสุขภาพ โดยรวม ในระดับปานกลาง ปัญหาที่ผู้พิการส่วนใหญ่อยากให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง ช่วยแก้ไขมากที่สุดได้แก่ ปัญหาทางสุขภาพที่เป็นอยู่ ผลการศึกษาพบว่า สิ่งที่ผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวต้องการสนับสนุน มากที่สุดได้แก่ การจัดหาอาชีพ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ซึ่งมีความต้องการจำเป็น จากข้อจำกัดที่เป็นผลมาจาก การมีความบกพร่องหรือสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา หรือมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม ในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม รวมถึงความบกพร่อง หรือผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอก ของร่างกาย (คู่มือการตรวจประเมินและวินิจฉัยความพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550, 2553) ผู้วิจัยได้นำมาเชื่อมโยงกับแนวคิด เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ โดยอาศัยหลักการของ กิลเมอร์ (Gilmer) ที่กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ มีอยู่ 3 ประการ (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม และเชื่อมโยงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ข้อจำกัดของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น ด้านร่างกาย ต้องการให้ปรับสภาพแวดล้อม และอำนวยความสะดวก (สุมาลี สว่างสุขสกุล, 2550) ให้คนพิการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการปฏิบัติกิจกรรม ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาศักยภาพ ในสิ่งที่ตนเองยังมีความสามารถ เช่น การศึกษา อาชีพ ให้เกิดประโยชน์ ทำให้คนพิการ ยอมรับความพิการได้ (ธนพล แสงจันทร์, 2556) และเกิดความพึงพอใจ ซึ่งเป็นความต้องการทาง ด้านจิตใจ และเป็นที่ยอมรับในสังคม ซึ่งเป็นความต้องการทางด้านสังคม ตามมาอีกด้วย ดังแนวคิดของ กิลเมอร์ (Gilmer) (เสถียร เหลืองอร่าม , 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71)

2.2.3 ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง (Unmet needs)

ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง (Unmet needs) เป็นความต้องการที่มองไม่เห็น หรือผู้รับบริการ รับรู้ว่า ยังไม่ได้รับบริการ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว จะทำให้ผู้รับบริการ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งในยุคปัจจุบันที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความต้องการที่มองไม่เห็นนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งกว่าที่ผ่านมา ผู้รับบริการ มีข้อมูลข่าวสารหลั่งไหลมาจากทั่วสารทิศ ส่งผลต่อการเลือกรับบริการ อย่างมาก ความ

Copyright by Mahidol University

ต้องการของผู้รับบริการ จึงทวีความซับซ้อนขึ้น มิใช่เพียงคุณภาพและความแตกต่างอย่างเดียว หากแต่ต้องตอบสนองความต้องการ ในชีวิตประจำวันของผู้รับบริการ แม้จะเป็นเพียงการแก้ปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ที่ผู้รับบริการเอง อาจมองข้าม (“ความต้องการที่มองไม่เห็น,” 2556)

จากการศึกษา ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของคนพิการทางการเคลื่อนไหว มีการศึกษาซึ่งกล่าวไว้ในงานวิจัย เช่น สโรชา มังคลา (2554) กล่าวว่า กลุ่มคนพิการทางการเคลื่อนไหวที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเข็น จะมีปัญหาที่บริเวณห้องน้ำมากที่สุด คือมีการเกิดอุบัติเหตุเหตุจากการลื่นล้ม ส่วนงานวิจัยของ สุมาลี สว่างสุขสกุล (2550) มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการเร่งดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรม ส่วนงานวิจัยของ ธนพล แสงจันทร์ (2556) พบว่า ปัญหาของคนพิการต้องเผชิญกับการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมจากสังคม ในด้านการจำกัดสิทธิ เจตคติ ความเชื่อของสังคม นับตั้งแต่อดีตกาลในสังคม ต่างมองว่าคนพิการนั้นไม่สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากนัก และมีความสามารถด้อยกว่าคนปกติทั่วไป

ในส่วนของการศึกษาจากต่างประเทศของ มิกู ยามากูชิ และแมชิลโล ซันกิ (Miku. Yamagu Chi and Machiko Suuki, 2013) พบว่า ในประเทศญี่ปุ่น จะไม่มีการดูแลผู้พิการระดับรุนแรงตลอด 24 ชั่วโมง แต่มีการดูแลอย่างเป็นระบบ โดยใช้ชีวิตอิสระกับชุดอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ออกแบบไว้ภายในบ้าน และเลือกที่จะใช้ชีวิตที่บ้าน มากกว่าศูนย์ฟื้นฟูที่มีอุปกรณ์พร้อม งานวิจัยของ เคียวลาน เซียง และคณะ (Qiao-Lan Zheng et al, 2014) พบว่า คนพิการมักจะละเลยการดูแลสุขภาพ ซึ่งการจัดให้มีการเสริมสร้างปรับปรุงงานบริการดูแลสุขภาพ จะทำให้มีการพัฒนาศักยภาพให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เฮดดริค และคณะ (Hedrick et al, 2012) พบว่านักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรงที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ในสหรัฐอเมริกา มีความพึงพอใจในการบริการ ของผู้ช่วยคนพิการที่ยาวนาน และที่ดีที่สุด คือ กลุ่มที่มาทำงานนอกเวลา(part-time staff) มาลิก และคณะ(Malik et al, 2013) กล่าวถึง การจัดให้มีโปรแกรมการให้คำปรึกษานักศึกษาพิการโดยมีที่ปรึกษาเริ่มตั้งแต่ปีแรกที่มาเข้าเรียน และมีการให้คำปรึกษากับครอบครัวนักศึกษาพิการโดยการติดต่อทาง e-mail และเวลาที่สามารถพูดคุยได้ งานวิจัยของ แจคสัน และคณะ(Jackson et al, 2011) มีกลวิธีการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกที่คล่องตัวในการสอบเข้าศึกษาต่อ รวมทั้งการเรียนการสอน คลินิกการรักษา และการฝึกฝนอาชีพ

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับ ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง (Unmet needs) ของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในงานวิจัยต่างๆ ซึ่งเป็นความต้องการที่อาจจะมีบริการแล้วหรือยังไม่มีบริการ(“ความต้องการที่มองไม่เห็น,” 2556) ซึ่งสรุปได้ว่า ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเป็นความต้องการ ที่คนพิการรับรู้ว่า ยังไม่ได้รับบริการ เมื่อ

Copyright by Mahidol University

ได้รับการตอบสนองความต้องการจำเป็นของคนพิการอย่างสมเหตุสมผลแล้ว ก็จะสามารถใช้ชีวิตอิสระ โดยพึ่งพาตนเองได้ และเกิดความพึงพอใจ (Malik et al, 2013)

2.2.4 การช่วยเหลือคนพิการ

แนวทางการช่วยเหลือคนพิการ จากการช่วยเหลือเชิงสงเคราะห์ได้ปรับเปลี่ยนเป็นการช่วยเหลือบนฐานสิทธิมากขึ้น พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ได้รับการปรับแก้ไขเป็นพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ที่กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์และการคุ้มครองคนพิการ มิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกาย หรือสุขภาพ ซึ่งกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 ยังคงบังคับใช้ต่อไปในกรณีที่ไม่ขัดแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 (นันทภัค ปองสุข, 2554)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจ ศึกษาเรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ดังกล่าวแล้ว มาใช้ในงานวิจัยนี้ นอกจากนี้ ยังได้นำแนวคิดและหลักการ การช่วยเหลือคนพิการ รวมทั้งการทบทวนงานวิจัย จากนักวิจัย หลายท่าน นำมาใช้ เพื่อเป็นประโยชน์และสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ เช่น จากการทบทวนงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล การศึกษานี้อธิบายถึงโอกาสแห่งความเท่าเทียมของ หอพักของมหาวิทยาลัย (University Housing) สิ่งที่เอื้อต่อคนพิการ และการจัดบริการทางการศึกษา รวมทั้ง กระบวนการที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้เข้าถึง ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง โดยมีการช่วยเหลือฝึกฝน ทักษะในการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการ เพื่อความคล่องตัวในการเดินทาง ในสถานที่เรียน รวมทั้ง การให้คำปรึกษาเพื่อการปรับตัว และการเข้าสู่สังคม ซึ่งเป็นการช่วยเหลือที่ครบองค์ประกอบของ ความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง ในงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ตรงกับลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม และความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

Copyright by Mahidol University

ส่วนงานวิจัยของ ธนพล แสงจันทร์ (2556) ที่ศึกษา การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ ของศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการพุทธมณฑล และศึกษา ปัญหาของคนพิการที่ต้องเผชิญกับ ปัญหาการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมจากสังคม ในด้านการจำกัดสิทธิ เจตคติ พบว่า การสร้างความตระหนัก ความเชื่อมั่น และเห็นคุณค่าในตนเองให้กับคนพิการ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการยอมรับจากภายในจิตใจของคนพิการ สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามอัตภาพ โดยการปฏิบัติอย่างช้าๆ และต่อเนื่อง ด้วยความจริงใจ และเข้าใจคนพิการ บนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความต้องการ ความช่วยเหลือให้มีการปรับสภาพจิตใจของคนพิการ เพื่อให้สามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตอิสระได้

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวม เรื่องที่เกี่ยวกับแนวทาง การช่วยเหลือคนพิการ เพื่อเป็นองค์ความรู้ ประกอบการเสริมความเข้าใจ ในการสำรวจข้อมูลความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในงานวิจัย ไว้ดังนี้

2.2.4.1 การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพ.ศ. 2550 ระบุว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ หมายถึง การเสริมสร้างสมรรถภาพ หรือ การเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพ หรือความสามารถที่มีอยู่เดิมโดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อคนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กล่าวไว้ ในมาตราที่ 20 ดังนี้

คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(1) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมพฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

(2) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือกหรือการศึกษานอกระบบโดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

Copyright© by Mahidol University

(3) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

(4) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(5) การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทนายความว่าต่างแก้ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(6) ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภทตลอดจนบริการสื่อสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(7) บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(8) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใดๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใดๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทางและการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมและค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมืออุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(9) การจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(10) การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ช่วยคนพิการ ให้มีสิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นค่าบริการค่าธรรมเนียมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและ

Copyright© by Mahidol University

สวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะการเลี้ยงดู การจัดการศึกษาการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้พึ่งตนเองได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ตามที่กฎหมายกำหนด

องค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรานี้ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

เกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พ.ศ. 2554) มี 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิทธิและความเท่าเทียม 2) ด้านสุขภาวะคนพิการ 3) ด้านการศึกษา 4) ด้านอาชีพ 5) ด้านการออกสู่สังคม 6) ด้านกีฬาและนันทนาการ 7) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้ให้ความสำคัญ ของการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ในทุกๆด้าน ทั้งทางด้าน การแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการ นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่คนพิการ

งานวิจัยของ นันทภัค ปองสุข (2554) ได้นำแนวคิด เกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ซึ่ง ILO (International Labour Organization) ได้บัญญัติความหมาย การฟื้นฟูสมรรถภาพ (Rehabilitation) ไว้ 2 ประการ คือ

1) การฟื้นฟูทางการแพทย์ ได้แก่ มาตรการทางการแพทย์ทุกอย่าง เพื่อให้คนพิการกลับคืนเข้าสู่สภาพปกติโดยเร็วที่สุด

2) การฟื้นฟูในด้านสังคมสงเคราะห์ เป็นการปรับสภาพคนพิการให้กลับคืนไปสู่การใช้ประโยชน์ทางร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ หรือทางอาชีพเท่าที่ทำได้ เช่น การสูญเสียอวัยวะส่วนหนึ่ง จะต้องหาวิธีให้คนพิการนั้นฝึกใช้อวัยวะ หรือความสามารถอื่นในการปฏิบัติงานแทนความสามารถเดิมที่เสียไป

จากการบัญญัติความหมาย ของ ILO ที่กล่าวว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพ คือ การฟื้นฟูทางการแพทย์ และการฟื้นฟูในด้านสังคมสงเคราะห์ ผู้วิจัยได้นำมาสัมพันธ์ กับการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ในงานวิจัยของ ขนิษฐา เทวินทรภักติ (2540) ซึ่งได้กล่าวถึงการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ แบ่งเป็น 4 สาขา ดังนี้

Copyright© by Mahidol University

1) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ได้แก่ การรักษา การป้องกัน การปรับสภาพและการแก้ไขสภาพความพิการ ตลอดจนการผ่าตัด และการเสริมเครื่องช่วยความพิการ ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ คือ การป้องกันสาเหตุความพิการ การป้องกันความพิการเพิ่มขึ้นหรือซ้ำซ้อน ซึ่งต้องได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ โดยวิธีการทางด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟูตามขั้นตอน เช่น การตรวจวินิจฉัย การให้คำปรึกษาแนะนำเสริมความรู้ การให้ยา การศัลยกรรม กายภาพบำบัด อาชีวบำบัด จิตบำบัด เป็นต้น

2) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือให้ได้รับสิทธิโอกาส และบริการทางการศึกษา ตามความสามารถ และเหมาะกับ สภาพความพิการ ในรูปแบบของการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาสายอาชีพ การศึกษาสายสามัญ อุดมศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยการเรียนในโรงเรียนร่วมกับคนทั่วไป หรือการศึกษาพิเศษเฉพาะทาง ซึ่งการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา เป็นวิธีการที่จะสานต่อจากการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์และนำไปสู่การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพและสังคม

3) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม ได้แก่การให้ความช่วยเหลือและชี้แนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้มีความเข้าใจปัญหาของบุคคลพิการ ซึ่งเป็นปัญหาทั้งด้านอารมณ์ หรือจิตใจ เพื่อให้เกิดการยอมรับสภาพความเป็นจริง ที่จะนำสู่การปรับตัวปรับใจ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคม ตลอดจนการหาทางช่วยเหลือในแนวทางต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การรักษาพยาบาล การประกอบอาชีพ การศึกษา ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การเตรียมตัวเตรียมใจให้บุคคลพิการยอมรับสภาพความเป็นจริงที่ต้องเผชิญในสังคมและสภาพแวดล้อมรวมถึงอุปสรรคที่ต้องพบเห็นในสังคม

4) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ ได้แก่ การฟื้นฟูเพื่อช่วยเหลือคนพิการด้วยการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพความพิการ เพื่อให้คนพิการมีความรู้ มีความสามารถในวิชาชีพ และสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้

จากการทบทวนงานวิจัย ของ แพรว เอี่ยมน้อย (อ้างถึงใน นันทภัค ปองสุข, 2554) ที่ศึกษา การสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการทางร่างกายในจังหวัด นครปฐม กล่าวว่า ความพิการเกิดจากอุบัติเหตุเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางสังคมในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ อยู่ในระดับน้อย ส่วนนักวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เช่น แพทย์พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด ได้รับการสนับสนุน ในบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการสนับสนุนทางสังคมในบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการศึกษา ได้รับการสนับสนุน ในระดับน้อย

Copyright by Mahidol University

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ของ ขนิษฐา เทวินทรภักติ (2540) ซึ่งมี 4 สาขา ได้แก่ บริการการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ การศึกษา สังคม และอาชีพ เปรียบเทียบ กับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพ.ศ. 2550 กล่าวว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ จะเห็นได้ว่า มี กระบวนการทาง การศาสนา เพิ่มขึ้นจากอดีตที่ผ่านมา ซึ่งมีงานวิจัยของ ปาริชาด สุวรรณบุบผา (2549) ที่ศึกษา พระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างพลังในการดำรงชีวิต และทัศนคติที่เหมาะสมของคนพิการ กล่าวว่า การใช้มิติทางศาสนา เป็นการร่วมสร้างทัศนคติ ในทางบวก ทำให้เกิดแนวคิด และความสามารถที่เหมาะสม ให้ผู้พิการ และสังคมได้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อกัน ตลอดจนการผลิตเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเข้าถึงธรรมะของผู้พิการ เพื่อให้ผู้พิการ ได้สร้างพลังให้เป็นคนที่สมบูรณ์ และมีการดำรงชีวิตที่มีความสุข และเป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งก่อนจะมาเข้าศึกษาต่อ ย่อมมีสาเหตุก่อให้เกิดความพิการ(ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงการสาธารณสุข สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2553) และมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับสิทธิประโยชน์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ดังนั้น สถาบันการศึกษาควรจะประสานการดำเนินการในเรื่องนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการ ให้มีการพัฒนาศักยภาพ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของคนพิการต่อไป

2.2.4.2 การให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

การให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีประโยชน์อย่างมากสำหรับนักศึกษาพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้ ที่ประเทศไทย ยังอยู่ในระยะที่ต้องเร่งดำเนินการตอบสนองความต้องการจำเป็นของคนพิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555) ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสสัมภาษณ์นักศึกษาพิการจากหลายสถาบันการศึกษา พบว่านักศึกษาพิการมีปัญหา อุปสรรค ในเรื่องการยอมรับความพิการ และการปรับตัว ทำให้มีปัญหาในการที่จะเข้าสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ และการออกสู่สังคม จึงมีความต้องการได้รับคำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อการปรับตัว ซึ่งจะเห็นได้จากการทบทวนงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้กล่าวถึง การจัดให้มีโปรแกรมการให้คำปรึกษานักศึกษาพิการโดยมีที่ปรึกษาเริ่มตั้งแต่ปีแรกที่เข้ามาเรียน และมีการให้

Copyright by Mahidol University

คำปรึกษากับ ครอบครัวนักศึกษาพิการโดยการติดต่อทาง e-mail ซึ่งกระบวนการให้คำปรึกษาเป็นการปรับสภาพจิตใจ และทำให้เกิดการปรับตัวในการใช้ชีวิตอิสระ และอยู่ร่วมในสังคมได้

ส่วนงานวิจัยของ ธนพล แสงจันทร์ (2556) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตของคนพิการ ของศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการ ประสบผลสำเร็จ คือ การปฏิบัติอย่างช้าๆ และต่อเนื่อง ด้วยความจริงใจ และเข้าใจคนพิการ บนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน โดยการจัดบริการ การให้คำปรึกษาฉันท์เพื่อน จะเห็นได้ว่า การให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ มีความจำเป็นต่อ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาอย่างมาก ในการนำไปสู่ การได้รับการตอบสนองความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งผู้วิจัย ได้รวบรวมเรื่องที่เกี่ยวข้อง ไว้ดังนี้

การให้คำปรึกษา (Counseling) คือ กระบวนการช่วยเหลือระหว่างบุคคลสองฝ่าย ที่มีปฏิสัมพันธ์กันในทางการช่วยเหลือ โดยผู้ให้คำปรึกษา (counselor)ใช้คุณสมบัติส่วนตัว ความสามารถ และทักษะต่างๆ กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษา(client) สำรวจตนเอง เข้าใจปัญหาที่แท้จริง เข้าใจสาเหตุ ความต้องการของตนเอง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ตามศักยภาพของตนเอง (อรอนงค์ สงเจริญ, 2556)

จากการทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่ผ่านมา ได้มีการให้ความหมายในการให้คำปรึกษาประเภทต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวม ประเภทการให้คำปรึกษา ไว้ดังนี้

1) การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล (Individual Counseling) เป็นการพบกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษา 1 คน กับผู้รับคำปรึกษา 1 คนโดยร่วมมือไปพร้อมกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา ให้สามารถเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหา และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ ด้วยตนเอง ซึ่งเริ่มแรกจะมีการพูดคุยมีไมตรีจิตและสัมพันธภาพที่อบอุ่นต่อจากนั้นก็สำรวจปัญหาแล้วทำความเข้าใจปัญหาให้กระจ่าง เสนอทางเลือกเพื่อวางแผนการแก้ปัญหา และติดตามผล (อรอนงค์ สงเจริญ, 2556)

2) การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) คือ การให้บริการปรึกษาแก่ผู้รับบริการตั้งแต่สองคนขึ้นไปในเวลาเดียวกันโดยทั่วๆไปจะมีสมาชิกประมาณ 6 - 12 คน เน้นที่การป้องกันปัญหา และการพัฒนาตนเองให้เต็มขีดความสามารถ มากกว่าการบำบัดแก้ไข และเน้นที่การแลกเปลี่ยน และเปิดเผยถึงความรู้สึกต่อประสบการณ์ มากกว่าการใช้สติปัญญาค้นหาเหตุผล เป็นการรับฟังซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของสมาชิก เพื่ออภิปราย และตัดสินใจบางอย่าง หรือสำรวจปัญหาส่วนบุคคล หรือพัฒนาทักษะบางอย่าง เพื่อให้สมาชิกมีการสนับสนุนประคับประคองทางด้านจิตใจซึ่งกันและกัน สมาชิกกลุ่มจะแบ่งปันความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับ

Copyright by Mahidol University

ตนเอง และรับฟังความคิดความรู้สึกของผู้อื่น รวมทั้งรับฟังแนวคิดและมุมมองจากผู้อื่น ซึ่งสมาชิกกลุ่มจะมีการพัฒนาความรู้สึกร่วม (อรอนงค์ สงเจริญ, 2557)

3) การให้คำปรึกษาครอบครัว มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว เพื่อให้บุคลากรยุคใหม่มีความสามารถในการทำความเข้าใจในครอบครัว และช่วยให้สมาชิกในครอบครัวสามารถพัฒนาตนเอง และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ระยะแรกของการให้คำปรึกษา จะสร้างสัมพันธภาพ เพื่อศึกษาสภาพ และสาเหตุ ของปัญหา เพื่อวางแผนการให้คำปรึกษา ระยะกลางจะให้แต่ละคนได้สัมผัส ความคิดความรู้สึกของตนเอง จากการใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้ตระหนักรู้ในตน และ เปิดเผยสิ่งที่อยู่ในจิตไร้สำนึก หยั่งรู้ปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไข มีมุมมองที่เปลี่ยนไปทางบวก มีอารมณ์ดีต่อครอบครัวมากขึ้น ระยะสิ้นสุดการปรึกษา เมื่อผู้รับบริการเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น สังเกตการปรับเปลี่ยนความคิดความรู้สึก (เพ็ญนภา กุลนภาดล ,2552)

4) การให้คำปรึกษาแบบเพื่อน (Peer Counseling) หมายถึง การช่วยเหลือทางด้านจิตใจและเป็นรากฐานสำคัญในการสนับสนุนคนพิการที่ต้องการการดำเนินชีวิตอย่างอิสระ โดยปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนพิการที่จะให้ และ รับ ความช่วยเหลือดังกล่าวมีความเท่าเทียมกันอย่างเพื่อน กล่าวคือ ทั้งสองฝ่ายรับฟัง แลกเปลี่ยนความรู้สึก และเล่าเรื่องราวของตนเอง เพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน ในการเสริมสร้างความเชื่อมั่น เพื่อให้มีความเข้มแข็ง สามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ Peer (เพื่อน) มีลักษณะพิเศษ ตรงที่เป็นคนพิการกับคนพิการด้วยกัน มีภูมิหลังที่เหมือนๆกัน และมีความเท่าเทียมกัน ทั้งสองฝ่ายเป็นทั้งผู้ให้คำปรึกษาและเป็นผู้รับคำปรึกษาโดยแบ่งเวลาเท่าๆกัน และมีการสนับสนุนการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (“การให้คำปรึกษาฉันท์เพื่อน,” 2551)

กระบวนการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ในกระบวนการให้คำปรึกษา ตั้งแต่เริ่มแรก จะมีการส่งต่อคนพิการเข้ามาในสถานศึกษา โดยมีกระบวนการ ดังนี้ (อรอนงค์ สงเจริญ, 2556)

1) ประเมินคนพิการทุกด้าน ทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สังคม อาชีพ

2) วางแผนการให้บริการ โดยมีการประชุมผู้เกี่ยวข้อง

3) บริการให้คำปรึกษา แล้วส่งต่อผู้ช่วยเหลือหรือเข้าสู่โปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตามความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล

4) ติดตามผล โดยบริการติดตามผล ทั้งในและนอกสถานศึกษา

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา จึงมีความจำเป็นจะต้อง เข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตั้งแต่เริ่มแรกเข้าศึกษา หรือในกรณีที่มีปัญหาในระหว่างเรียน (Malik et al, 2013) ทั้งนี้ เพื่อการปรับตัว นำไปสู่การ

Copyright by Mahidol University

ตอบสนองความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ให้มีการพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา เพื่ออนาคตที่ดีและมีอาชีพที่เหมาะสม (อรอนงค์ สงเจริญ, 2556)

2.2.4.3 การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ (Independent Living)

ในอดีตกาล คนพิการถูกมองว่าไม่สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากนัก มีความสามารถด้อยกว่าคนปกติทั่วไป (ธนพล แสงจันทร์, 2556) ต่อมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน มีการปรับเปลี่ยนเป็น มุมมองทางสังคม หรือ Social Model ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับ การจัดการ กับสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆทางสังคม เพื่อเอื้อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระได้ โดยลดการพึ่งพา

การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ หรือ IL (Independent Living) หมายถึง การที่คนพิการสามารถกำหนดแนวทางการดำรงชีวิตของตนเอง ได้อย่างสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยไม่ขึ้นอยู่กับความพิการว่าจะรุนแรงมากน้อยเพียงไร ทั้งนี้อาศัยบริการและความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น (นลินี เรืองฤทธิศักดิ, 2549) ส่วนงานวิจัยของ มิกู ยามากูชิ และแมชิลโล ซันกิ (Miku. Yamagu Chi and Machiko Suuki, 2013) ได้ศึกษา อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่ออกแบบไว้ภายในบ้าน สำหรับคนพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง ซึ่งสามารถใช้ชีวิตอิสระได้อย่างมั่นใจ มีการพัฒนาวิธีการเข้าสู่สังคมโดยจัดอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกไว้ให้ ตามแบบมาตรฐาน

ในสหรัฐอเมริกาช่วงทศวรรษที่ 1960 เป็นช่วงเวลาที่มีการเคลื่อนไหวทางด้านสิทธิ ของชาวแอฟริกันอเมริกัน ในฐานะที่เป็นคนกลุ่มน้อยในสังคม เหตุการณ์นี้กระตุ้นให้คนพิการเกิดการเคลื่อนไหวทางด้านสิทธิของตนเอง ปี 1972 เอ็ด โรเบิร์ต เป็นผู้พิการโปลิโอที่ใช้รถวีลแชร์ และเครื่องช่วยหายใจ สามารถสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ซึ่งในขณะที่เขาเป็นนักศึกษา เขาได้ใช้การบริการ ในมหาวิทยาลัย เช่น การช่วยเหลือ ที่พัก บริการซ่อมรถวีลแชร์ และการให้คำปรึกษาฉันท์เพื่อน อย่างไรก็ตามบริการเหล่านี้ก็หมดไปเมื่อเขาสำเร็จการศึกษา ดังนั้นเขาจึงได้จัดตั้ง ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระขึ้น (ILC: Independent Living Center) ในชุมชนให้ความช่วยเหลือครอบครัว และเพื่อนๆ ผู้พิการทีศูนย์การดำรงชีวิตอิสระแห่งนี้ ซึ่งนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของความเคลื่อนไหว ด้านการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ ที่ประเทศแคนาดา

แนวคิด Independent living center เริ่มแพร่เข้ามาในประเทศญี่ปุ่น ราวปี 1984 คนพิการญี่ปุ่นจำนวนหนึ่งได้ไปใช้ชีวิต ในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อเรียนรู้แนวคิด และการปฏิบัติเรื่องนี้ Independent living center แห่งแรกของญี่ปุ่น ได้ก่อตั้งขึ้นในปี 1984 คือ Human Care Association ในโตเกียว ปัจจุบันกระจายไปทั่วประเทศมากกว่า 200 แห่ง

Copyright by Mahidol University

ต่อมา ได้มีการจัดประชุมสุดยอดระดับโลก(World Summit on Independent Living) ขึ้น 2 ครั้ง เมื่อปี 1999 และ 2000 ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. และ โฮโนลูลู รัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา ตามลำดับระยะเวลา ซึ่งผู้นำคนพิการไทย ได้เข้าร่วมประชุมสุดยอด ทั้ง 2 ครั้งนี้ด้วย และได้มีการนำ แนวคิดหลัก 4 ข้อ ของศูนย์ ILC เมือง Berkeley มาใช้ในประเทศไทย ดังนี้ (สมาคมคนพิการจังหวัดสมุทรปราการ, 2552)

1) คนพิการ ควรที่จะอยู่ในชุมชน มากกว่าแยกออกไปอยู่ในศูนย์ฟื้นฟู หรือองค์กรอื่น

2) คนพิการ ไม่ได้เป็นคนไข้ที่ต้องดูแล ไม่ใช่เด็กที่ต้องการการปกป้อง หรือพระเจ้าที่ต้องเคารพสักการะ

3) คนพิการ สามารถดูแลจัดการเรื่องความช่วยเหลือ ได้ด้วยตนเอง

4) คนพิการ เป็นเหยื่อของสังคมที่มีอคติ มากกว่าเหยื่อของความพิการของตนเอง

ปรัชญาของ IL การได้รับความช่วยเหลือไม่ใช่สิ่งที่น่าอาย แต่เป็นการประกาศถึงการที่ คนพิการสามารถตัดสินได้ด้วยตนเอง การฟื้นฟูฯ เป็นเพียงแค่การรักษาทางการแพทย์ที่มีช่วงเวลาที่กำหนด แต่ไม่ควรให้การฟื้นฟูฯนั้น มาควบคุมชีวิตของคนพิการ ซึ่งในเรื่องนี้ ได้มีแนวทางที่จะให้คนพิการสามารถ ดำรงชีวิตอิสระ ได้ดังนี้

1) ทำความเข้าใจความพิการของตนเอง ศึกษาและเรียนรู้การดูแลไม่ให้ความพิการมีสภาพรุนแรงขึ้น หรือส่งผลให้เกิดเป็นความเจ็บป่วยได้

2) สามารถยอมรับกับสภาพความพิการที่เป็นอยู่ และสามารถใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าได้

3) สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้ หรือการเดินทางเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และศึกษาวิธีการขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นเมื่อถึงเวลา ที่มีความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับความพิการ

งานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้กล่าวถึง การจัดหอพักมหาวิทยาลัย ที่เอื้อต่อคนพิการ และการจัดบริการ หอพัก และสถานที่เรียน ตลอดจนกระบวนการ ที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง เข้าถึงและใช้ชีวิตอิสระได้ โดยมีการช่วยเหลือฝึกฝน ทักษะการใช้วิลแชร์ จากผู้ที่มีความชำนาญการ เพื่อความคล่องตัวในการเดินทางในสถานที่เรียน และการเข้าสู่สังคม

Copyright by Mahidol University

จากการทบทวนงานวิจัยและแนวคิด การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ (นลินี เรืองฤทธิศักดิ, 2549) แสดงให้เห็นว่า สถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ควรมีความจำเป็นที่จะต้อง เร่งดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม สถาปัตยกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้ง การจัดบริการหอพัก และสถานที่เรียน ตลอดจนกระบวนการ ที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว ให้เข้าถึง และใช้ชีวิตอิสระได้ (Malik et al, 2013) รวมทั้ง เร่งหาวิธีส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการ สามารถยอมรับกับสภาพความพิการที่เป็นอยู่ และสามารถใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าได้ (สมาคมคนพิการจังหวัดสมุทรปราการ, 2552)

2.2.4.4 การออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design)

การออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design) หมายถึง การออกแบบผลิตภัณฑ์หรือสถานที่ ตลอดจนโครงสร้างเชิงสถาปัตยกรรม และการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการเข้าถึงผู้ใช้ทุกกลุ่ม โดยไม่ต้องดัดแปลงโครงสร้างใดใด เพิ่มเติม (เบญจพร ศักดิ์ศิริ, 2556)

ความเป็นมาของการออกแบบที่เป็นสากล เป็นหลักการออกแบบ ที่มุ่งเน้นให้คนทุกกลุ่ม ทุกเพศทุกวัย สามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งปลูกสร้าง อาคารสถานที่ บ้านพักอาศัย การดำเนินกิจกรรมต่างๆ การจัดการศึกษา ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่จำเป็นต้องทำสิ่งใดเพิ่มเติมเพื่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ เพื่อมุ่งให้คนทุกกลุ่มดำเนินกิจกรรมต่างๆได้โดยลดการพึ่งพาผู้อื่น ดังตัวอย่าง งานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้มีการจัดระบบหอพักในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการออกแบบสถาปัตยกรรม เพื่อให้คนพิการเข้าถึง โดยไม่ต้องมีการปรับปรุงเพิ่มเติม ซึ่งตอบสนองความต้องการ ตามแนวคิด การดำรงชีวิตอิสระ (Independent living) ในรูปแบบ Social Model

จากการทบทวนงานวิจัยของ สุมาลี สว่างสุขสกุล (2550) ที่พบว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวมีความพึงพอใจเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรม และกล่าวว่า จากการสังเกตการณ์มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสถาปัตยกรรมได้แก่ ทางลาด ห้องน้ำ ลิฟต์ ประตู บันได โต๊ะที่รถเข็นสอดเข้าได้ ที่จอดรถคนพิการ ส่วนงานวิจัยของ จอห์น พีเอส ซัลเมน (John P.S.Salmen, 2011) ที่พบว่า การออกแบบที่เป็นสากลเพื่อคนทุกกลุ่ม คือศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยไปสู่ความเหมาะสม ในการอำนวยความสะดวก อย่างสมเหตุสมผล ทั้ง ขนาด อายุ และสมรรถภาพทางร่างกาย

Copyright by Mahidol University

จะเห็นได้ว่า คนพิการและนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว มีความต้องการให้ตอบสนองในเรื่อง สถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการ หรือคนทุกกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและหลักการไว้ ดังนี้

หลักการออกแบบที่เป็นสากล (Principles of Universal Design) หมายถึง หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนทุกกลุ่มสามารถใช้ประโยชน์ในสิ่งต่างๆ ที่ต้องการใช้ได้ โดยลดการพึ่งพาผู้อื่น มีหลักการออกแบบ 7 ด้านดังนี้ (เบญจพร ศักดิ์ศิริ, 2556)

1) ความเท่าเทียม (Equitable Use) การใช้งานสำหรับคนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย และคนพิการทุกประเภท เช่น ทางลาด

2) ความยืดหยุ่นใช้งานได้ (Flexibility in use) สามารถปรับสภาพได้ตาม ความสูงและขนาดของผู้ใช้ เช่น เสื้อยืดฟรีไซด์

3) การใช้งานง่าย (Simple and intuitive) มีความเรียบง่ายและเข้าใจได้ดี เช่น มีภาพหรือคำอธิบายที่เรียบง่ายสำหรับคนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะมีความรู้ระดับใด จะสามารถอ่านหนังสือได้หรือไม่ หรืออ่านภาษาต่างประเทศได้หรือไม่ ก็สามารถใช้ได้ เช่น รูปภาพเป็นสัญลักษณ์สากลสำหรับคนทั่วไป และคนพิการ ที่สื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย

4) ข้อมูลที่รับรู้และเข้าใจได้ (Perceptive information) มีข้อมูลพอเพียงและง่ายสำหรับประกอบการใช้งาน ที่พอเพียง เช่น ป้ายบอกทาง (Synage)

5) ผิดพลาดน้อยหรือไม่มีเลย (Tolerance for Error) ทนทานต่อการใช้งานที่ผิดพลาด เช่น มีระบบตัดไฟป้องกันอันตราย หากมีการใช้ผิดพลาด รวมทั้ง ไม่เสียหายได้โดยง่าย

6) สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกสบาย และมีความเมื่อยล้าต่ำ (Low Physical Effort) มีการทุ่นแรง สะดวก และไม่ต้องออกแรงมาก เช่น ใช้ที่เปิดก๊อกน้ำแบบยกขึ้น กดลงแทนการใช้มือ หมุนก๊อกแบบเป็นเกลียว หรือสวิทช์ไฟฟ้าแบบตัวใหญ่ ที่กดเบาๆ ก็สามารถทำงานได้แทนสวิทช์เล็ก ที่ต้องใช้นิ้วมือออกแรงงัด อย่างแรง

7) มีขนาดเหมาะสมและมีพื้นที่ให้สำหรับวิธีการเข้าถึง (Size and Space for approach and use) ขนาดและสถานที่ที่เหมาะสม สามารถใช้งานในเชิงปฏิบัติได้ โดยคิดออกแบบเผื่อไว้สำหรับคนร่างกายใหญ่โต คนที่เคลื่อนไหวร่างกายยาก เช่น ขนาดของห้องน้ำ โถส้วมใหญ่เพียงพอสำหรับคนที่ที่ร่างกายใหญ่โต คำนึงถึงคนพิการที่มีรถเข็นคันใหญ่ ที่ต้องมีพื้นที่สำหรับ หมุนรถกลับไปกลับมา ในบริเวณห้องน้ำ

งานวิจัยของ สโรชา มังคลา (2554) ที่ศึกษา มาตรฐานขั้นต่ำในการปรับปรุงหอพักในมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการ โดยการสำรวจกิจกรรมและการใช้พื้นที่ พบว่า นักศึกษาที่พิการทางการเคลื่อนไหว สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่จำเป็นต้องใช้รถเข็น และกลุ่มที่ไม่

Copyright by Mahidol University

จำเป็นต้องใช้รถเข็น กลุ่มแรกมีปัญหาในส่วน ช่องทางการเดินทางเข้าสู่อาคารหอพักมากที่สุด ซึ่งต้องการให้มีทางลาดที่เอื้อให้คนพิการเข้าถึง ส่วนกลุ่มที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเข็น จะมีปัญหาที่บริเวณห้องน้ำมากที่สุด คือมีการเกิดอุบัติเหตุเหตุจากการลื่นล้ม และการทรงตัวยืน

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา สรุปได้ว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย มีความต้องการ ให้จัดสร้างสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการ หรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา (สโรชา มังคลา, 2554) ได้แก่ ทางลาด ห้องน้ำ ลิฟต์ ประตู บันได โต๊ะที่รถเข็นสอดเข้าได้ ที่จอดรถคนพิการ (สุมาลี สว่างสุขสกุล, 2550) เพื่อการดำรงชีวิตอิสระ ทั้งในและนอกสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาพิการ ได้รับการตอบสนองความต้องการ และอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ ในเวลาอันรวดเร็ว (Malik et al, 2013)

2.2.4.5 เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

ความหมาย ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ให้คำจำกัดความ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) ไว้ว่า เป็นเครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพ ที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ก่อนที่จะเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษา มีความจำเป็นจะต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทางการแพทย์ และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสอดคล้องกับลักษณะความพิการ ของแต่ละบุคคล เช่น ในกรณีที่เดินไม่ได้ก็ต้องใช้อุปกรณ์ รถเข็น หรือวิลแชร์ ช่วยในการเคลื่อนที่ ส่วนในกรณีที่เดินได้แต่มีความบกพร่องในส่วนแขน ขา หรือลำตัว ก็อาจจะต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555) หลังจากนั้นจึงเข้าสู่การดำรงชีวิตอิสระ ในรูปแบบ Social Model โดยสถาบันการศึกษา มีการออกแบบสถาปัตยกรรมและจัดระบบการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ และคนทุกกลุ่ม ดังตัวอย่าง งานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล การศึกษานี้ ได้อธิบายถึงโอกาสแห่งความเท่าเทียมของ หอพักของมหาวิทยาลัย สิ่งที่เอื้อต่อคนพิการ และการจัดบริการทางการศึกษา มีความร่วมมือกัน ออกแบบสถาปัตยกรรม เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวก

Copyright by Mahidol University

การจัดโปรแกรมที่ช่วยบริการสนับสนุนให้กับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง และการใช้ชีวิตอิสระ

ส่วนงานวิจัยของ สตัมโบ เอ็นเจ มาร์ติน เจเค และเฮดริค บีเอ็น (Stumbo NJ, Martin JK and Hedrick BN , 2009) ที่ศึกษา เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก: ผลต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการทางการเคลื่อนไหว พบว่า เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นพื้นฐานของการช่วยเหลือที่อำนวยประโยชน์อย่างมาก ที่จะปรับเปลี่ยนชีวิตของคนพิการทางการเคลื่อนไหว และช่วยในการฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้ประสบความสำเร็จในเรื่องของการศึกษา การประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการ ส่วนงานวิจัยของ เบ็ท และคณะ(Betts et al, 2013) กล่าวว่า ได้มีการศึกษา ระบบการเรียนออนไลน์ ของการเข้าถึงที่ชัดเจน มีการประเมิน อย่างเต็มรูปแบบ มีการดูการฟัง การทดสอบ การใช้งานเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจน การแนะนำวัสดุอุปกรณ์ และกลวิธี ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดการพัฒนาศักยภาพ

จากความหมาย ของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และจากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในตัวบุคคลคนพิการแต่ละประเภท ซึ่งมีความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกตามลักษณะความพิการที่ต่างกัน ก่อนที่จะเข้าสู่การใช้ชีวิตอิสระตามรูปแบบ Social Model ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2555) ที่ศึกษา เรื่อง การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผลและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักศึกษาพิการ ได้กล่าวถึง การจัดระดับและประเภทของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งมีระดับการใช้งานที่ซับซ้อนแตกต่างกัน และจัดแบ่งเป็น 2 ระดับใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1) เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่ใช้เทคโนโลยี (no technology) เช่น ด้ามจับดินสอ กระดาษขนาดพิเศษ

2) เทคโนโลยีระดับพื้นฐาน (low technology) หมายถึง เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้งานง่าย มีราคาถูก ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ พัฒนาทักษะและความชำนาญเฉพาะด้าน ส่วนมากเทคโนโลยีระดับนี้เป็นพื้นฐานของเทคโนโลยีระดับสูง ตัวอย่างเช่น แผ่นกระดานสื่อสาร (communication boards) แท่นวางหนังสือ แผ่นรองเขียน (Slate) และ ดินสอเขียนอักษรเบรลล์ (stylus) เป็นต้น

Copyright by Mahidol University

3) เทคโนโลยีระดับสูง (high technology) หมายถึง เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องใช้ไฟฟ้า มีการทำงานที่ซับซ้อน มีราคาแพง อุปกรณ์บางส่วนจำเป็นต้องมีความ

เชี่ยวชาญและมีการพัฒนาทักษะในการใช้งาน แต่ส่วนมากจะใช้งานง่าย ทั้งนี้อาจเป็นเครื่องมือที่สามารถหาซื้อได้ทั่วไป หรือเป็นเครื่องมือที่มีการออกแบบเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ตัวอย่างเช่น เก้าอี้ล้อเลื่อนไฟฟ้า การจัดหมวดหมู่และประเภทของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกจะช่วยให้เรามองภาพรวมของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกได้เข้าใจง่ายและชัดเจนขึ้น

การแบ่งประเภทอุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ตามกฎหมายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (Individuals with Disabilities Education Acts: 20 U.S.C. Part A, Section 602) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) อุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (assistive technology device) หมายถึง สิ่งของ อุปกรณ์และระบบผลิตภัณฑ์ที่ช่วยรักษาหรือเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการ

2) บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (assistive technology service) หมายถึง บริการที่ช่วยให้บุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการเลือก การจัดหาและการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่

- การประเมินความต้องการ ของผู้เรียนในสภาพแวดล้อมต่างๆ
- การจัดและการขอรับ อุปกรณ์ AT(Assistive Technology) ในรูปแบบการซื้อ การเช่า
- การเลือก การออกแบบ การปรับ การนำมาใช้ การดูแลรักษา การซ่อมแซม หรือการใช้อุปกรณ์ทดแทนสาหรับการทำกิจกรรมต่างๆ
- การประสานงานและการบริการ รูปแบบต่างๆ ได้แก่ การบำบัด การช่วยเหลือ การใช้บริการ
- การอบรมและการช่วยเหลือด้านเทคนิค วิธีการใช้สำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการและครอบครัว
- การอบรม-การช่วยเหลือ นักวิชาชีพ บุคลากร และ/หรือ ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของบุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการ

การแบ่งประเภทอุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกตามประเภทการใช้งานของคนพิการทางการเคลื่อนไหว (Assistive Technology Link Library, 2004) ดังต่อไปนี้

1) อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ (computer access aids) หมายถึง ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่ช่วยให้บุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการเข้าถึงและใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ได้ ทั้งนี้รวมถึงการปรับแป้นพิมพ์ หน้าจอ สวิทช์ และเมาส์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สังเคราะห์เสียง เป็นต้น

Copyright by Mahidol University

2) อุปกรณ์ช่วยในการใช้ชีวิตประจำวัน (daily living aids) หมายถึง อุปกรณ์ช่วยเหลือบุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการในกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น การแต่งตัว การดูแลรักษาความสะอาด การอาบน้ำการประกอบอาหาร การรับประทานอาหาร ทั้งนี้รวมถึง อุปกรณ์ช่วยหยิบจับสิ่งของ เสื้อผ้าที่ปรับพิเศษ เก้าอี้และอุปกรณ์ปรับพิเศษช่วยในห้องน้ำ

3) อุปกรณ์ช่วยในการศึกษาและการเรียนรู้ (education and learning aids) หมายถึง อุปกรณ์ช่วยในการฝึกและพัฒนาทักษะ อุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การจำ การเดาคำศัพท์/การเขียน (word prediction/completion software)

4) อุปกรณ์ช่วยในการเข้าถึงสภาพแวดล้อม (environmental aids) หมายถึง การปรับสภาพแวดล้อมและโครงสร้างทางกายภาพของอาคารสถานที่ เพื่อลดอุปสรรคในการเข้าถึงอาคารสถานที่ของบุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการ ทั้งนี้หมายรวมถึงการก่อสร้าง การปรับโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม การวางแผงวงจรควบคุมสภาพแวดล้อมในอาคารสถานที่

5) อุปกรณ์ช่วยในการปฏิบัติงาน (ergonomic aids) หมายถึง เครื่องมือและอุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่ออกแบบเพื่อลดความเสี่ยงการบาดเจ็บหรือการเกิดแผลกดทับจากการทำงาน เช่น การปรับที่นั่ง ไฟ ที่วางหนุนแขนหรือข้อมือ ที่พักหลัง อุปกรณ์ช่วยเขียน เป็นต้น

6) อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง (mobility and transportation aids) หมายถึง อุปกรณ์ช่วยการเคลื่อนไหวของบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถเคลื่อนที่หรือเดินทางได้อย่างอิสระ เช่น อุปกรณ์พยุงเดิน เก้าอี้ล้อเลื่อน ทางลาดเอียงประยุกต์ประกอบการเดินทาง ไม้เท้าขาว เป็นต้น

7) กายอุปกรณ์และกายอุปกรณ์เสริม (prosthetics and orthotics) หมายถึง กายอุปกรณ์ที่ใช้ทดแทนหรือเสริมอวัยวะที่สูญเสียหรือบกพร่องไปสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

8) อุปกรณ์ช่วยในกิจกรรมนันทนาการและงานอดิเรก (recreation and leisure aids) หมายถึงอุปกรณ์ช่วยให้บุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมนันทนาการอื่นๆ เช่น การปรับอุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์เครื่องเล่น/เกม คำบรรยายใต้ภาพในภาพยนตร์/รายการโทรทัศน์ เป็นต้น

9) อุปกรณ์ช่วยในการนั่งและการเคลื่อนที่ (seating and positioning aids) หมายถึง อุปกรณ์ช่วยให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายสามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

Copyright by Mahidol University

ด้วยท่าทางที่เหมาะสม เช่น อุปกรณ์หนุนรองนั่ง อุปกรณ์ลดการกดทับ อุปกรณ์ช่วยทรงตัวในการนั่ง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก มีความจำเป็น สำหรับคนพิการ เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพ เพื่อนำไปสู่ การดำรงชีวิตอิสระ บนพื้นฐานของสิทธิและความเท่าเทียมกันของคนพิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555) ตามรูปแบบ Social Model (“การทำความเข้าใจความพิการและสุขภาพในมุมมองของคนพิการ,” 2552) ซึ่งผู้วิจัยได้นำ แนวคิด หลักการและประโยชน์ เกี่ยวกับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ไปใช้ เสริมความเข้าใจ เพื่อสำรวจความต้องการของ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการด้านร่างกายในส่วนที่เกี่ยวกับ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

2.2.4.6 ผู้ช่วยคนพิการ (Personal Assistant)

จากพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 4 ได้ให้คำนิยาม ผู้ช่วยคนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเป็นเฉพาะบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตร ที่สำคัญในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้กำหนดการจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการในระยะเวลาหนึ่ง ตามความจำเป็น ซึ่งต้องมีการจดแจ้ง ผู้ช่วยคนพิการ ทั้งนี้คนพิการที่จดทะเบียนแล้วและมีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยคนพิการ สามารถติดต่อขอมีผู้ช่วยคนพิการได้เป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

ผู้ช่วยคนพิการ หรือ Personal Assistance (PA) เกิดจากแนวคิดที่มุ่งเน้นให้คนพิการเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ใช้ชีวิตในฐานะที่เป็นพลังของสังคม มีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างเต็มที่ และเปิดโอกาสให้คนพิการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆเพิ่มมากขึ้น ระบบผู้ช่วยคนพิการเป็นมิติใหม่ของสังคมไทย ที่มุ่งสู่สิทธิของคนพิการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้คนพิการสามารถอยู่อย่างมีสิทธิ ศักดิ์ศรี เสมอภาค กับบุคคลคนทั่วไป และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีอิสระ (รัชนี แมนเมธี, 2555)

ผู้ช่วยคนพิการจะแตกต่างจากผู้ดูแลซึ่งส่วนใหญ่เป็นญาติของคนพิการที่มักจะคิดและตัดสินใจแทนคนพิการ แต่ผู้ช่วยคนพิการจะรับแผนงานจากคนพิการไปแล้วปฏิบัติหน้าที่ตามแผนนั้น โดยจะต้องสนับสนุนให้คนพิการได้คิดและตัดสินใจด้วยตนเอง

Copyright by Mahidol University

คนพิการที่มีสิทธิใช้ผู้ช่วยคนพิการ ได้แก่ คนพิการที่มีความพิการมากจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันที่สำคัญได้ และถ้าหากไม่ได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ดังกล่าวแล้ว จะส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ทั้งนี้โดยคำนึงถึงฐานะและความยากจนของคนพิการเป็นสำคัญ โดยติดต่อที่ ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชนทุกเขตหรือ พมจ. ทุกจังหวัด

งานวิจัยของ เฮดดริคและคณะ (Hedrick et al, 2012) ที่ศึกษา ผู้ช่วยคนพิการนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรงที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า การช่วยเหลือในภาวะเร่งด่วน ในที่พักอาศัย ได้รับการตอบสนอง มากที่สุด ผู้ช่วยคนพิการ จะช่วยเหลือคนพิการที่มีความยากลำบาก และไม่มีผู้ช่วยคนพิการในเวลานั้น นักศึกษาพิการมีความพึงพอใจผู้ช่วยคนพิการ ในการบริการที่ยาวนาน และที่ดีที่สุด คือ กลุ่มที่มาทำงานนอกเวลา (part-time staff) อย่างมีนัยสำคัญ

งานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้กล่าวว่า มีการจัดกลุ่มคนพิการ 24 คน ผู้ช่วยคนพิการ 7 คน และมีการสอบสัมภาษณ์ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เพื่อคัดเลือกผู้ช่วยคนพิการวิชาชีพโดยผู้ชำนาญการ ซึ่งผู้ช่วยคนพิการ จะช่วยในการทำงาน ช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์ในห้องครัว และอุปกรณ์ประกอบการใช้คอมพิวเตอร์

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า ผู้ช่วยคนพิการจะช่วยตอบสนองความต้องการของผู้พิการและนักศึกษาพิการ ที่มีความยากลำบากมาก ให้สามารถนำไปสู่การใช้ชีวิตอิสระ ในการประกอบกิจวัตรประจำวัน และการศึกษาเล่าเรียนได้ (Malik et al, 2013) จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง ทำให้ทราบว่า มีนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีลักษณะความพิการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ และมีความยากลำบากในการใช้ชีวิต มีความต้องการผู้ช่วยคนพิการ อย่างมาก แต่เนื่องจากต้องมีค่าจ้างที่มีราคาสูง จึงไม่สามารถจัดหามาได้ ด้วยตนเอง

2.3 การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายด้านการศึกษา

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีความต้องการจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา มีความจำเป็นจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากสถานศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็น อย่างสมเหตุสมผล นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพ ด้านการศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งผู้วิจัย ได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่สำคัญ ไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กล่าวไว้ ในมาตราที่ 20 ข้อ (2) ว่า การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ในสถานศึกษาเฉพาะ หรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือ

Copyright by Mahidol University

การศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

อนุสัญญาสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities : CRPD) โดย กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2553) : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 สิงหาคม 2551 โดยมีเนื้อหาสาระในเรื่องของการส่งเสริม คุ้มครอง และประกันให้คนพิการทั้งปวง มีการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการทุกรูปแบบ การเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อมทางกายภาพการขนส่ง ข้อมูลข่าวสารและบริการสาธารณะ การยอมรับความเท่าเทียมกันของคนพิการในทางกฎหมาย ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การทำงานการรักษาพยาบาล การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อคนพิการ

อนุสัญญาสิทธิคนพิการ ได้กล่าวเรื่องการศึกษาของคนพิการ โดยสรุปว่า ให้รัฐภาคีประกันว่า คนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ การศึกษาผู้ใหญ่ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปราศจากการเลือกปฏิบัติ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น เพื่อการนี้ ให้รัฐภาคีประกันว่า จะจัดให้มีความช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล แก่คนพิการ

จากการทบทวนเรื่องการให้สิทธิทางการศึกษาของคนพิการ จะเห็นได้ว่า ทางภาครัฐได้เปิดโอกาสให้คนพิการได้เข้าศึกษา อย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นจะต้องมีแนวทางการดำเนินการ ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการในแต่ละประเภท ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจ ศึกษาเรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้า ตัวอย่างงานวิจัยต่างประเทศ ที่จะสามารถนำมาเป็นแนวทางดำเนินการ เพื่อตอบสนองความต้องการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล การศึกษานี้อธิบายถึงโอกาสแห่งความเท่าเทียมของหอพักของมหาวิทยาลัย (University Housing) สิ่งที่เอื้อต่อคนพิการ และการจัดบริการทางการศึกษา (Disability Resources and Educational Services: DRES) ที่มหาวิทยาลัย รัฐอิลลินอยส์ มีความร่วมมือกัน ออกแบบสถาปัตยกรรม เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดโปรแกรม ที่ช่วยบริการและสนับสนุนให้กับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง โดยจัดเป็นหอพักบริการช่วยเหลือผู้มีสภาวะความผิดปกติแต่กำเนิด ได้แก่ กลุ่มโรคซึ่งมีอวัยวะบางส่วนใหญ่ผิดปกติ (Beckwith Residential Support Services : BRSS) และเพิ่มความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็ง และผู้พิการ

Copyright by Mahidol University

รุนแรง ซึ่งลักษณะของ ผู้พิการรุนแรง ส่วนใหญ่ ได้แก่โรค สมองพิการ(Cerebral Palsy) กล้ามเนื้ออ่อนแรงโดยพันธุกรรม(Muscular Dystrophy) โรคกระดูกเปราะ(Osteogenesis Imperfecta) และอาการบาดเจ็บกระดูกสันหลัง (Spinal cord injury) การศึกษานี้ได้กล่าวถึง การจัดหอพักมหาวิทยาลัย ที่เอื้อต่อคนพิการ การจัดสถานที่ และการจัดบริการที่เข้าถึง ตลอดจนกระบวนการ ที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้เข้าถึง ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว ที่พิการรุนแรง โดยมีการจัดโปรแกรม และทีมงานผู้ช่วยเหลือ มีการฝึกฝน ทักษะการใช้วีลแชร์ จากผู้ที่มีความชำนาญการ เพื่อความคล่องตัวในการเดินทางในสถานที่เรียน และการเข้าสู่สังคม รวมทั้งมีการจัดให้มีการร่วมรับประทานอาหารมื้อเย็นด้วยกัน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน มีการจัดโปรแกรมที่เหมาะสม ในด้านการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายที่พิการรุนแรง จัดอุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ มีการเรียนแบบประชุมทางคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม มีการออกแบบห้องเรียนโดยแบ่งแยกออกมาเป็นพิเศษ หรือบางวิชาก็เรียนร่วมกัน การจัด ห้องน้ำ ประตู ที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงได้ จัดทำ เตียงนอน ห้องพยาบาลที่สามารถเข้าถึงได้ จัดระบบความปลอดภัย ในเรื่องไฟฟ้า และการใช้สัญญาณระบบอินเทอร์เน็ต ช่วยให้สามารถใช้ชีวิตอิสระมากขึ้นในสภาพแวดล้อมนี้ได้ มีการจัดทีมผู้ช่วยคนพิการเพื่อให้ความช่วยเหลือ เป็นแบบกลุ่มเพื่อผลัดเปลี่ยนดูแลในเวลาที่จำเป็น โดยจัดกลุ่มคนพิการ 24 คน ผู้ช่วยคนพิการ 7 คน และมีการสอบสัมภาษณ์ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติคัดเลือกผู้ช่วยคนพิการวิชาชีพโดยผู้ชำนาญการ ซึ่งผู้ช่วยคนพิการ จะช่วยในการทำงานในชีวิตประจำวัน มีการช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์ในห้องครัว และอุปกรณ์ประกอบการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม ให้กับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว ได้ประกอบกิจกรรมอย่างเท่าเทียม

การจัดโปรแกรมการช่วยเหลือเหล่านี้ เป็นการช่วยเหลือทั้งที่พักอาศัย และประสบการณ์การเรียน ซึ่งการเข้าร่วมรับประทานอาหารมื้อเย็นร่วมกันของคนพิการ ก็ได้รับความพึงพอใจของคนพิการในการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีทีมผู้ช่วยคนพิการเข้าช่วยเหลือ จัดเตรียมอาหาร และจัดทีมผู้ช่วยคนพิการให้สำหรับผู้พิการรุนแรง ซึ่งจะได้รับบริการจากทีมผู้ช่วยคนพิการ 5 - 7 ชั่วโมงต่อวัน ทีมผู้ช่วยคนพิการนี้จะช่วยเหลือตามโปรแกรม ซึ่งมีที่ปรึกษาจัดการวางแผนไว้เป็นโปรแกรมพัฒนาความรู้ทักษะในการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการ โดยนักศึกษาพิการที่เข้ามาเรียนในปีแรก จะได้รับการฝึกฝนโปรแกรมนี้ อย่างเข้มงวด นอกจากนี้ยังมีโปรแกรมการให้คำปรึกษาคนพิการโดยมีที่เริ่มตั้งแต่ปีแรกที่เข้ามาเรียน เพื่อปรับสภาพจิตใจ และการเข้าสู่สังคม ในเรื่องการเรียน การเคลื่อนย้ายไปในที่ต่างๆ และมีการให้คำปรึกษากับครอบครัวคนพิการ โดยการติดต่อทาง e-mail หรือในเวลาที่สามารถพูดคุยได้ เพื่อหาทางการจัดบริการ และตอบสนองความต้องการให้สมบูรณ์

Copyright by Mahidol University

ผลจากการวิจัยนี้ พบว่า ภายในหนึ่งปี จะมีนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง จบการศึกษาจาก อิลลินอยส์ 87 % และมีงานทำ

การศึกษานี้ได้รับความสนใจ ประการแรก คือ เรื่องการจัดที่พักอาศัย เพื่อสิทธิความเท่าเทียมกันในสังคม ประการที่สอง แนวทางในการจัดระบบหอพักในมหาวิทยาลัย การเตรียมคนพิการที่จะก้าวไปสู่การประกอบอาชีพ ความตระหนักรู้ในความต้องการ ในการจัดการศึกษาต่อเนื่องให้คนพิการ ประการที่สาม การออกแบบสถาปัตยกรรม และการจัดโปรแกรมต่างๆ เพื่อให้คนพิการเข้าถึง ประการสุดท้าย เป็นการเปิดใจยอมรับ ของผู้แทนคนพิการ และคนทั่วไป เปิดโอกาสให้เข้าสู่สังคมร่วมกัน มีโอกาสทางการศึกษาร่วมกัน พัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับคนทุกกลุ่ม มีการจัดตั้งมูลนิธิขึ้น ในสถาบันการศึกษา เพื่อความร่วมมือร่วมใจกันจัดบริการเหล่านี้ให้เป็นจริงขึ้นมาได้

จากแนวคิด การช่วยเหลือนักศึกษาพิการ: อิลลินอยส์โมเดล ผู้วิจัยได้สรุปการตอบสนองความต้องการของคนพิการ เป็นรูปแบบการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้ดังนี้

Copyright by Mahidol University

แผนภาพที่ 2.1 รูปแบบการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายตามความต้องการ

จากงานวิจัยของ มาลิก และคณะ(Malik et al, 2013) ได้กล่าวถึง การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง และนักศึกษาที่พิการทางร่างกาย ซึ่งกล่าวว่า ลักษณะของผู้พิการรุนแรง ส่วนใหญ่ ได้แก่โรค สมองพิการ กล้ามเนื้ออ่อนแรงโดยพันธุกรรม โรคกระดูกเปราะ อาการบาดเจ็บกระดูกสันหลัง ส่วนผู้พิการทางร่างกาย จะมีสภาวะความผิดปกติ ได้แก่ กลุ่มโรค ซึ่งปรากฏอาการให้เห็นตั้งแต่แรกเกิด ทำให้มีอวัยวะบางส่วนใหญ่ผิดปกติ ซึ่งความพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรงและพิการทางร่างกายนี้ ตรงกับลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการ ที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ คือ ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคน

Copyright by Mahidol University

พิการ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม และความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

จากการศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ของ มาลิก และคณะ(Malik et al, 2013) เป็นการเปิดโอกาสให้คนพิการรุนแรง ที่ยังมีสมองที่ใช้การได้ มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน พัฒนาศักยภาพ เป็นการตอบสนองที่ครบองค์ประกอบ ของความต้องการจำเป็นของคนพิการทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม โดยสถาบันการศึกษาได้มีการจัดระบบหอพักนักศึกษาและห้องเรียนที่คนพิการเข้าถึง มีนักให้คำปรึกษาที่มีความชำนาญการ ช่วยให้มีการปรับสภาพจิตใจและปรับตัวได้ดี มีทีมงานผู้ช่วยคนพิการ ที่ผ่านการสอบเข้าทำงานตรงตามคุณสมบัติ โดยผ่านการคัดเลือกจากผู้ชำนาญการ มีการจัดให้รับประทานอาหารร่วมกัน และออกสู่สังคม มีการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ มีการจัดตั้งมูลนิธิในมหาวิทยาลัยเพื่อจัดสวัสดิการ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ นับเป็นมิติใหม่ที่มีคุณค่าสำหรับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว ที่พิการรุนแรงซึ่งใช้รถเข็นหรือวิลแชร์ เป็นอย่างมาก

2.3.1 การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล

การช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผลในทางการศึกษา หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่สร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันให้แก่บุคคลพิการ สถานศึกษาจะทำหน้าที่ลดหรือกำจัดข้อเสียเปรียบหรืออุปสรรคใดๆ ที่เกิดจากความบกพร่องหรือพิการและการจัดการศึกษาเพื่อให้บุคคลสามารถเรียนรู้และรับบริการทางการศึกษาได้ตามศักยภาพ และความสามารถของตนเอง ในที่นี้มิได้หมายถึงการจัดสิทธิพิเศษหรือกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินผลการเรียนที่แตกต่างจากเพื่อนร่วมชั้นแต่อย่างใด (อรอนงค์ สงเจริญ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา , 2555)

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผลนั้น เป็นเรื่องที่รัฐต้องให้ความสำคัญและมีการกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าหน่วยงาน ด้านการศึกษา อาชีพ หรือสวัสดิการสังคม ต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ในรูปแบบที่คนพิการสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าว ต้องครอบคลุมมิติในด้านการออกแบบ ที่เป็นสากลและเป็นธรรม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมถึงเทคโนโลยี อุปกรณ์ เครื่องช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล และคำนึงถึงสิทธิความเท่าเทียมและความต้องการจำเป็น เป็นรายบุคคล

2.3.1.1 แนวทางการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผลสาหรับนักศึกษาพิการ

Copyright by Mahidol University

อาจกล่าวได้ว่า การอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาพิการ เป็นส่วนหนึ่งของการช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงการจัดการศึกษาและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง ดังนั้นการช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล จึงถือเป็นพันธกิจที่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการช่วยเหลือ และจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักศึกษา ที่มีสิทธิรับบริการตามกฎหมาย และมาขอรับบริการการตัดสินใจในการจัดบริการและการให้การช่วยเหลือนี้

หลักการในการพิจารณาว่าการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นไปอย่างเหมาะสม ต้องมีหลักการพิจารณาดังนี้

1) อุปสรรคหรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้น เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความต้องการจำเป็น ของนักศึกษากับสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัย

2) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องช่วยลดอุปสรรค หรือข้อจากัดดังกล่าวลง

3) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกจะต้องไม่กระทบกับ สาระสำคัญของวิชา โปรแกรม บริการหรือการอำนวยความสะดวกอื่นๆ

4) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก จะต้องไม่เป็นภาระเกินควรกับมหาวิทยาลัย หน่วยบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ หรือหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย ควรมีหน้าที่ในการช่วยเหลือ ตั้งแต่สำรวจพบว่า มีนักศึกษาเหล่านี้เข้ารับการศึกษา โดยการสำรวจและรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับมาตรฐานและข้อกำหนดต่างๆของวิชา โปรแกรม บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาเพื่อประเมินการให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาตามเหตุผลอันสมควรที่จะสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าถึงการจัดการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษา

เมื่อนักศึกษาพิการเข้าเรียนในรายวิชาต่างๆ และอาจารย์ผู้สอนได้รับข้อมูลหรือสังเกตเห็นว่านักศึกษามีความบกพร่องหรือพิการใดๆ ที่ควรได้รับการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ อาจารย์ผู้สอน ควรเริ่มจากการพิจารณาสภาพแวดล้อม ในการเรียนรู้ ที่จัดให้อำนวยความสะดวกและเหมาะสำหรับนักศึกษาหรือไม่ ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนต้องตระหนักเสมอว่าข้อมูลเกี่ยวกับความบกพร่องหรือพิการและการให้การช่วยเหลือ เป็นกรณีพิเศษสาหรับนักศึกษา เป็นความลับที่นักศึกษามีสิทธิตามกฎหมายที่จะอนุญาตให้เปิดเผยหรือไม่ก็ได้ อาจารย์ผู้สอนอาจพิจารณาให้การช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล แก่นักศึกษาพิการ ดังต่อไปนี้

Copyright© by Mahidol University

- การจัดเวลานัดหมายเฉพาะ เพื่อให้นักศึกษามารับคำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน

- การปรับงาน หรือวิธีการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและลักษณะความพิการของนักศึกษา โดยยังคงวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเกณฑ์ของรายวิชาเช่นเดียวกับนักศึกษาทั่วไป

- การประสานงานกับหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย ให้ดูแลเรื่องบริการสนับสนุนสำหรับนักศึกษาพิการ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

อย่างไรก็ตาม นักศึกษาพิการจำเป็นต้องตระหนักรู้ถึงหน้าที่ของตนเอง ในการสนับสนุนการเรียนรู้ของตนเอง เมื่อแรกเข้ารับการศึกษานักศึกษาควรสำรวจว่ามหาวิทยาลัยมีหน่วยงานใด ที่รับผิดชอบดูแลเรื่องบริการสนับสนุน ทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการหรือไม่ และแจ้งให้หน่วยงานรับทราบ ถึงความจำเป็นในการรับบริการสนับสนุนต่างๆ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ การฝึกอบรม ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงความต้องการการช่วยเหลือในการเรียนหรือการสอบเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผู้ช่วยจดคำบรรยาย (notetaker) การบันทึกเสียงคำบรรยาย

ประเภทของการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) การจัดการเวลา (Timing) การอำนวยความสะดวกด้านเวลา เป็นการปรับขยายเพิ่มเวลา เพื่อให้นักศึกษาพิการสามารถ ทำข้อสอบหรือทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ โดยปราศจากข้อจำกัด จากสภาพความบกพร่องหรือพิการ หรือมีข้อจำกัดน้อยที่สุด ทั้งนี้จะพิจารณาความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นเฉพาะบุคคล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- การเพิ่มเวลาในการทำงาน (extra working time) สำหรับนักศึกษามีความบกพร่องหรือพิการในระดับมากถึงรุนแรง นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วว่าข้อจำกัดในการเขียนจะมีผลต่อการสอบ โดยระยะเวลาที่ขยายเพิ่มเติมในการสอบ อาจพิจารณาตามข้อมูลลักษณะการปฏิบัติงาน ด้านการเขียน ของนักศึกษาคนนั้น

- การเพิ่มเวลาที่ไม่ใช่เวลาในการทำงาน (extra non-working time) เป็นการจัดช่วงเวลาให้กับนักศึกษาพิการ ได้พักในกรณีที่ไม่สามารถนั่งสอบอยู่ในท่าเดิมได้นาน ตามกำหนดเวลาทั้งหมดในการสอบ เช่น ในกรณีนักศึกษาที่เป็นอัมพาตท่อนล่าง หรือบาดเจ็บที่หลัง นักศึกษาจะได้รับอนุญาตให้พักได้ห้านาทีในทุกๆ ครึ่งชั่วโมง

- การเพิ่มในช่วงระหว่างตารางสอบ (extra time between scheduled tests/exam) โดยจำแนกเป็นขยายเพิ่มเวลาในการสอบ และขยายเวลาในการเขียนรายงานและส่งงานสำหรับนักศึกษา ที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ นักศึกษาที่มีความบกพร่องบาดเจ็บทางสมอง และบกพร่องด้านอื่นๆ

Copyright by Mahidol University

2) การจัดสภาพแวดล้อม (Setting) เป็นการปรับสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ห้องสอบ หรือสถานที่ ที่นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม นักศึกษาพิการบางคนอาจต้องการ ห้องที่เงียบหรือมีขนาดเล็กในการทำงาน เช่น

- การจัดโต๊ะเรียนนักศึกษาที่นั่งใช้เก้าอี้ล้อเลื่อน สามารถนั่งเรียนได้สะดวก

- การปรับตำแหน่งที่นั่ง และจัดพื้นที่ในการเคลื่อนที่สำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ที่ต้องการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นระยะเพื่อให้สามารถนั่งได้นานๆ หรือนักศึกษาที่ต้องใช้เก้าอี้ล้อเลื่อน (wheelchair)

3) การจัดตารางเวลา/กำหนดการ (Scheduling) เป็นการปรับตารางในการเรียน การสอบ การทำกิจกรรมให้เหมาะสม เช่น

- การอนุญาตให้นักศึกษาได้ลงทะเบียนก่อนนักศึกษาทั่วไป

- การปรับเปลี่ยนตารางเวลาเรียนสำหรับนักศึกษาบางคน ที่ต้องรับประทานยาที่จำเป็นกับ ลักษณะความบกพร่องหรือพิการ ซึ่งทำให้ง่วงซึม และไม่สามารถตื่นเช้าได้

- การจัดเวลาเผื่อให้ระหว่างคาบเรียนหรือตารางสอบสำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว เพื่อใช้ในการเคลื่อนที่จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

4) การนำเสนอ (Presentation) เป็นการปรับรูปแบบสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ให้มีความหลากหลาย และทุกคนสามารถเข้าถึงได้ (Universal Design) เช่น

- การอธิบายและการใช้คำสั่งเป็นขั้นตอนประกอบสื่อการนำเสนอที่เห็นภาพชัดเจน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ PowerPoint

- การใช้คำที่เข้าใจง่ายในเอกสารประกอบการเรียนการสอน

- การจัดอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาพิการ

5) การจัดวิธีการตอบสนองหรือการปฏิบัติงาน (Response) เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยการให้ทางเลือกแก่นักศึกษาในการทำงานที่อาจารย์มอบหมาย รวมทั้งในการสอบ ของนักศึกษาพิการ

- การจัดผู้ช่วยเขียนเพื่อเขียนคำตอบ ในกรณีที่นักศึกษามีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือมีความบกพร่องทางการเรียนรู้

Copyright by Mahidol University

- กรณีมีข้อจำกัดในการใช้อวัยวะร่างกายส่วนบน ควรจัดให้มีผู้ช่วยจดคำบรรยาย หรือใช้การบันทึกเสียง และขยายเวลาทำข้อสอบหรือจัดผู้ช่วยจดบันทึกคำตอบในการสอบ

- นักศึกษาที่มีร่างกายส่วนบนอ่อนแรงไม่สามารถขยับยกมือ ร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมในการอภิปรายในห้องเรียนได้ ให้จัดพื้นที่เพื่อให้เขาได้สื่อสารผ่านสีหน้าท่าทาง ร่วมเรียนรู้ได้ หรือเข้าถึงได้เมื่อเขาต้องการความช่วยเหลือ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา สรุปได้ว่า การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ควรจะมีการจัดการและดำเนินการ เพื่อตอบสนองความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ได้สอดคล้องกับ ลักษณะความพิการ อย่างสมเหตุสมผล (อรอนงค์ สงเจริญ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555)

2.3.2 การให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (Disability Support Services : DSS)

การให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (Disability Support Services : DSS) คือ งานบริการสนับสนุนทางการศึกษาที่ช่วยให้นักศึกษาที่มีความพิการสามารถเข้าถึง กระบวนการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป โดยลดอุปสรรคซึ่งจำกัดโอกาสของนักศึกษาพิการ และจัดหาบริการสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักศึกษาพิการสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งบริการที่จัดให้นั้นจะต้องพิจารณาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละความพิการ และความต้องการจำเป็นของนักศึกษาเป็นรายบุคคล ทั้งนี้สถาบันการศึกษายังคงรักษาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของหลักสูตร (อรอนงค์ สงเจริญ และธิดารัตน์ นงค์ทอง, 2553)

2.3.2.1 พันธกิจของงานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ

ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ จะจัดบริการและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะมีการปฏิบัติ และการให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีความพิการ ทั้งความพิการทางกาย ทางการเรียนรู้และทางด้านจิตใจ (Physical,Learning and Phychological Disabilities) อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์และเป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิทธิทางการศึกษาของคนพิการไทย และสอดคล้องกับนโยบายด้านการส่งเสริมการศึกษาของคนพิการของมหาวิทยาลัย

ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาดังกล่าวโดยการ

- จัดบริการและจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ที่มีความเหมาะสมและสมเหตุสมผลแก่นักศึกษาพิการ

- ช่วยนักศึกษาพิการให้สามารถช่วยเหลือตนเอง และพิทักษ์สิทธิ์ของตนเองได้

Copyright by Mahidol University

- ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการ ให้กับชุมชนมหาวิทยาลัย

2.3.2.2 บทบาทของงานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ

1) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการศึกษาแก่นักศึกษาพิการอย่างมีประสิทธิภาพและสมเหตุสมผล เป็นรายบุคคล

2) ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกับบุคลากรในมหาวิทยาลัย

3) ช่วยให้นักศึกษาพิการเข้าถึงโปรแกรมการศึกษา กิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวก

4) ให้ข้อเสนอแนะผู้บริหาร นักวิชาการทางการศึกษาเพื่อเอื้อให้นักศึกษาเข้าถึงโปรแกรมการศึกษา กิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวก

5) จัดทำงบประมาณเพื่อสร้างหรือจัดสภาพแวดล้อมด้านสถาปัตยกรรมของมหาวิทยาลัยเพื่อให้คนทุกกลุ่มเข้าถึง จัดทำแผนงบประมาณจัดซื้อจัดจ้างเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ จัดทำแผนอัตรากำลังบุคลากรงานบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ

6) เสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับคนพิการและการอยู่ร่วมกันให้กับชุมชนในมหาวิทยาลัย

2.3.2.3 รูปแบบระบบการจัดบริการ DSS จากการศึกษาเอกสารและข้อมูลจาก การศึกษาดูงานมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ จำนวน 8 แห่ง พบรูปแบบระบบการจัดบริการ DSS ดังนี้

1) มีการนำเอากฎหมายด้านการส่งเสริม การศึกษาสำหรับคนพิการของประเทศมากำหนดเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัยในการจัดบริการ DSS ให้กับนักศึกษาพิการ

2) มีการจัดตั้งหน่วยงานบริการ DSS และมี เ จ้าหน้าที่ DSS ทำหน้าที่ให้บริการ และประสานงาน โดยหน่วยงาน DSS อาจอยู่ภายใต้ งานบริการนักศึกษา (Student Services) หรืออาจแยกออกเป็นหน่วยงานอิสระและขึ้นกับมหาวิทยาลัยโดยตรง

3) มีการกำหนดพันธกิจและบทบาทหน้าที่ของงานบริการ DSS และสิทธิหน้าที่ของนักศึกษาผู้ต้องการรับบริการ

4) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ DSS ประจำมหาวิทยาลัย และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างชัดเจน

5) จัดบริการสนับสนุนโดยคำนึงถึงลักษณะความพิการและความแตกต่างระหว่างบุคคล บริการที่จัดมีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการจำเป็นทางการศึกษาและการดำรงชีวิตอิสระ (Independent Living) ของนักศึกษา

Copyright by Mahidol University

งานวิจัยของ สมเกตุ อุทธโยธา (2556) ที่ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม ในสถาบันอุดมศึกษา จากการศึกษา ได้รูปแบบ การบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ที่เรียนร่วม คือ PACoS Model ที่ประกอบด้วย P: Policy – นโยบายในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ A: Awareness - การสร้างความตระหนักด้านทัศนคติ และสิทธิขั้นพื้นฐานทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ Co: Co-operation - การประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง S: Support – การให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ

งานวิจัยของ เดลี่ และเบรนดา (DeLee and Brenda, 2015) ที่ศึกษา บริการสนับสนุนทางวิชาการสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยที่มีความพิการ พบว่า ผู้บริหารการศึกษาระดับสูงในสถาบันการศึกษา จะคอยสนับสนุน ความต้องการจำเป็น และพร้อมที่จะตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการ โดยบุคลากรทั้งหมดในพื้นที่ของสถาบันการศึกษา จะต้องมีความมุ่งมั่นและยินดี ที่จะทำงานร่วมกัน เพื่อให้แน่ใจว่าทุกการช่วยเหลือ เป็นไปอย่างสมเหตุสมผล (resonable accommodations) เป็นการตอบสนองความต้องการ ที่นักศึกษาพิการสามารถเข้าถึงได้

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา สรุปได้ว่า การจัดให้มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ หรือที่เรียกว่าหน่วยงาน DSS (Disability Support Services) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่บุคลากร และผู้ให้บริการให้คำปรึกษาที่ชำนาญการ ให้บริการนักศึกษาพิการ เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล (อรอนงค์ สงเจริญ และธิดารัตน์ นงค์ทอง, 2553) และมีความจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายบริหาร (DeLee and Brenda, 2015)เพื่อให้การบริการอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม นำไปสู่ การพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

สโรชา มังคลา (2554) ศึกษา มาตรฐานขั้นต่ำในการปรับปรุงหอพักในมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการ โดยการสำรวจกิจกรรมและการใช้พื้นที่ พบว่า นักศึกษาที่พิการทางการเคลื่อนไหว สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่จำเป็นต้องใช้รถเข็น และกลุ่มที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเข็น กลุ่มแรกมีปัญหาในส่วน ช่องทางการเดินทางเข้าสู่อาคารหอพักมากที่สุด และต้องอาศัย

Copyright by Mahidol University

ผู้ช่วยในการเข้าในอาคารหอพัก กลุ่มที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเข็น จะมีปัญหาที่บริเวณห้องน้ำมากที่สุด คือมีการเกิดอุบัติเหตุเหตุจากการลื่นล้ม และการทรงตัวยืน มีข้อเสนอแนะจากการนำมาตรฐาน ขั้นที่พัฒนาแล้วสำหรับหอพักนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ อันเป็นที่ยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญและกฎกระทรวงการกำหนด สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548 มาวิเคราะห์ประกอบกับปัจจัย จากนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาของไทย พบว่า มาตรฐานขั้นต่ำที่ควรปรับปรุงมี 4 ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง คือการปรับปรุงเร่งด่วน เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ คือ ทางเข้าสู่ อาคารทางเดิน ห้องน้ำ ระบบความปลอดภัย ระยะที่สอง คือ การปรับปรุงเพื่อป้องกันสิ่งที่เป็นสาเหตุ การก่อกำเริบของโรคจากความพิการ คือ ไฟฟ้า และแสงสว่างให้เหมาะสม ระยะที่สาม คือการปรับปรุงตามความจำเป็นทางร่างกาย คือ จุดพักรถ ห้องโถงหลักของอาคารหอพัก ลิฟต์และบันได รวมถึงห้องพัก และระยะที่สี่ คือ การปรับปรุง เพื่อความต้องการทางจิตใจ การปรับปรุงระบบการให้บริการ สวิตซ์แบบมีสายดึงที่ติด ในห้องน้ำ และในห้องพักสำหรับการขอความช่วยเหลือยามฉุกเฉิน ในเรื่องการเข้าถึงพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ รถบริการที่มีทางลาดสำหรับรถเข็น รถจักรยานยนต์ที่มีการต่อเติมให้นักศึกษาที่ใช้รถเข็นใช้งานได้

สมเกตุ อุทธโยธา (2556) ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม ในสถาบันอุดมศึกษา: การศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ได้รูปแบบ การบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ที่เรียนร่วม คือ PACoS Model ที่ประกอบด้วย P: Policy – นโยบายในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ A: Awareness - การสร้างความตระหนักด้านทัศนคติ และสิทธิขั้นพื้นฐานทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ Co: Co-operation - การประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง S: Support - การให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ซึ่ง PACoS Model เป็นรูปแบบที่ได้จาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการเก็บรวบรวม จากกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังเป็นไปตาม หลักการจัดการเรียนร่วมได้แก่สภาวะปกติ(Normalization) สภาพแวดล้อมที่มีความจำกัดน้อยที่สุด(The Least RestrictiveEnvironment: LRE) แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) และทฤษฎีของ Ecological Framework ของ Bronfenbrenner

กรุณา แดงสุวรรณ และสุธาสินี บุญญาพิทักษ์ (2553) ศึกษา บทบาทอาจารย์ในการดูแลช่วยเหลือนักศึกษาพิการ ในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคใต้ พบว่า นักศึกษาพิการมีความต้องการ และการได้รับการตอบสนองความต้องการ จากอาจารย์ผู้สอนโดยเน้นบทบาท 8 ด้านคือ บทบาทผู้จัดการเรียนรู้ บทบาทผู้ให้คำปรึกษาและการแนะนำ บทบาทการส่งเสริมการปรับตัว และการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน บทบาทการสร้างแรงจูงใจใฝ่

Copyright by Maniddi University

สัมฤทธิ์ บทบาทการเป็นผู้ปกป้องรักษาสิทธิ์ บทบาทการส่งเสริมเพื่อก้าวสู่อาชีพ บทบาทผู้พัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา และบทบาทการสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรม มุมมองของนักศึกษาพิการเหล่านั้น นอกจากเป็นความท้าทายต่ออาจารย์ผู้สอนแล้ว ยังสะท้อนระบบการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อท้องถิ่นอีกด้วย

ศาศวัต เพ่งแพ (2553) ศึกษา การศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ กล่าวถึง กรณีศึกษาสถาบันการศึกษา ที่มีการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ 3 แห่งได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง ได้จัดการศึกษาพิเศษ ที่มีลักษณะการเรียนร่วม ซึ่งเป็นกระแสหลัก (Mainstreaming) ของแนวคิดการจัดการศึกษาพิเศษในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการสงเกต สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษา พบว่า กระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาให้กับคนพิการในสังคมไทย เป็นรูปแบบที่หลากหลาย ตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลมากขึ้น โดยมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล(Individualize Implementation Program: IIP) มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ให้คนพิการได้รับการศึกษาหรือสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อย่างทั่วถึงและถูกต้องเพิ่มขึ้น มีการจัดโอกาสและประสานงานกับสื่อมวลชนให้คนพิการแสดงความสามารถให้สังคมประจักษ์ และยอมรับความสามารถของคนพิการ

จากการทบทวนงานวิจัยของ สโรชา มังคลา (2554) ที่ศึกษา มาตรฐานขั้นต่ำในการปรับปรุงหอพัก ในมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ในงานวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะจากการนำมาตรฐาน ขั้นที่พัฒนาแล้วสำหรับหอพักนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ในต่างประเทศ ที่ออกแบบ ให้เอื้อต่อนักศึกษาพิการ เพื่อตอบสนองความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม และลดปัญหาอุปสรรค ที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ที่อาจก่อให้เกิดอุบติเหตุ หรือยังไม่ตอบสนองความต้องการอย่างสมเหตุสมผล แสดงให้เห็นถึง การเริ่มแนวทางให้นักศึกษาพิการ ได้มีโอกาสที่จะมีหอพักในมหาวิทยาลัย ที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการ อย่างมีมาตรฐานแท้จริงในอนาคต

ส่วนงานวิจัยของ สมเกตุ อุทธโยธา (2556) ที่ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม ในสถาบันอุดมศึกษาที่ศึกษา ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ผลการศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์รูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ได้แก่ สภาพแวดล้อม ที่มีความจำกัดน้อยที่สุด นโยบายในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ การสร้างความตระหนักด้านทัศนคติและสิทธิขั้นพื้นฐานทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ เพื่อส่งเสริมให้ หน่วยงานการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการในสถานศึกษา มีการพัฒนารูปแบบ ให้ตอบสนองความต้องการแก่นักศึกษาพิการ ให้เข้าถึงเพิ่มมากขึ้น และงานวิจัยของ กรุณา แดงสุวรรณ และสุธาสินี บุญญาพิทักษ์

Copyright by Mahidol University

(2553) ที่ศึกษา บทบาทอาจารย์ ในการดูแลช่วยเหลือนักศึกษาพิการ ในสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เป็นการสะท้อนมุมมองของนักศึกษาพิการ เพื่อตอบสนองความต้องการ จากอาจารย์ผู้สอน ในบทบาทตามความต้องการจำเป็น รวมทั้งระบบการจัดการศึกษา สำหรับนักศึกษาพิการ ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ตรงกับ ความต้องการ และเอื้อต่อนักศึกษาพิการ อย่างสมเหตุสมผล

จากการทบทวนงานวิจัยของ ศาศวัต เพ่งแพ (2553) ที่ศึกษา การศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า งานวิจัยนี้ได้พบกระบวนทัศน์ใหม่ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการตอบสนองความต้องการจำเป็นสำหรับคนพิการในการจัดการศึกษา ให้กับคนพิการในสังคมไทย โดยมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา ให้คนพิการเข้าถึง มีการจัดโอกาสและประสานงานกับสื่อมวลชน ให้คนพิการแสดงความสามารถให้สังคมประจักษ์ และยอมรับความสามารถของคนพิการ ทำให้คนพิการเห็นคุณค่าในตนเอง นำไปสู่การยอมรับความพิการได้ สามารถใช้ชีวิตอย่างคนปกติ และออกสู่สังคมได้

สายสุนีย์ ทับทิมเทศ (2010) ศึกษา กระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการด้านการเคลื่อนไหว พบว่า กระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่การดำรงชีวิตอิสระนั้นเริ่มจากการยอมรับความพิการ การเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ ทำใหม่ การปรับตัว การเสริมพลัง การกำหนดเป้าหมายด้วยตนเอง และฝึกทักษะหรือทำงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตนเองกำหนด ให้สำเร็จได้ ทั้งนี้ สิ่งสำคัญคือการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว องค์กรคนพิการ สังคม และมีการจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้เหมาะสมกับความพิการ จึงทำให้คนพิการเหล่านี้ สามารถดำรงบทบาทใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้คนพิการหลุดพ้นจากความท้อแท้สิ้นหวัง และทำให้เกิดความมั่นใจในการดำรงชีวิต มองเห็นคุณค่าในตนเอง คนพิการที่ได้รับการฝึกอบรมฯ จะมีกระบวนการให้คำปรึกษาฉันท์เพื่อน ได้พบคนพิการต้นแบบ การฝึกทักษะที่ทำให้เกิดการยอมรับความพิการ และปรับวิธีคิดใหม่ ส่วนคนพิการที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมฯ นั้น เมื่อเวลาผ่านไปจะมีกระบวนการตกผลึก และเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ด้วยตนเอง จากการได้รับโอกาสจาก ครอบครัว และสังคม เพื่อให้ดำรงบทบาทที่เหมาะสมกับความพิการ ที่จะทำให้คนพิการสามารถ กลับคืนสู่สังคม ได้อย่างภาคภูมิใจ

ปาริชาด สุวรรณบุบผา (2549) ศึกษา พระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างพลังในการดำรงชีวิต และทัศนคติที่เหมาะสมของคนพิการ กรณีคนพิการในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่า คำสอนในพระพุทธศาสนา ในระดับกฎเกณฑ์สูงสุด (Eternal Principle) มิได้มีข้อระบุว่า ความพิการเป็นข้อจำกัดมิให้คนพิการ สามารถพัฒนาทางจิตภาวนา เพื่อบรรลุถึงจุดหมายสูงสุดคือนิพพานได้ นอกจากนี้ ในการร่วมสร้างทัศนคติ ทางบวก แนวคิด และความสามารถที่เหมาะสม ให้ผู้พิการและสังคม ได้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อกัน อาจสมควรมีการพิจารณาประเด็นการ

Copyright by Mahidol University

บวชร่วมกันเพื่อหาทางออก โดยไม่ขัดกับพระธรรมวินัย เช่น การจัดเวที สานเสวนา ระหว่างผู้พิการและสังคมเครือข่าย โดยมีชุมชนศาสนาเป็นผู้ร่วมจัด ตลอดจนการผลิตเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเข้าถึงธรรมะของผู้พิการ เพื่อให้ผู้พิการได้ใช้มิติทางศาสนา ในการสร้างพลังให้เป็นคนที่สมบูรณ์ และมีการดำรงชีวิตที่มีความสุข และเป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

จากการทบทวนงานวิจัยของ สายสุนีย์ ทับทิมเทศ (2010) ที่ศึกษา กระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการด้านการเคลื่อนไหว ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สิ่งสำคัญคือ การได้รับการสนับสนุนจาก ครอบครัว องค์กรคนพิการ สังคม และมีการจัดสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้เหมาะสมกับความพิการ จึงทำให้คนพิการเหล่านี้สามารถ ดำรงชีวิตอิสระ และบทบาทใหม่ได้อย่างต่อเนื่องและมีพลังที่จะพัฒนาศักยภาพต่อไป ส่วนงานวิจัยของ ปาริชาด สุวรรณบุบผา (2549) ที่ศึกษา พระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างพลังในการดำรงชีวิต และทัศนคติที่เหมาะสมของคนพิการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทำให้ผู้พิการได้ใช้มิติทางศาสนาในการสร้างพลังให้เป็นคนที่สมบูรณ์ และมีการดำรงชีวิตที่มีความสุข ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการตอบสนองความต้องการให้คนพิการได้มีโอกาสใช้ชีวิตอิสระ เฉกเช่นคนทั่วไป

เทอดศักดิ์ เดชคง (2543) ศึกษา ความฉลาดทางอารมณ์ ได้กล่าวเน้นว่าความพิการทางกาย ไม่ใช่ความพิการทางใจและความพิการเป็นสิ่งที่เลือกไม่ได้ แต่สิ่งที่เลือกได้หรือสังคมเลือกให้คนพิการได้คือ การเรียนรู้ การนำศักยภาพที่พวกเขาเหล่านั้นมี นำมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด การเลี้ยงดูที่เน้นการพึ่งพาตนเองเหมือนกับคนทั่วไป จะช่วยให้คนพิการ มีพัฒนาการใช้อวัยวะอื่นๆ แทนส่วนที่ขาดหายไป เช่น การใช้เท้าเขียน หรือวาดรูป หรือเย็บปัก แทนมือ เป็นต้น มีการให้คำแนะนำว่า กำลังใจและความเข้าใจที่คนปกติรอบข้างคนพิการไม่ว่าพ่อแม่ ครู หรือเพื่อนร่วมชั้น ที่มีให้แก่คนพิการ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการเสริมความมั่นใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจ ในตนเอง หรือลดความรู้สึก มีปมด้อย ไร้คุณค่าของพวกเขา และที่สำคัญคือ ป้องกันผู้พิการทางกาย ไม่ให้เกิดความพิการทางจิตใจ ซ้ำซ้อนขึ้นอีก

ณฤทัย เกตุหอม (2555) ศึกษา ความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการในเขตอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ในส่วนปัจจัยด้านการศึกษา พบว่า หากคนพิการมีการศึกษาจะมีความต้องการได้รับสวัสดิการมากกว่าคนพิการที่ด้อยการศึกษา ปัจจัยด้านรายได้ พบว่า หากคนพิการมีรายได้สูงขึ้นจะมีผลทำให้คนพิการ มีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการลดน้อยลง

อนัญญา เจียนรัมย์ (2557) ศึกษา ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งด้าน

Copyright by Mahidol University

การศึกษา ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาชีพและรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมี ส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ผลการเปรียบเทียบ พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และ สาเหตุความพิการ ที่แตกต่างกันไม่ทำให้ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการแตกต่างกัน แต่ลักษณะความพิการที่แตกต่างกัน ทำให้ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทบทวนวรรณกรรม ในประเทศไทย ที่ผ่านมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นักวิจัย และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับ งานการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ และงานช่วยเหลือคนพิการ ตลอดจนคนพิการ และคนทั่วไป ได้มองเห็นความสำคัญ ในการรณรงค์ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการ ที่กำลังศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้สนใจศึกษา ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย และสนใจเปรียบเทียบความต้องการ กับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เพื่อเป็นประโยชน์ในการตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการ ให้มีความพร้อม และมีพลังทั้งทาง ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม รวมทั้ง เสริมสร้างแรงจูงใจให้คนพิการได้มีโอกาส มาเข้าศึกษาเล่าเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกิดความสุข และเป็นกำลังของประเทศชาติ สืบไป

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล การศึกษานี้ อธิบายถึงโอกาสแห่งความเท่าเทียมของหอพักของมหาวิทยาลัย (University Housing) สิ่งที่เอื้อต่อคนพิการ และการจัดบริการทางการศึกษามีความร่วมมือกันออกแบบสถาปัตยกรรม เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดหอพักมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อคนพิการ การจัดสภาพแวดล้อมที่เข้าถึง ตลอดจนกระบวนการที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้เข้าถึงด้านการศึกษา โดยการจัดบริการสนับสนุนให้กับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง ซึ่งลักษณะของผู้พิการรุนแรง ส่วนใหญ่มาจากโรค สมองพิการ (Cerebral Palsy) กล้ามเนื้ออ่อนแรงโดยพันธุกรรม (Muscular Dystrophy) โรคกระดูกเปราะ (Osteogenesis Imperfecta) อาการบาดเจ็บกระดูกสันหลัง (Spinal cord injury) นอกจากนี้ ยังช่วยผู้พิการทางร่างกาย ได้แก่ กลุ่มโรคที่มีอวัยวะบางส่วนใหญ่ผิดปกติซึ่งเป็นมาแต่กำเนิด (Beckwith Residential Support Services : BRSS) ส่วนผู้พิการรุนแรง จะมีการช่วยเหลือฝึกฝน ทักษะการใช้วิลแชร์ จากผู้ที่มีความ

Copyright by Mahidol University

ชำนาญการ เพื่อความคล่องตัวในการเดินทางในสถานที่เรียน และการเข้าสู่สังคม จัดให้มีการร่วมรับประทานอาหารมื้อเย็นร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการอยู่ร่วมกัน การจัดโปรแกรมที่เหมาะสม ในด้านการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง จัดห้องน้ำ ประตู ที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงได้ จัดอุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ มีการเรียนแบบประชุมทางคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม มีการออกแบบห้องเรียน โดยแบ่งแยกออกมาเป็นพิเศษ หรือบางวิชาก็เรียนร่วมกันตามลักษณะกลุ่มนักศึกษาพิการ มีการจัดระบบความปลอดภัย ในเรื่องไฟฟ้า และการใช้สัญญาณระบบอินเทอร์เน็ต และจัดทีมผู้ช่วยคนพิการ สำหรับผู้พิการรุนแรง โดยจัดกลุ่มคนพิการ 24 คน ผู้ช่วยคนพิการ 7 คน มีการคัดเลือกผู้ช่วยคนพิการวิชาชีพโดยผู้ชำนาญการ ซึ่งจะได้รับบริการจากทีมผู้ช่วยคนพิการ 5 - 7 ชั่วโมงต่อวัน มีโปรแกรมพัฒนาความรู้ทักษะ ในการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการ นอกจากนี้ยังมีโปรแกรมการให้คำปรึกษาคนพิการ เพื่อปรับสภาพจิตใจ และการเข้าสู่สังคม ในเรื่องการเรียน การเคลื่อนย้ายไปในที่ต่างๆ และมีการให้คำปรึกษากับครอบครัวคนพิการ โดยการติดต่อทาง e-mail และในเวลาที่สามารถพูดคุยได้ ผลจากการวิจัยนี้ พบว่า ภายในหนึ่งปี จะมีนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง จบการศึกษาจาก อิลลินอยส์ 87 % และมีงานทำ

การศึกษานี้ได้รับความสนใจ ประการแรก คือ เรื่องการจัดที่พักอาศัย เพื่อสิทธิความเท่าเทียมกันในสังคม ประการที่สอง คือ แนวทางในการ จัดระบบหอพักในมหาวิทยาลัย การเตรียมคนพิการที่จะก้าวไปสู่การประกอบอาชีพ ความตระหนักรู้ในความต้องการในการจัดการศึกษาต่อเนื่องให้คนพิการ ประการที่สาม คือ การออกแบบสถาปัตยกรรม และการจัดโปรแกรมต่างๆ เพื่อให้คนพิการเข้าถึง ประการสุดท้าย คือ เป็นการเปิดใจยอมรับของผู้แทนคนพิการ และคนทั่วไป เปิดโอกาสให้เข้าสู่สังคมร่วมกัน มีโอกาสทางการศึกษาร่วมกัน พัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับคนทุกกลุ่ม ซึ่งมีการจัดตั้งมูลนิธิขึ้น ในสถาบันการศึกษาเพื่อความร่วมมือร่วมใจกัน ในการจัดบริการเหล่านี้ให้เป็นจริงขึ้นมาได้

จากการทบทวน งานวิจัย เรื่อง การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ผู้วิจัยได้สรุป การตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการ ได้ดังนี้

ด้านร่างกาย มีดังนี้ 1) มีหอพักมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการ 2) มีสถาปัตยกรรมสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องเรียน ห้องพยาบาล 3) มีทีมผู้ช่วยนักศึกษาพิการที่พิการรุนแรง และสอบคัดเลือกโดยผู้ชำนาญการ 4) มีการฝึกสอนการใช้วิลแชร์

ด้านจิตใจ มีดังนี้ 1) การให้คำปรึกษาเรื่องส่วนตัว 2) แนะนำเรื่องการเรียน การเข้าสังคม 3) การให้คำปรึกษาครอบครัว

Copyright by Mahidol University

ด้านสังคม มีดังนี้ 1) การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน 2) การมีสัญญาณระบบคอมพิวเตอร์เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล 3) การทำกิจกรรมร่วมกันเช่นการรับประทานอาหารมื้อเย็นร่วมกัน

จากงานวิจัยของ มาลิก และคณะ(Malik et al, 2013) ได้กล่าวถึง การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง และผู้พิการทางร่างกาย ซึ่งตรงกับลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการ ที่ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้ คือ ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียมและความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

จากการศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล เป็นการเปิดโอกาสให้คนพิการรุนแรง ที่ยังมีสมองที่ใช้การได้ มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน พัฒนาศักยภาพ เป็นการตอบสนองที่ครบองค์ประกอบ ของความต้องการจำเป็นของคนพิการทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม โดยสถาบันการศึกษาได้มีการจัดระบบหอพักนักศึกษาและห้องเรียนที่คนพิการเข้าถึง นับเป็นมิติใหม่ที่มีคุณค่าสำหรับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรงซึ่งใช้รถเข็น หรือวิลแชร์ เป็นอย่างมาก

เดลี่ และเบรนดา (DeLee and Brenda, 2015) ศึกษา บริการสนับสนุนทางวิชาการสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยที่มีความพิการ พบว่า ผู้บริหารการศึกษาระดับสูงในสถาบันการศึกษา จะคอยสนับสนุน ความต้องการจำเป็น และพร้อมที่จะตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการ โดยบุคลากรทั้งหมดในพื้นที่ของสถาบันการศึกษา จะต้องมีความมุ่งมั่นและยินดี ที่จะทำงานร่วมกันเพื่อให้แน่ใจว่าทุกการช่วยเหลือ เป็นไปอย่างสมเหตุสมผล (resonable accommodations) เป็นการตอบสนองความต้องการ ที่นักศึกษาพิการสามารถเข้าถึงได้

บิกโลว์และคิมเบอรี่ เอดจินตัน (Bigelow and Kimberly Edginton, 2012) ศึกษา การออกแบบที่ประสบความสำเร็จ: การพัฒนาวิศวกรที่ให้ความสำคัญในการออกแบบที่เป็นสากลเพื่อคนทุกกลุ่ม พบว่า เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการออกแบบที่เป็นสากลเพื่อคนทุกกลุ่ม ควรใช้การวิเคราะห์จากเกณฑ์ลักษณะเฉพาะ ของทีมนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะนำเสนอความคิดในการออกแบบที่ตรงกับลักษณะเฉพาะ จะทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งได้จากการประเมินความสำเร็จในการให้ความช่วยเหลือนักเรียน ที่จะเกิดความเข้าใจในการออกแบบที่ตรงกับความต้องการ ในเรื่องความยืดหยุ่น คล่องตัวใช้งานง่าย และการออกแบบที่เป็นสากลเพื่อคนทุกกลุ่ม

มิกู ยามากูชิ และ แมชิลโล ซันกิ (Miku. Yamagu Chi and Machiko Suuki, 2013) ศึกษา การใช้ชีวิตอิสระของผู้พิการกล้ามเนื้ออ่อนแรงประเภทดูชีนและการออกแบบชุดอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกภายในบ้านในประเทศญี่ปุ่นตามแบบมาตรฐานสากล ซึ่งในประเทศญี่ปุ่น จะไม่

Copyright© by Mahidol University

มีการดูแลผู้พิการระดับรุนแรงตลอด 24 ชั่วโมง ในบ้านที่มีการดูแลอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตามผู้พิการกล้ามเนื้ออ่อนแรงประเภทดูชีน ยังมีจำนวนน้อย ที่ใช้ชีวิตอิสระ กับชุดอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่ออกแบบไว้ภายในบ้าน และเลือกที่จะใช้ชีวิตที่บ้านมากกว่าศูนย์ฟื้นฟูที่มีอุปกรณ์พร้อม จากการสัมภาษณ์ พบว่า เขาจะเลือกอยู่กับคนที่เขานับถือและไว้วางใจซึ่งมีเป้าหมายที่จะใช้ชีวิตอิสระได้อย่างมั่นใจ มีการพัฒนาวิธีการเข้าสู่สังคม ที่จัดอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกไว้ให้ ตามแบบมาตรฐาน

เมยเจน เลียว และ คณะ (Meigen Liu et al,2003) ศึกษา ปัญหาในทางปฏิบัติและการจัดการที่นั่งตลอดขั้นตอนทางคลินิกของโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรงประเภท ดูชีนโดย ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรงประเภท ดูชีน จำนวน 95 คน ให้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จากประเทศญี่ปุ่น เป็นระยะยาว พบว่า ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรงประเภท ดูชีนนี้ จะมีความผิดปกติเกี่ยวกับ ส่วนที่เกี่ยวกับกระดูกสันหลังซึ่งมีอาการปวดบ่อยๆ รถวีลแชร์จะเสมือนเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ช่วยเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน และช่วยผ่อนปรนในเรื่องการดูแลได้ ดังนั้นการจัดการเรื่องที่นั่งของผู้ป่วยโรคนี้ จึงควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

เคียวลาน เซียง และคณะ (Qiao-Lan Zheng et al, 2014) ศึกษา บทบาทของคุณภาพการดูแล และทัศนคติของคนพิการในความสัมพันธ์ระหว่างคนพิการระดับรุนแรงและคุณภาพชีวิต พบว่า ในประเทศจีนมีคนพิการประเภททางการเคลื่อนไหวมากที่สุดของกลุ่มคนพิการทั้งหมด ได้มีการศึกษาคุณภาพชีวิตพร้อมทั้งทัศนคติของคนพิการทางการเคลื่อนไหวประเภทรุนแรงที่ได้รับบริการการดูแลช่วยเหลือสนับสนุน จะมีสุขภาพและทัศนคติที่ดีต่อการใช้ชีวิตกว่าคนพิการ ที่ไม่ได้รับบริการการดูแล และยังพบว่า คนพิการมักละเลยการดูแลสุขภาพ ดังนั้นการจัดให้มีการเสริมสร้างปรับปรุงงานบริการดูแลสุขภาพ จะทำให้มีการพัฒนาศักยภาพ ให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น งานวิจัยนี้ช่วยสร้างความเข้าใจในความจำเป็น ที่จะต้องมีการจัดตั้งงานบริการดูแลสุขภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวในประเทศจีนพร้อมทั้งมีการพัฒนาให้ดีขึ้น

วอล์คเกอร์ และ ทาร์ (Walker and Taryn D, 2013) ศึกษา การประชุมการจัดสวัสดิการสังคม : ใครจะเป็นผู้นิยามความต้องการจำเป็น โดยศึกษาจากคนพิการในสหรัฐอเมริกา พบว่า ถึงแม้การประชุมเรื่องนิยามของความต้องการจำเป็นของคนพิการ เพื่อนำไปขอเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล สวัสดิการสังคมก็ยังมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้ผู้ที่มีความต้องการจำเป็น ที่จะขอเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลมีการหยุดชะงัก เมื่อนับจำนวนจึงน้อยลง ต้องมีการร่างค่าใช้จ่าย ในความต้องการจำเป็นกันใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลตรง กับการขอเงินช่วยจากรัฐบาล ถึงแม้ข้อมูลสวัสดิการสังคมจะไม่ตรงกับการประชุม แต่ก็สามารถแสดงข้อมูลตามความเป็นจริง เพื่อลงมติได้ ความต้องการจำเป็น หมายถึง

Copyright by Mahidol University

ความต้องการของบุคคลที่จำเป็นแก่ชีวิตตามเงื่อนไขที่บกพร่อง ซึ่งเหมาะสมกับคนพิการ ซึ่งความต้องการจำเป็นเหล่านี้ จะผ่านกองทุนหรือมูลนิธิเพื่อการดูแลสุขภาพ

คริสเทียนี่ และทาบิตา การ์ติกา (Christiani and Tabita Kartika, 2014) ศึกษา การนำศาสนาไปสู่โครงสร้างวิธีการใช้ชีวิตของคนพิการ มีหลายหนทางที่จะให้คำนิยาม แบ่งประเภทวิธีการที่เหมาะสม ต่อคนพิการ ศตวรรษที่ผ่านมาก็ยังคงปิดกั้นคนพิการ ให้ดูผิดแผกจากคนทั่วไป เป็นแบบของความรู้สึกผิดชอบชั่วดีทางศีลธรรม (moral model) โดยทั่วไปจะมองว่าเป็นปัญหาทางการแพทย์ (medical model) ที่จะต้องการดูแลปรับปรุงปรับสภาพให้กลับคืนสู่ปกติ ตามธรรมดาของโลก และท้าทายมุมมองทางสังคม (social model) โดยมิได้มุ่งความจำเป็นในเรื่องความบกพร่องทางร่างกาย ที่จะต้องจัดเตรียมรองรับ การใช้ชีวิต ศาสนาจะช่วยปรับเรื่องความพิการให้ผสมผสานเป็นหนึ่งเดียวกัน (solidarity model) ที่ประเทศอินโดนีเซีย มีการจัดตั้งศูนย์ในโบสถ์ให้คนพิการและคนทั่วไปมาทำงานร่วมกัน ภายใต้ความเชื่อในศาสนาเดียวกัน มีความศรัทธาเดียวกัน และมีสิทธิในความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

เฮดดริคและคณะ (Hedrick et al, 2012) ศึกษา ผู้ช่วยคนพิการ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรงที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดย สมาคมสากลคนพิการในระดับอุดมศึกษา(Association of Higher Education And Disability : AHEAD) พบว่า การช่วยเหลือในภาวะเร่งด่วนในที่พักอาศัย ได้รับการตอบสนอง มากที่สุด นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง มีความไว้วางใจ และเข้าใจกัน ในระดับมาก ผู้ช่วยคนพิการ จะช่วยเหลือคนพิการที่มีความยากลำบาก และไม่มีผู้ช่วยคนพิการในเวลานั้น นักศึกษาพิการมีความพึงพอใจผู้ช่วยคนพิการ มากที่สุด คือ กลุ่มที่มาทำงานนอกเวลา (part-time staff) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เกรนท์ ที, คอนลินและเพนโลป เจ ฟิลลิป (Grant T,Collins and Penelope J. Phillips, 2011) ศึกษา บทสรุปของการช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล และการเปลี่ยนแปลงความสำคัญ จากคนพิการเป็นคนที่มีความสามารถในการทำงาน ศึกษา การช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผลของคนพิการในสหรัฐอเมริกา โดยพิจารณาเป็นรายบุคคล จากข้อจำกัดเชิงประจักษ์ที่มองเห็นได้ชัดเจน ของคนพิการที่มีความต้องการทำงาน พบว่า การช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล สามารถช่วยเหลือได้โดยการใช้ยารักษา ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ชิ้นส่วนที่ใช้เวลาเกิดมีปัญหา ทั้งนี้การช่วยเหลือจะต้องทำตามข้อจำกัดของคนพิการ เป็นรายบุคคล

เมสซี่ และ คณะ (Mezei et al, 2012) ศึกษา ผลของการใช้อุปกรณ์ โปรแกรมเดาคำศัพท์ เพื่อความคล่องแคล่วของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว ได้มีการใช้อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก โปรแกรมเดาคำศัพท์ (word prediction software) ให้กับนักศึกษาพิการทางการ

Copyright by Mahidol University

เคลื่อนไหว ที่มีปัญหาในการเขียน ผลที่ได้คือ ทำให้การสะกดคำ คล่องแคล่ว ถูกต้อง แม่นยำ มากขึ้น และลดข้อผิดพลาดในการพิมพ์

แจคสันและคณะ (Jackson et al, 2011) ศึกษา กลวิธีการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกสำหรับเป็นความรู้ด้านสาธารณสุขกับนักศึกษาพิการในสหรัฐอเมริกา การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในด้านการศึกษา และโอกาสในการประกอบอาชีพมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น มีการประชาสัมพันธ์แจ้งนักศึกษาที่จะสอบเข้าศึกษาต่อ เกี่ยวกับการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และเกี่ยวกับการฝึกอาชีพสำหรับคนพิการด้วยโปรแกรมที่ปลอดภัยตามความต้องการ และมีกลวิธีการช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ที่คล่องตัวในการสอบเข้าศึกษาต่อ และในช่วงเวลาที่มีการเรียนการสอน มีการจัดคลินิกบริการรักษา และการฝึกฝนอาชีพ

เซฟวิดอล และคริสทีน (Savvidol and Christine, 2011) ศึกษา การสำรวจการสอนแบบบรรยาย ของอาจารย์ผู้สอน ของการเรียนร่วม ในระดับอุดมศึกษา การเรียนร่วมของนักศึกษาการศึกษาพิเศษ ที่เข้าศึกษาในระบบมหาวิทยาลัย โดยสำรวจจากนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย วิเคราะห์จากเรื่องราวข้อมูลความรู้ การฝึกประสบการณ์การเล่าเรื่องจากนักศึกษาของอาจารย์ผู้สอน พบว่า ค่านิยมการสอนโดยการบรรยายได้ปรับเปลี่ยน ประยุกต์ไปเป็นแบบการนำเสนอ (present)

ฮาร์ชสโตและเชน (Haherstroh and Shane, 2009) ศึกษา กลยุทธ์สำหรับการจัดการให้คำปรึกษาทางออนไลน์ จากการศึกษา มีคำแนะนำการใช้อินเทอร์เน็ตในการให้คำปรึกษาในระดับปานกลาง พิจารณาในเรื่องจริยธรรม และเทคนิค บุคลิกภาพของผู้ให้คำปรึกษา กลยุทธ์ในการใช้เวลาให้คำปรึกษาทางออนไลน์ การตรวจเช็ค ประเมินการฝึกฝนของผู้รับคำปรึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้มีสิทธิอนุญาต ให้คำปรึกษาทางออนไลน์

จากการทบทวน งานวิจัยต่างประเทศ ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า ได้มีการรณรงค์ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ให้มีการตอบสนองความต้องการจำเป็นที่สมบูรณ์ อย่างสมเหตุสมผล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งในส่วนงานวิจัยต่างๆ ยังมีการสำรวจหาข้อมูล เพื่อพัฒนาการตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการ ให้เพิ่มมากขึ้นต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ของกิลเมอร์ (Gilmer) (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ซึ่งกล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ มีอยู่ 3 ประการ คือ ความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เป็นความต้องการที่ตรงประเด็นกับความต้องการ ของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มากที่สุด ด้วยเหตุผล ดังนี้

Copyright by Mahidol University

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physical Needs) กิลเมอร์ กล่าวว่า เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานอันดับแรกของมนุษย์ ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็น สำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งถ้าขาดความต้องการประเภทนี้ เพียงประการใด ประการหนึ่ง ชีวิตจะต้องมีอันต้องพบกับอุปสรรคอย่างหนัก เพราะความต้องการนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับมนุษย์ทุกคน เช่น ความต้องการอากาศหายใจ อาหาร น้ำ ยารักษาโรค อุณหภูมิที่เหมาะสม เครื่องนุ่งห่ม การเคลื่อนไหวทางร่างกาย การขับถ่าย การพักผ่อนนอนหลับ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบกับ ความต้องการทางด้านร่างกาย ของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จึงเป็นความต้องการจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต อันดับแรก เช่น ถ้าไม่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ก็จะทำให้มีความยากลำบากอย่างมากในการใช้ชีวิตอิสะของคนพิการ หากไม่ได้รับการตอบสนอง จะเกิดความรู้สึก ตึงเครียด และกระวนกระวาย ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้ เมื่อมีการตอบสนอง จัดสภาพแวดล้อม สถาปัตยกรรม เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อต่อคนพิการ ก็จะสามารถใช้ชีวิตอิสระได้เช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป ตัวอย่างเช่น มีทางลาด มีรถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ มีการดูแลเรื่องสุขภาวะ และมีผู้ช่วยคนพิการสำหรับผู้พิการรุนแรง

2. ความต้องการทางด้านจิตใจ (Psychological Needs) กิลเมอร์ กล่าวว่า เป็นความต้องการที่ส่วนใหญ่เกิดขึ้น ภายหลังจากที่ ความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว บางครั้งจึงเรียกว่า ความต้องการที่เกิดขึ้นใหม่ เพราะเป็นความต้องการที่เกิดจากความรู้ และการเรียนรู้ประสบการณ์ การสนองตอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งความต้องการทางด้านจิตใจเป็นความต้องการที่สลับซับซ้อน และมีความแตกต่างกันมากระหว่างบุคคล

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการทางด้านจิตใจ ของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ถ้าความต้องการทางด้านร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล ก็จะเกิดแรงกดดันทางจิตใจ เพราะไม่สามารถใช้ชีวิตอิสระได้ อีกทั้งคนทั่วไปที่มีเจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อคนพิการ ก็ทำให้คนพิการ เกิดความไม่พึงพอใจและมีปัญหาทางด้านจิตใจเพิ่มขึ้น ซึ่งต้องมีการจัดบริการให้คำปรึกษา เยียวยา ให้สามารถปรับตัว ปรับสภาพจิตใจได้

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) กิลเมอร์ กล่าวว่า เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการทางจิตใจ แต่เน้นหนักในด้านความต้องการ ที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับนับถือของคนอื่น หรือมีความเป็นอยู่ดีกว่าเดิม เช่น ต้องการความก้าวหน้า ความสำเร็จ ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม ต้องการได้รับการยกย่องนับถือ ต้องการความปลอดภัย เป็นต้น

Copyright© by Mahidol University

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการทางด้านสังคม ของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สำหรับคนพิการที่ยังมีสมองบางส่วนที่ยังใช้การได้ ก็ยังต้องการได้รับการตอบสนองความต้องการเพื่อให้มีการแสดงศักยภาพ และพัฒนาศักยภาพ ให้สามารถพึ่งพาตนเองและใช้ชีวิตอิสระได้ รวมทั้งความก้าวหน้า ความสำเร็จ นำไปสู่การยอมรับในสังคม ตัวอย่างเช่น การจัดให้มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การจัดนโยบายการศึกษาที่เอื้อต่อคนพิการอย่างแท้จริง การรับรองสิทธิและความเป็นธรรมต่อคนพิการ การจัดบริการนันทนาการสำหรับคนพิการ เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในกรณีเดินไม่ได้กับเดินได้ ออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ
- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม
- ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

ตามคู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF (2012) ซึ่งพบว่า ลักษณะความพิการที่ประสบปัญหาและอุปสรรคในการใช้ชีวิตอย่างยากลำบากมาก ได้แก่ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ซึ่งอยู่ในกรณีที่เดินไม่ได้ จะมีความยากลำบากอย่างมาก ในการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเคลื่อนย้ายตัว การเดิน การอาบน้ำแต่งตัว การรับประทานอาหาร การศึกษา การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ และนันทนาการกับกิจกรรมยามว่าง ซึ่งมีความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล อย่างมาก ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม งานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้เสนอวิธีการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรงที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ โดยการจัดระบบหอพักในมหาวิทยาลัย ให้คนพิการเข้าถึง เพื่อสิทธิความเท่าเทียมกันในสังคม เป็นการเปิดโอกาสให้คนพิการรุนแรงที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ที่ยังมีสมองที่ใช้การได้ มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียน และพัฒนาศักยภาพ มีการตอบสนองที่ครบองค์ประกอบ ของความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคม

ส่วนลักษณะความพิการรองลงมาคือ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม จากการทบทวนงานวิจัยของ สโรชา มังคลา (2554) ที่ศึกษามาตรฐานขั้นต่ำในการปรับปรุงหอพักในมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการ พบว่า นักศึกษาที่พิการทางการเคลื่อนไหว กลุ่มที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเข็น จะมีปัญหาที่บริเวณห้องน้ำอย่างมาก คือมี

Copyright by Mahidol University

การเกิดอุบัติเหตุเหตุจากการลื่นล้ม และการทรงตัวยืน ซึ่งจะเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการ ตอบสนองความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล เพื่อโอกาสทางด้านการศึกษา

ส่วนความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน จะมีปัญหาในเรื่องการใช้ชีวิตในสังคม ได้แก่ การหาซื้อสินค้าและบริการ สัมพันธภาพที่เป็นทางการ การศึกษาเล่าเรียน การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ และนันทนาการกับกิจกรรมยามว่าง ซึ่งจากแนวคิดของ เทอดศักดิ์ เดชคง (2543) ที่ศึกษา เรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ ได้กล่าวว่า ผู้พิการทางร่างกาย ย่อมต้องการ กำลังใจและความเข้าใจ สิ่งสำคัญยิ่งในการเสริมความมั่นใจ คือการพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพ จะช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในตนเอง ป้องกันไม่ให้เกิดความพิการทางจิตใจซ้ำซ้อนขึ้นอีก เป็นการตอบสนองความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล

จากการทบทวนวรรณกรรม ทั้งหมดที่ผ่านมา ในการศึกษาครั้งนี้ เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของกิลเมอร์ (Gilmer) (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพ.ศ. 2550 เกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2554 บทสรุปความต้องการของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จากงานวิจัยต่างๆ เอกสารทางวิชาการ และมิติหรือมุมมองทางสังคม (Social model) (“การทำความเข้าใจความพิการและสุขภาพในมุมมองของคนพิการ,” 2552) นำมาเป็นบทสรุป ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย และได้นำมาสร้างแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อใช้ในงานวิจัยนี้ ดังต่อไปนี้

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย หมายถึง ความต้องการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ได้แก่

1. ความต้องการด้านร่างกาย เป็นความต้องการจำเป็นใน การ ดำรงชีวิต ประกอบด้วย

1) ด้านสถาปัตยกรรม ที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่ม ในสถานศึกษา ได้แก่ ทางลาด ห้องน้ำ ลิฟต์ ประตู บันได โต๊ะที่รถเข็นสอดเข้าได้ ที่จอดรถคนพิการ

2) ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง อุปกรณ์ช่วยลดความเสี่ยงการบาดเจ็บ อุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และซอร์ฟแวร์ที่เอื้อต่อคนพิการ อุปกรณ์ช่วยในกิจกรรมนันทนาการ จัดให้มีหน่วยบริการเทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวก

Copyright by Mahidol University

3) ด้านการประเมินสุขภาวะ และความพิการ เพื่อการรักษา และฟื้นฟู ได้แก่ การได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ บริการฝึกอบรมเสริมความรู้

4) ด้านผู้ช่วยคนพิการ ได้แก่ สถาบันการศึกษาช่วยจัดหา ผู้ช่วยคนพิการ โดยจัดรูปแบบของการช่วยเหลือ เป็นแบบกลุ่มหรือแบบรายบุคคล และการดูแลในด้านกิจวัตรประจำวัน

2. ความต้องการด้านจิตใจ เป็นความต้องการการสนองตอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ประกอบด้วย

1) ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ ได้แก่ การบริการให้คำปรึกษา และมีผู้มีหน้าที่ให้คำปรึกษาที่เชี่ยวชาญ

2) ด้านเจตคติต่อคนพิการ ได้แก่ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ บุคลากรเข้าใจนักศึกษาพิการ มีการรับฟังความต้องการของนักศึกษาพิการ

3. ความต้องการด้านสังคม เป็นความต้องการที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ประกอบด้วย

1) ด้านการออกสู่สังคม ได้แก่ มีการรวมกลุ่มชมรมคนพิการ และการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

2) ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ ในสถาบันการศึกษา ได้แก่ การจัดทำแผนการศึกษารายบุคคล ได้รับการสนับสนุนการช่วยเหลือด้านการศึกษา

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์ การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ การจัดตารางเวลา มีการพัฒนานวัตกรรม และเทคนิคการสอน และการบริหารจัดการตนเอง

4) ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม ได้แก่ สถาบันการศึกษามีการประสานงานเรื่องสิทธิประโยชน์ และการคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ

5) ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ ได้แก่ มีการฝึกอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน และการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

6) ด้านกีฬา และนันทนาการ ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา จัดให้มีกิจกรรมกีฬา นันทนาการที่สอดคล้องกับความต้องการ และมีสถานที่จัดกิจกรรมที่คนพิการเข้าถึงได้

Copyright by Mahidol University

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เปรียบเทียบความต้องการ กับปัจจัยส่วนบุคคล และลักษณะความพิการ โดยศึกษาจากนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย และมีจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เข้าศึกษาในแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ไม่ต่ำกว่า 30 คน ซึ่งมีจำนวน 516 คน และจดทะเบียนมีบัตรประจำตัวคนพิการ ซึ่งในบัตรประจำตัวคนพิการ มีการระบุประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ตามข้อกำหนดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยใช้ข้อมูลประชากร จากรายงานผลการสำรวจข้อมูลนักเรียน นิสิต นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ระบุ ลักษณะความพิการ ตามความหมายของความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ตามเกณฑ์มาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF (2012) ในกรณีที่เดินไม่ได้ และเดินได้ โดยมีอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ และการเดิน รวมทั้ง ความพิการทางร่างกาย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ให้ตรงกับลักษณะความพิการซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

Copyright by Mahidol University

- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ
- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม
- ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

(คู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF, 2012)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 217 คนได้จากการสุ่มตัวอย่าง จากนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย และมีจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มาเข้าศึกษา ในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาไม่ต่ำกว่า 30 คน ตามวิธีการดังนี้

3.2.1 การหาขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างสำเร็จรูป ของ เครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607 – 610) มีระดับความเชื่อมั่น 95% (.95) หรือ ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น 5 % (.05) ในการหาขนาดตัวอย่างโดยรวม

จาก ประชากร (N) จำนวน 516 คน ใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของ เครซี่ และมอร์แกน จะได้ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) จำนวน 217 คน

3.2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่าง ที่มีประชากรเป็นจำนวนมาก โดยการจำแนก จำนวน ประชากร (N) ออกเป็นชั้น ซึ่งสามารถจำแนกเป็นกลุ่มย่อย ที่มีคุณสมบัติตรงตามงานวิจัย โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อยมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด และมีความแตกต่างระหว่างกลุ่มย่อยมากที่สุด แล้วจึงสุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อย ให้ครบทุกกลุ่ม ตามสัดส่วน ซึ่งจะได้ผลรวมจากการสุ่มตัวอย่าง เท่ากับขนาดกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ในงานวิจัย (สมชาย วรกิจเกษมสกุล, 2558)

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้

3.2.2.1 เมื่อรวม จำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ทั้งหมด จำนวน 1,065 คน แล้วพิจารณาสถาบันอุดมศึกษา ที่สามารถจำแนกเป็นกลุ่มย่อย ที่มีคุณสมบัติตรงตามงานวิจัย โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มย่อย มีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด และมีจำนวนแตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มย่อยมากที่สุด ซึ่งจะมีผลในการตอบแบบสอบถาม แตกต่างกัน (สมชาย วรกิจเกษมสกุล, 2558) ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา ที่มี จำนวน นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มาเข้าศึกษาไม่

Copyright by Mahidol University

ต่ำกว่า 30 คน และมี จำนวน นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในแต่ละสถาบันแตกต่างกัน

3.2.2.2 จำแนกสถาบันอุดมศึกษา ออกเป็น จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย รวมกันได้ 883 คน และในสองกลุ่มนี้ มีสถาบันอุดมศึกษา ที่มี จำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มาเข้าศึกษาไม่ต่ำกว่า 30 คน รวมอยู่ด้วย

3.2.2.3 จำแนกสถาบันอุดมศึกษา ที่มี จำนวน นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มาเข้าศึกษาไม่ต่ำกว่า 30 คน ออกเป็นกลุ่มย่อย ได้จำนวน 4 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยระบบเปิด จำนวนประชากร 339 คน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยระบบเปิด จำนวนประชากร 114 คน และมหาวิทยาลัยระบบปิด ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวนประชากร 30 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวนประชากร 33 คน รวมจำนวนประชากร 516 คน

3.2.2.4 สุ่มตัวอย่าง ในแต่ละกลุ่มย่อย โดยคำนวณเทียบสัดส่วนจากจำนวนประชากร เพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถาบัน ได้ผลจากการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 143 คน
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 13 คน
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 14 คน

ซึ่งผลรวมจากการสุ่มตัวอย่างจะได้ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน ดังรายละเอียดตาม ตารางที่ 3.1

Copyright by Mahidol University

(1) สถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย มีนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เข้าศึกษา รวมทั้งหมด จำนวน 1,065 คน

(2) จำแนกกลุ่ม เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เข้าศึกษา รวม จำนวน 883 คน

(3) จำแนกเป็นกลุ่มย่อย ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา ที่มีจำนวนนักศึกษาพิการทางเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เข้าศึกษาไม่ต่ำกว่า จำนวน 30 คน ได้ จำนวน 4 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รวม จำนวน ประชากร 516 คน

(4) สุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน จาก กลุ่มย่อย ได้ผลรวมเป็น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน

(5) จากการใช้แบบสอบถาม สุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน ซึ่งรวบรวมได้ จำนวน 189 คน คิดเป็น ร้อยละ 87 ของขนาดตัวอย่าง

ตารางที่ 3.1 การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified Random Sampling)

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เข้าศึกษา รวมทั้งหมด จำนวน 1,065 คน	**สถาบันอุดมศึกษา 2 กลุ่ม (รวม 883 คน)**	**สถาบันอุดมศึกษาที่มีจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เข้าศึกษา ไม่ต่ำกว่า 30 คน มี จำนวน 4 สถาบัน**	**ประชากร**	**กลุ่มตัวอย่าง**
	กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	339	143
		มหาวิทยาลัยรามคำแหง	114	48
		มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	30	13
	กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	33	14
		รวม	516	217

Copyright by Mahidol University

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินค่าตามแบบมาตรวัดของ Likert Scale โดยผู้วิจัย จะจัดส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ข้อมูลทางการศึกษา ได้แก่ ระดับการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับความพิการ ได้แก่ ลักษณะความพิการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

มีจำนวน 64 ข้อ ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย เป็นความต้องการจำเป็นใน การ ดำรงชีวิต ประกอบด้วย

1) ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา จำนวน13 ข้อ

2) ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน13 ข้อ

3) ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู จำนวน 2 ข้อ

4) ด้านผู้ช่วยคนพิการ จำนวน 3 ข้อ

2. ความต้องการด้านจิตใจ เป็นความต้องการการสนองตอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ประกอบด้วย

1) ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ จำนวน 3 ข้อ

2) ด้านเจตคติต่อคนพิการ จำนวน 3 ข้อ

3. ความต้องการด้านสังคม เป็นความต้องการที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ประกอบด้วย

1) ด้านการออกสู่สังคม จำนวน 5 ข้อ

2) ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ จำนวน 4 ข้อ

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ จำนวน10 ข้อ

4) ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม จำนวน 2 ข้อ

5) ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำนวน 3 ข้อ

6) ด้านกีฬาและนันทนาการ จำนวน 3 ข้อ

Copyright by Mahidol University

3.4 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความต้องการ และการแปลความหมาย

กำหนดค่าคะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ความต้องการมากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	5
ความต้องการมาก	กำหนดคะแนนเป็น	4
ความต้องการปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	3
ความต้องการน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2
ความต้องการน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับความต้องการ		คิดเป็นร้อยละ
4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการมากที่สุด	ร้อยละ 90 - 100
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความต้องการมาก	ร้อยละ 70 - 89
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง	ร้อยละ 50 - 69
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความต้องการน้อย	ร้อยละ 30 - 49
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความต้องการน้อยที่สุด	ร้อยละ 20 - 29

แปลความหมายตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1981 : 179 – 182)

3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัย ใช้วิธีตรวจสอบ คุณภาพของแบบสอบถาม 2 วิธี เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพ ได้แก่ ความตรง(Validity) ซึ่งเลือก ความตรงของเนื้อหา(Content Validity) และความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยดำเนินวิธีการ ดังต่อไปนี้

3.5.1 การหาค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้แบบสอบถามมีความตรง ครอบคลุมวัตถุประสงค์ หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบเนื้อหา และโครงสร้างของแบบสอบถาม และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา เพื่อหาค่าสถิติความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC: Index of item Objective Congruence) หรือดัชนีความเหมาะสม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินเนื้อหาของข้อถาม เป็นรายข้อ

Copyright by Mahidol University

3.5.2 การหาความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัย จะนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไป

ทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในกรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความเที่ยง โดยทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปประมวลผล

การขอการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่สอบผ่านจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อขอรับรองประเด็นทางด้านจริยธรรมการวิจัย และได้รับอนุมัติให้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจากสถาบันอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2559

สถาบันอุดมศึกษา ทั้ง 4 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งได้คัดเลือกมาดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยมีคุณสมบัติสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การวิจัย และมีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ (DSS: Disability Support Services) ซึ่งผู้วิจัยสามารถประสานงานกับหน่วยงานนี้เพื่อสุ่มตัวอย่างนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ให้ข้อมูลแบบสอบถามและตอบกลับโดยไม่มีการระบุตัวตนผู้ตอบ ตามที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนแจ้งไว้ในหนังสือประกอบการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน เมื่อผู้ตอบไม่เคยรู้จักกับผู้วิจัย ก็จะทำให้ได้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ตรงตามความเป็นจริง

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.1 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท ได้แก่

3.6.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

3.6.1.3 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในเรื่องความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องและเป็น ประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ในเรื่องดังกล่าว เช่น หนังสือ วารสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

Copyright by Mahidol University

3.6.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

3.6.2.1 ขั้นเตรียมการ การสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

1) ผู้วิจัย ติดต่อค้นหาข้อมูลโดยเริ่มต้นค้นหาจากข้อมูลประจำปีของจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และประสานงาน กับสถาบันการศึกษา ที่จะดำเนินการเก็บข้อมูล

2) ผู้วิจัย สร้างสัมพันธภาพและสร้างความเข้าใจ กับสถาบันอุดมศึกษา ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่จะตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัย ประสานงาน กับหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ (DSS: Disability Support Services) ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสามารถประสานงานกับหน่วยงานนี้ เพื่อสุ่มตัวอย่างนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ให้ข้อมูลแบบสอบถามและตอบกลับ โดยไม่มีการระบุตัวตน ผู้ตอบ ตามที่คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนแจ้งไว้ในหนังสือประกอบการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน เมื่อผู้ตอบไม่เคยรู้จักกับผู้วิจัย ก็จะทำให้ได้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ตรงตามความเป็นจริง

3) ผู้วิจัย วางแผนขั้นตอนการส่งแบบสอบถามให้มีการตอบกลับตรงตามกำหนดเวลา และได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3.6.2.1 ขั้นดำเนินการ ผู้วิจัย ได้ประสานงานและดำเนินการ ดังนี้

1) จัดทำหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ขอส่งแบบสอบถาม

2) ส่งแบบสอบถาม

3) รับข้อมูลตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ในกรณีบางราย ที่ได้รับข้อมูลมาไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ จัดส่งแบบสอบถามไปขอข้อมูลเพิ่มเติมอีกครั้ง

4) ดำเนินการให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

3.7 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

ใช้ระยะเวลา 2 เดือน ระหว่าง วันที่ 25 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 30 มีนาคม 2559

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Copyright by Mahidol University

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.8.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis)

3.8.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

3.8.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) เพื่ออธิบายระดับความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา

3.8.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis)

การทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้สถิติ ดังนี้

3.8.2.1 ทดสอบสมมติฐานโดยเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม อิสระต่อกัน โดยใช้สถิติ Nonparamtric โดยวิธี Mann-Whitney U ได้แก่ เพศ

3.8.2.2 ทดสอบสมมติฐานโดยเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป อิสระต่อกัน โดยใช้สถิติ Nonparamtric โดยวิธี Kruskal-Wallis ได้แก่ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือนและลักษณะความพิการ เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย อย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน ก็ใช้การเปรียบเทียบภายหลัง (Post-hoc Comparison) เพื่อทดสอบว่าคู่ใดที่แตกต่างโดยเลือกวิธี LSD ซึ่งใช้ได้ทั้งกรณีกลุ่มประชากร (ตัวอย่าง) เท่ากันและไม่เท่ากัน โดยในการทดสอบสมมติฐาน กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาครั้งนี้ ใช้สถิติเชิงพรรณา (Descriptive Statistics Analysis) โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายระดับความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสามารถใช้ ค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบระดับความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม เพื่อแปลผลปรากฏให้เห็นว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย มีความต้องการ ในภาพรวม ในรายด้าน และในรายประเด็นของแต่ละด้าน อยู่ในระดับใด และมีความต้องการด้านใด ประเด็นใด มากที่สุด โดยแปลความหมายตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1981 : 179 – 182)

ส่วนความถี่ ร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้แสดงผล จำนวน ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย และในส่วนความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ได้แสดงผลเป็น ร้อยละ เพื่อนำข้อมูล

Copyright by Mahidol University

มาเปรียบเทียบ กับระดับความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

ในการทดสอบสมมุติฐาน เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกใช้ สถิติ Nonparamtric ซึ่ง ปรียารัตน์ นาคสุวรรณ์ (2554) ได้ศึกษา เรื่อง สถิติศาสตร์ไม่อิงพารามิเตอร์ (Nonparametric Statistics) กล่าวว่า สถิติ Nonparamtric ไม่จำเป็นต้องทราบถึงลักษณะการแจกแจงของประชากร ซึ่งจะแจกแจงแบบปกติหรือไม่ปกติก็ได้ การสรุปผลไม่สนใจเรื่องของการแจกแจงประชากร สามารถใช้กับกลุ่มขนาดเล็กได้ แต่ผลการวิเคราะห์จะดีขึ้นถ้ากลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่พอสมควร ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์อาจจะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณก็ได้ ข้อความในสมมุติฐานไม่จำเป็นต้องมีข้อความเกี่ยวกับค่าพารามิเตอร์ของประชากร การคำนวณค่อนข้างง่ายกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติ Parametric ซึ่งการเก็บข้อมูลของงานวิจัยนี้ มุ่งเน้นให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง ส่วนข้อมูลที่ได้รับอาจจะมีการแจกแจงแบบปกติหรือไม่ปกติก็ได้ และข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การใช้สถิติ Nonparamtric ในการทดสอบสมมุติฐานจึงเหมาะสมกับงานวิจัยนี้

Copyright by Mahidol University

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เกี่ยวกับ ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับลักษณะความพิการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย รวบรวมได้ จำนวน 189 คน ผลการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ประกอบด้วย เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ

ส่วนที่ 2 ความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย จากทุกข้อคำถามในรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ในรายหัวข้อ และในรายประเด็นความต้องการ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ

Copyright by Mahidol University

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ประกอบด้วย เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีเพศชาย มากกว่าเพศหญิง และมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดย เพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 50.3 เพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 49.7 ในเรื่องอายุ พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีอายุสูงกว่า 26 ปี คิดเป็น ร้อยละ 37.0 มีอายุระหว่าง 21 - 23 ปี คิดเป็น ร้อยละ 33.3 ส่วนความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่ เพียงพอไม่เหลือเก็บ คิดเป็น ร้อยละ 49.7 รองลงมาไม่เพียงพอ คิดเป็น ร้อยละ 27.0

เมื่อพิจารณาลักษณะความพิการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน คิดเป็น ร้อยละ 41.3 รองลงมาเป็นความพิการทางการเคลื่อนไหว ที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม คิดเป็น ร้อยละ 29.6 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ คิดเป็น ร้อยละ 29.1 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (189 คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	95	50.3
หญิง	94	49.7
อายุ (ปี)		
18 - 20 ปี	39	20.6
21 - 23 ปี	63	33.3
24 - 26 ปี	17	9.0
สูงกว่า 26 ปี	70	37.0
อายุเฉลี่ย 23.62 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.181 อายุต่ำสุด 18 ปี อายุสูงสุด สูงกว่า 26 ปี		

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (189 คน)	ร้อยละ
ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน		
เพียงพอเหลือเก็บ	44	23.3
เพียงพอไม่เหลือเก็บ	94	49.7
ไม่เพียงพอ	51	27.0
ลักษณะความพิการ		
ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ	55	29.1
ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม	56	29.6
ความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน	78	41.3

ส่วนที่ 2 ความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

ความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ผู้วิจัย ได้จัดระดับความต้องการ โดยแปลความหมาย ระดับคะแนนเฉลี่ย ตามเกณฑ์ของ เบสท์ (Best, 1981 : 179 – 182) ดังกล่าวไว้ใน บทที่ 3

เมื่อพิจารณาความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย โดยภาพรวมทั้งหมด มีความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และ

Copyright by Mahidol University

สังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 และเมื่อเรียงลำดับ โดยภาพรวมเป็นรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อันดับที่ 1 ส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.82 รองลงมา เป็น อันดับที่ 2 คือ มีความต้องการด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75 และ อันดับที่ 3 มีความต้องการด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58 ตามลำดับ และเมื่อจำแนก ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ
- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม
- ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ทั้ง 3 ลักษณะ ในอันดับที่ 1 ส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านจิตใจ รองลงมาเป็น อันดับที่ 2 คือ มีความต้องการด้านสังคม และ อันดับที่ 3 มีความต้องการด้านร่างกาย ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.2

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ และอันดับที่ของความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา

ลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการ	ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	$\overline{X}$	SD	ค่าระดับ	อันดับที่
โดยภาพรวม	ด้านร่างกาย	3.58	1.21	มาก	3
	ด้านจิตใจ	3.82	0.97	มาก	1
	ด้านสังคม	3.75	1.11	มาก	2
	รวม	**3.72**	**1.09**	**มาก**	
ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ	ด้านร่างกาย	3.67	0.79	มาก	3
	ด้านจิตใจ	3.81	0.81	มาก	1
	ด้านสังคม	3.78	0.74	มาก	2
	รวม	**3.75**	**0.69**	**มาก**	
ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม	ด้านร่างกาย	3.67	0.91	มาก	3
	ด้านจิตใจ	3.91	0.80	มาก	1
	ด้านสังคม	3.84	0.71	มาก	2
	รวม	**3.82**	**0.74**	**มาก**	
ความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน	ด้านร่างกาย	3.47	0.86	ปานกลาง	3
	ด้านจิตใจ	3.77	0.62	มาก	1
	ด้านสังคม	3.67	0.71	มาก	2
	รวม	**3.63**	**0.65**	**มาก**	

Copyright by Mahidol University

ส่วนที่ 3 ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย จากทุกข้อคำถาม ในภาพรวม ในรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ในรายหัวข้อ และในรายประเด็นความต้องการ ซึ่งผู้วิจัย ได้จัดระดับความต้องการ โดยแปลความหมาย ระดับคะแนนเฉลี่ย ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981 : 179 – 182) ดังกล่าวมาแล้ว

เมื่อพิจารณา ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในภาพรวม ในรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ในรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ พบว่า ดังนี้

ด้านร่างกาย

1) ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ ทางลาด มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 43.0 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ ที่จอดรถ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 48.3 และ มีความต้องการเกี่ยวกับ ห้องน้ำ ยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 49.8

2) ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความต้องการเกี่ยวกับ หน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 59.4 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 85.5 และมีความต้องการเกี่ยวกับ อุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ ซึ่งยังไม่มีบริการ คิดเป็น ร้อยละ 74.8

3) ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการฝึกอบรมเสริมความรู้ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 56.6 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 64.5

4) ด้านผู้ช่วยคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ รูปแบบของการช่วยเหลือ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 66.4 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ ช่วยเหลือเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 63.6

Copyright by Mahidol University

ด้านจิตใจ

1) ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ ยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 69.9

2) ด้านเจตคติต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 70.3 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ รับฟังความต้องการ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 47.1

ด้านสังคม

1) ด้านการออกสู่สังคม มีความต้องการเกี่ยวกับ การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 53.1 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 63.9

2) ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ การสนับสนุนเรื่องการศึกษา มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 41.0 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดแผนการศึกษารายบุคคล ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 67.2

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 88.5 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดตารางเวลา ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 68.4 และ มีความต้องการเกี่ยวกับ การพัฒนานวัตกรรมและเทคนิคการสอน ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 64.3

4) ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม มีความต้องการเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 45.3 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 63.4

5) ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการด้านอาชีพ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 94.1 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การฝึกอาชีพ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 85.3

Copyright by Mahidol University

6) ด้านกีฬาและนันทนาการ มีความต้องการเกี่ยวกับ ให้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการมากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 65.4 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับสถานที่ในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็นร้อยละ 84.5 ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ ความต้องการ และร้อยละของความต้องการมาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ความต้องการ *(1)	ยังไม่ได้รับ * *(2)
1. ด้านร่างกาย	**3.58**	**1.21**	**มาก**		
1) ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา	3.76	1.17	มาก		
1.ทางลาด	3.87	1.10	มาก	66.2	43.0
2.ห้องน้ำ	3.76	1.16	มาก	63.5	49.8
3.ลิฟท์	3.76	1.13	มาก	63.5	55.6
4.ประตู	3.75	1.11	มาก	63.5	54.2
5.บันได	3.75	1.15	มาก	61.4	55.2
6.โต๊ะ	3.66	1.32	มาก	60.3	64.0
7.ที่จอดรถ	3.78	1.23	มาก	63.0	48.3
2) ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.45	1.27	ปานกลาง		
1.อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง	3.42	1.33	ปานกลาง	51.9	85.5
2.อุปกรณ์ช่วยลดความเสี่ยงการบาดเจ็บ	3.30	1.29	ปานกลาง	43.4	70.7
3.อุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์	3.38	1.27	ปานกลาง	49.6	74.8

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ ความต้องการ และร้อยละของความต้องการมาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ (ต่อ)

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ความต้องการ *(1)	ยังไม่ได้รับ * *(2)
4.โปรแกรมคอมพิวเตอร์และซอร์ฟแวร์ที่เอื้อต่อคนพิการ	3.36	1.30	ปานกลาง	47.5	76.5
5.อุปกรณ์ช่วยในกิจกรรมนันทนาการ	3.38	1.30	ปานกลาง	48.4	73.2
6.หน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.61	1.22	มาก	56.9	59.4
3) ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู	3.59	1.07	มาก		
1.การได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ	3.56	1.12	มาก	56.6	64.5
2.บริการฝึกอบรมเสริมความรู้	3.63	1.04	มาก	56.7	56.6
4) ด้านผู้ช่วยคนพิการ	3.35	1.17	ปานกลาง		
1.รูปแบบของการช่วยเหลือ	3.36	1.14	ปานกลาง	47.2	66.4
2.ช่วยเหลือเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน	3.32	1.22	ปานกลาง	44.4	63.6
2. ด้านจิตใจ	**3.82**	**0.97**	**มาก**		
1) ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ	3.65	1.02	มาก		
1.บริการให้คำปรึกษา	3.65	1.01	มาก	58.8	69.9
2) ด้านเจตคติต่อคนพิการ	3.97	0.91	มาก		
1.บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ	3.97	0.91	มาก	72.0	70.3
2.รับฟังความต้องการ	3.96	0.94	มาก	70.3	47.1
3. ด้านสังคม	**3.75**	**1.11**	**มาก**		

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ ความต้องการ และร้อยละของความต้องการมาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ (ต่อ)

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ความต้องการ *(1)	ยังไม่ได้รับ * *(2)
1) ด้านการออกสู่สังคม	3.73	1.32	มาก		
1.การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ	3.78	1.72	มาก	58.7	53.1
2.การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.35	2.42	ปานกลาง	58.0	63.9
2) ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ	3.97	0.94	มาก		
1.การจัดแผนการศึกษารายบุคคล	3.75	1.02	มาก	63.5	67.2
2.การสนับสนุนเรื่องการศึกษา	4.18	0.57	มาก	80.8	41.0
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ	3.71	0.06	มาก		
1.การจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อ คนพิการ	3.81	1.00	มาก	67.2	88.5
2.การจัดตารางเวลา	3.75	1.06	มาก	60.1	68.4
3.การพัฒนานวัตกรรมและเทคนิคการสอน	3.64	1.08	มาก	55.3	64.3
4.การบริหารจัดการตนเอง	3.58	1.08	มาก	54.8	74.3
4) ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม	3.97	1.03	มาก		
1.สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ	3.98	1.02	มาก	71.9	45.3
2.การคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ	3.96	1.04	มาก	70.9	63.4
5) ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ	3.68	1.19	มาก		
1.การฝึกอาชีพ	3.61	1.14	มาก	59.2	85.3
2.บริการด้านอาชีพ	3.71	1.10	มาก	61.7	94.1

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ ความต้องการ และร้อยละของความต้องการมาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ (ต่อ)

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ความต้องการ *(1)	ยังไม่ได้รับ * *(2)
6) ด้านกีฬาและนันทนาการ	3.46	1.18	ปานกลาง		
1.ให้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	3.39	1.19	ปานกลาง	46.9	65.4
2.สถานที่ในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	3.61	1.15	มาก	55.6	84.5
รวม	**3.72**	**1.09**	**มาก**		

ความต้องการ *(1) ร้อยละของนักศึกษาพิการ ที่มีความต้องการ (มาก, มากที่สุด)
ยังไม่ได้รับ **(2) ร้อยละของนักศึกษาพิการที่ยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง

เมื่อจัดอันดับ ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ที่มีประเด็นความต้องการ มากที่สุด 10 อันดับแรก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.4

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 4.4 อันดับที่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ ความต้องการ ร้อยละของความต้องการ มาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือ ทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายประเด็นความต้องการ

อันดับที่	ประเด็นความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ความต้องการ *(1)	ยังไม่ได้รับ **(2)
1	การสนับสนุนเรื่องการศึกษา	4.18	0.57	มาก	80.8	41.0
2	สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ	3.98	1.02	มาก	71.9	45.3
3	บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ	3.97	0.91	มาก	72.0	70.3
4	รับฟังความต้องการ	3.96	0.94	มาก	70.3	47.1
5	การคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ	3.96	1.04	มาก	70.9	63.4
6	ทางลาด	3.87	1.10	มาก	66.2	43.0
7	ที่จอดรถ	3.78	1.23	มาก	63.0	48.3
8	การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ	3.78	1.72	มาก	58.7	53.1
9	ห้องน้ำ	3.76	1.16	มาก	63.5	49.8
10	ลิฟท์	3.76	1.13	มาก	63.5	55.6

ความต้องการ *(1) ร้อยละของนักศึกษาพิการ ที่มีความต้องการ (มาก, มากที่สุด)

ยังไม่ได้รับ **(2) ร้อยละของนักศึกษาพิการที่ยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง

Copyright by Mahidol University

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย กับปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้สถิติ Nonparamtric ได้แก่ Mann-Whitney U ในกรณีตัวแปร 2 กลุ่มอิสระต่อกัน และ Kruskal-Wallis ในกรณีตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป อิสระต่อกัน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีเพศ ต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้านโดยใช้ Mann-Whitney U

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มี เพศ ต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความต้องการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Mann-Whitney U

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา	Mean		Mean Rank		Mann-Whitney U Value	p - Value
	ชาย (n=95)	หญิง (n=94)	ชาย (n=95)	หญิง (n=94)		
ด้านร่างกาย	3.63	3.54	96.99	90.97	4089.50	.447
ด้านจิตใจ	3.74	3.90	89.18	99.82	3918.00	.179
ด้านสังคม	3.75	3.76	93.91	95.09	4363.00	.883
ความต้องการโดยรวม	3.71	3.74	92.47	95.54	4227.50	.698

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Copyright by Mahidol University

4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ที่มี อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ ต่างกัน โดยใช้ Kruskal-Wallis

พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มี อายุ ต่างกัน มีความต้องการ ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังรายละเอียดตามตาราง ที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีอายุ ต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Kruskal-Wallis

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา	Mean Rank				Chi-square	df	p - Value
	อายุ 18 - 20 ปี (n=39)	อายุ 21 - 23 ปี (n=63)	อายุ 24 - 26 ปี (n=17)	อายุ สูงกว่า 26 ปี (n=70)			
ด้านร่างกาย	89.40	93.88	97.88	95.73	.441	3	.932
ด้านจิตใจ	102.96	96.29	89.74	89.36	1.777	3	.620
ด้านสังคม	93.53	97.33	89.44	93.76	.340	3	.952
ความต้องการโดยรวม	95.06	95.59	92.12	92.48	.144	3	.986

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มี ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ต่างกัน มีความต้องการในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.7

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 4.7 ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Kruskal-Wallis

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา	Mean Rank			Chi-square	df	p - Value
	เพียงพอเหลือเก็บ (n=44)	เพียงพอไม่เหลือเก็บ (n=94)	ไม่เพียงพอ (n=51)			
ด้านร่างกาย	95.49	91.48	97.33	.427	2	.808
ด้านจิตใจ	93.94	96.49	91.35	.301	2	.860
ด้านสังคม	95.36	95.12	92.63	.084	2	.959
ความต้องการโดยรวม	95.63	93.10	94.26	.066	2	.968

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีลักษณะความพิการต่างกัน มีความต้องการในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.8

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 4.8 ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มี ลักษณะความพิการต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Kruskal-Wallis

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา	Mean Rank			Chi-square	df	p - Value
	ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ (n=55)	ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม (n=56)	ความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน (n=78)			
ด้านร่างกาย	97.87	99.70	87.32	2.070	2	.355
ด้านจิตใจ	95.20	102.43	88.42	2.165	2	.339
ด้านสังคม	97.75	100.11	88.26	1.808	2	.405
ความต้องการโดยรวม	96.25	101.72	87.07	2.472	2	.291

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Copyright by Mahidol University

บทที่ 5
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย กับลักษณะความพิการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา รวบรวมได้ จำนวน 189 คน เป็นนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จากสถาบันอุดมศึกษา ที่มีจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ไม่ต่ำกว่า 30 คน ซึ่งจดทะเบียนมีบัตรประจำตัวคนพิการ คำนวณขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่าง ของ เครซี่ และมอร์แกน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น โดยแบ่งลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นการประเมินค่าตามแบบมาตรวัดของ ลิเคร์ท สเกล นำไปหาค่าความตรงของเนื้อหา โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบหาค่าสถิติ ความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา และผ่านการทดลองนำไปใช้ กับ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในกรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบ หาค่าความเที่ยงโดยทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีของ ครอนบาช แอลฟา ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.963

Copyright by Mahidol University

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณาโดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ สถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติ Nonparamtric โดยวิธี Mann-Whitney U และ Kruskal-Wallis และกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย สรุปผลได้ดังนี้

1. ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยภาพรวม มีความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 และเมื่อจัดอันดับความต้องการ เป็นรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยความต้องการ จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ความต้องการด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.82

อันดับที่ 2 ความต้องการด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75

อันดับที่ 3 ความต้องการด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58

การศึกษาครั้งนี้ สรุปผลที่ได้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย อันดับความต้องการ จากมากไปหาน้อย เป็นรายด้าน คือ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านร่างกาย โดยในแต่ละด้าน จำแนกเป็นรายหัวข้อและรายประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยอันดับความต้องการ จากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านจิตใจ

อันดับที่ 1 ด้านเจตคติต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 70.3

อันดับที่ 2 ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการให้คำปรึกษา มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 69.9

Copyright by Mahidol University

ด้านสังคม

อันดับที่ 1 ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ การสนับสนุนเรื่องการศึกษา มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ41.0

อันดับที่ 2 ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม มีความต้องการเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 45.3

อันดับที่ 3 ด้านการออกสู่สังคม มีความต้องการเกี่ยวกับ การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 53.1

อันดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดสภาพแวดล้อม สื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 88.5

อันดับที่ 5 ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการด้านอาชีพ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 94.1

อันดับที่ 6 ด้านกีฬาและนันทนาการ มีความต้องการเกี่ยวกับ ให้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 65.4

ด้านร่างกาย

อันดับที่ 1 ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ ทางลาด มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 43.0

อันดับที่ 2 ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการฝึกอบรมเสริมความรู้ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 56.6

อันดับที่ 3 ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความต้องการเกี่ยวกับ หน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความ สะดวก มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 59.4

อันดับที่ 4 ด้านผู้ช่วยคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ รูปแบบของการช่วยเหลือ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 66.4

2. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ใน

Copyright by Mahidol University

สถาบันอุดมศึกษา ที่มี เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย กับลักษณะความพิการ พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มี ลักษณะความพิการ ต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย เรียงลำดับตามผลการวิจัย และตามวัตถุประสงค์การวิจัย ในหัวข้อ ดังนี้

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

5.2 ความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

5.3 ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

5.4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลการวิจัย ตามสมมุติฐานการวิจัย

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ประกอบด้วย เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ การศึกษาครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีจำนวนเพศชาย มากกว่าเพศหญิง เล็กน้อย โดย เพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 50.3 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 49.7

Copyright by Mahidol University

ข้อมูลเกี่ยวกับอายุของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ มีอายุสูงกว่า 26 ปี คิดเป็น ร้อยละ 37.0 รองลงมา มีอายุระหว่างระหว่าง 21 - 23 ปี คิดเป็น ร้อยละ 33.3 อันดับต่อมาคือ อายุระหว่างระหว่าง 18 - 20 ปี คิดเป็น ร้อยละ 20. 6 อายุเฉลี่ย 23.62 ปี

การศึกษาครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ส่วนใหญ่ มีอายุสูงกว่า 26 ปี ทั้งนี้เพราะในการศึกษาครั้งนี้ มีสถาบันการศึกษาที่ศึกษาในระบบเปิด จึงทำให้มีนักศึกษาพิการ ที่มีอายุสูงกว่านักศึกษาในสถาบันทั่วไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คนพิการมีความใส่ใจที่จะพัฒนาตนเอง ถึงแม้จะมีความพิการและมีอายุที่สูงขึ้น ก็ยังสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี เรืองฤทธิศักดิ (2549) ที่ศึกษา การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ กล่าวว่าคนพิการสามารถกำหนดแนวทางการดำรงชีวิตของตนเองได้อย่างสมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยไม่ขึ้นอยู่กับความพิการว่าจะรุนแรงมากน้อยเพียงไร

การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ส่วนใหญ่ เพียงพอไม่เหลือเก็บ คิดเป็น ร้อยละ49.7 รองลงมา ไม่เพียงพอ คิดเป็น ร้อยละ 27.0 อาจมีสาเหตุมาจาก ข้อจำกัดที่เกิดจากความพิการที่ทำให้มีความยากลำบากในการประกอบกิจวัตรประจำวันและการประกอบอาชีพหารายได้ นอกจากนี้ยังทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในเรื่องการฟื้นฟู และค่ารักษาพยาบาล (“สำรวจเบี้ยคนพิการความจริงของโลกวันนี้,” 2557) ซึ่งจากงานวิจัยของ แพรว เอี่ยมน้อย (อ้างถึงใน นันทภัค ปองสุข, 2554) ที่ศึกษา การสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการทางร่างกายในจังหวัดนครปฐม พบว่า คนพิการส่วนใหญ่มีรายได้น้อย และการศึกษาครั้งนี้ ยังแสดงให้เห็นว่า คนพิการที่มีรายได้ เพียงพอไม่เหลือเก็บ และไม่เพียงพอ ยังมีความต้องการศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนัญญา เจียนรัมย์ (2557) ที่ศึกษา ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า รายได้ต่อเดือนต่างกันมีความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ด้านการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่เข้ามาศึกษา ส่วนใหญ่ เป็นความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน คิดเป็น ร้อยละ 41.3 รองลงมา เป็นความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม คิดเป็น ร้อยละ 29.6 และความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ คิดเป็น ร้อยละ 29.1 ในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อพิจารณาค่าร้อยละที่ต่างกัน พบว่า นักศึกษาพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน มี

Copyright© by Mahidol University

จำนวนผู้เข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา มากที่สุด ทั้งนี้เพราะนักศึกษาพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน อาจไม่มีความยากลำบากในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตอิสระ หรือมีความยากลำบาก น้อยกว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม และนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ดังนั้น นักศึกษาพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน จึงมีจำนวนผู้มาเข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา มากกว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม และนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ

5.2 ความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาข้อมูลจากค่าเฉลี่ยความต้องการ ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 และเมื่อจัดอันดับความต้องการ ในรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการ จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ความต้องการด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.82
อันดับที่ 2 ความต้องการด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75
อันดับที่ 3 ความต้องการด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ออกเป็น 3 ลักษณะคือความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม และความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน เมื่อจัดอันดับความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ทั้ง 3 ลักษณะในแต่ละลักษณะ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยความต้องการ พบว่า อันดับที่ 1 ส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านจิตใจ รองลงมาเป็น อันดับที่ 2 คือ มีความต้องการด้านสังคม และ อันดับที่ 3 มีความต้องการด้านร่างกาย ซึ่งได้ผลเช่นเดียวกันกับการจัดอันดับในรายด้าน

Copyright by Mahidol University

การศึกษาครั้งนี้ จากการจัดอันดับความต้องการ ในรายด้าน ในอันดับที่ 1 ส่วนใหญ่ มีความต้องการ ด้านจิตใจ ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ยังไม่ได้รับความพึงพอใจ ในการได้รับบริการตอบสนองความต้องการ ทางด้านจิตใจ และยังมีความต้องการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ กิลเมอร์ (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ที่กล่าวว่า ความต้องการทางด้านจิตใจ เกิดขึ้นจากความรู้ การเรียนรู้ ประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจมากหรือน้อย เป็นความต้องการที่สลับซับซ้อน และมีความแตกต่างกันระหว่างบุคคล ส่วนความต้องการ อันดับที่ 2 คือ มีความต้องการ ด้านสังคม และยังมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะนักศึกษาพิการยังไม่ได้รับความพึงพอใจ ในการพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา ที่จะสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ เพื่อนำไปสู่การได้รับการยอมรับในสังคม และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ กิลเมอร์ (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ที่กล่าวว่า ความต้องการทางด้านสังคม เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการด้านจิตใจ แต่เน้นหนักในด้านความต้องการที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับนับถือของคนอื่น มีความเป็นอยู่ดีกว่าเดิม ต้องการความก้าวหน้า ความสำเร็จ และความปลอดภัย ส่วน อันดับที่ 3 มีความต้องการ ด้านร่างกาย ซึ่งยังมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะนักศึกษาพิการ ยังมีความต้องการ ให้ปรับสภาพแวดล้อม ที่จะเอื้อให้เข้าถึงในการปฏิบัติกิจกรรมด้านการศึกษา และการใช้ชีวิตอิสระ รวมทั้งความเป็นอยู่ในเรื่องที่พักอาศัยในสถาบันอุดมศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ กิลเมอร์ (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10-18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ที่กล่าวว่า ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และเพื่อความอยู่รอด ซึ่งถ้าขาดความต้องการประเภทนี้ เพียงประการใด ประการหนึ่ง ชีวิตจะต้องมีอันต้องพบกับอุปสรรคอย่างหนัก และส่งผลกระทบให้เกิดความเครียดทางอารมณ์ จิตใจ และสังคม ตามมาอีกด้วย

5.3 ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

การศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย จากทุกข้อคำถามของแบบสอบถาม ซึ่งมีข้อมูล ทั้งในภาพรวม ในรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ในรายหัวข้อ และในรายประเด็นความต้องการ

Copyright by Mahidol University

เมื่อจัดอันดับความต้องการ เป็นรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยความต้องการ จากมากไปหาน้อย ซึ่งพบว่า อันดับที่ 1 ส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านจิตใจ รองลงมา อันดับที่ 2 คือ มีความต้องการด้านสังคม และ อันดับที่ 3 มีความต้องการด้านร่างกาย ซึ่งในการจัดอันดับให้ทราบความต้องการเป็นรายด้านนี้ เพื่อประโยชน์ในการเชื่อมโยงไปถึง การตอบสนองความต้องการและการช่วยเหลือนักศึกษาพิการและคนพิการอย่างสมเหตุสมผล ในมุมมองที่กว้างเป็นรายด้าน สอดคล้องกับ หลักแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ของกิลเมอร์ (Gilmer) (เสถียร เหลืองอร่าม , 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ดังรายละเอียดในการอภิปรายผลการวิจัย ในหัวข้อ 5.2 และสอดคล้องกับ เกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พ.ศ. 2554) ซึ่งมี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านสิทธิและความเท่าเทียม ด้านสุขภาวะคนพิการ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านการออกสู่สังคม ด้านกีฬาและนันทนาการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และในบทนี้ได้มีการอภิปรายผลการวิจัย ที่แสดงให้เห็นว่าการตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในมิติหรือมุมมองทางสังคม (Social model) ก็จะช่วยให้ มีการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการและสามารถพึ่งพาตนเองได้

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดอันดับเพิ่มเติม ในรายประเด็น เพื่อประโยชน์ในการตอบสนองความต้องการและการช่วยเหลือนักศึกษาพิการ ในส่วนย่อยที่จำเป็นอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งพบว่า โดยภาพรวม ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีประเด็นเกี่ยวกับความต้องการมากที่สุด 10 อันดับแรก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยความต้องการ จากมากไปน้อย ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ การสนับสนุนเรื่องการศึกษา โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 41.0 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ มีทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ รองลงมา ได้แก่ มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ

อันดับที่ 2 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 45.3 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษาประสานงานเรื่องสิทธิที่พึงได้รับตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

อันดับที่ 3 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 70.3 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มาก

Copyright by Mahidol University

ที่สุด ได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความจริงใจ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อนักศึกษาพิการ รองลงมา ได้แก่ มีจำนวนบุคลากรและเจ้าหน้าที่เพียงพอในการบริการ

อันดับที่ 4 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ รับฟังความต้องการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 47.1 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษา จัดช่องทางให้กับนักศึกษาพิการเพื่อรับข้อมูลต่างๆ

อันดับที่ 5 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ การคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 63.4 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษาให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

อันดับที่ 6 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ ทางลาด โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 43.0 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ ทางเข้าและทางออกของอาคารมีทางลาดไว้สำหรับคนนั่งรถเข็น

อันดับที่ 7 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ ที่จอดรถ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 48.3 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ ที่จอดรถสามารถให้รถเข็นมีพื้นที่ขึ้นลงทางเข้าได้สะดวก รองลงมา ได้แก่ มีสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นที่จอดรถคนพิการชัดเจน

อันดับที่ 8 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 53.1 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษาสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มชมรมนักศึกษาพิการ หรือกลุ่มช่วยเหลือกันเอง รองลงมา ได้แก่ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างชมรมคนพิการกับนักศึกษาทั่วไป

อันดับที่ 9 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ ห้องน้ำโดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 49.8 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ โถส้วมเป็นชนิดนั่งราบสูงจากพื้น มีพนักพิงหลังและที่ปล่อยน้ำเป็นชนิด คันโยก รองลงมา ได้แก่ ประตูห้องน้ำรถเข็นเข้าได้สะดวกและเปิดค้างไว้ได้

อันดับที่ 10 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ ลิฟท์ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 55.6 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ มีลิฟท์ที่พื้นที่ภายในลิฟท์สามารถเอื้อมมือกดปุ่มลิฟท์และปุ่มบังคับลิฟท์ได้สะดวก รองลงมา ได้แก่ ขนาดของห้องลิฟท์รถเข็นสามารถหมุนตัวได้รอบ

Copyright by Mahidol University

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูล จำนวนนักศึกษาพิการ ในความต้องการระดับมาก และมากที่สุด มาคำนวณเพื่อทราบความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการที่มีความยากลำบากอย่างมากในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตอิสระ เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือและตอบสนองความต้องการอย่างสมเหตุสมผล ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาพิการที่เข้ามาศึกษา ส่วนใหญ่ เป็นความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน คิดเป็น ร้อยละ 41.3 ซึ่งอาจจะไม่มีความยากลำบากในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตอิสระ หรือมีความยากลำบากน้อยกว่า ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ที่เข้ามาศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 29.1 และความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม ที่เข้ามาศึกษา คิดเป็น ร้อยละ 29.6 ดังนั้น การคำนวณหาค่าร้อยละของความต้องการ มาก และ มากที่สุด และร้อยละของความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองโดยใช้จำนวนนักศึกษาพิการที่ตอบแบบสอบถาม ในระดับความต้องการ มาก และ มากที่สุด จะทำให้ทราบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ และนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม ซึ่งมีความยากลำบากอย่างมากในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตอิสระ มีความต้องการอย่างไร และยังไม่ได้รับบริการตอบสนองอย่างไร

การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจ และควรได้รับการพิจารณาให้ความสำคัญอย่างมากที่สุดสำหรับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่มีความยากลำบากอย่างมาก ในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษา และการใช้ชีวิตอิสระได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความจริงใจ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อนักศึกษาพิการ โดยผลการวิจัยที่ปรากฏว่าความต้องการของนักศึกษาพิการในประเด็นนี้ มีค่าในระดับสูงมากคือ ร้อยละ 72.0 และยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง สูงถึง ร้อยละ 70.3 ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายไว้ในเรื่องความต้องการ ด้านจิตใจ และข้อเสนอแนะในเรื่องความต้องการ ด้านจิตใจ ในหัวข้อ เจตคติต่อคนพิการในบทนี้ไว้แล้ว

ผู้วิจัย ได้อภิปรายผลการวิจัย และจัดเรียงหัวข้อในแต่ละด้าน ตามลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการจากมากไปหาน้อย พร้อมทั้งอภิปราย ประเด็น ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง ที่สำคัญต่างๆ ไว้ในรายด้าน จากความต้องการมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านร่างกาย ดังต่อไปนี้

Copyright by Mahidol University

5.3.1 ด้านจิตใจ

5.3.1.1 ด้านเจตคติต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ บุคลากรเจ้าหน้าที่ เข้าใจนักศึกษาพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 70.3 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ รับฟังความต้องการ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็นร้อยละ 47.1

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจ และควรได้รับการพิจารณาให้ความสำคัญอย่างมากที่สุดสำหรับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว ที่มีความยากลำบากอย่างมาก ในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษา และการใช้ชีวิตอิสระได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความจริงใจ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อนักศึกษาพิการ โดยผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ความต้องการของนักศึกษาพิการ ในประเด็นนี้ มีค่าในระดับสูงมากคือ ร้อยละ 72.0 และยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง สูงถึง ร้อยละ 70.3

ทั้งนี้เพราะยังมีบุคคลากร หรือเจ้าหน้าที่บางส่วน ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องคนพิการตลอดจนความรู้สึกนึกคิดในลักษณะของคนพิการในแต่ละประเภท ทำให้การให้บริการสนับสนุน หรือการปฏิบัติต่อนักศึกษาพิการ ทั้งกาย วาจา ใจ ตลอดจนการแสดงออกทางเจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อนักศึกษาพิการ จึงเกิดผลกระทบ ทางด้านจิตใจ ทำให้นักศึกษาพิการเกิดความรู้สึก เสมือนไม่มีศักดิ์ศรี ไม่เสมอภาค ไม่เท่าเทียมกัน นำไปสู่ความไม่เห็นคุณค่าในตนเอง และท้อถอยต่อการเผชิญปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากความพิการ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ณฤทัย เกตุหอม (2555) ที่ศึกษา ความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการ ในเขตอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า การเคารพในความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาคแห่งสิทธิพลเมือง และการขจัดอุปสรรคทั้งด้านเจตคติ และสภาพแวดล้อม จะทำให้คนพิการสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างบุคคลทั่วไปและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งเป็นการใช้มิติในเชิงสังคมด้านคนพิการ (Social Mode) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล แสงจันทร์ (2556) ที่ศึกษา การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ ของศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการพุทธมณฑล พบว่า การสร้างความตระหนัก ความเชื่อมั่น และเห็นคุณค่าในตนเองให้กับคนพิการโดยการปฏิบัติอย่างช้าๆ และต่อเนื่องด้วยความจริงใจ และเข้าใจคนพิการ บนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน ทำให้คนพิการเกิดการเปลี่ยนแปลง และการยอมรับจากภายในจิตใจ สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามอัตภาพ ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการทางร่างกาย ของ เทอดศักดิ์ เดชคง (2543) ที่ศึกษา ความฉลาดทางอารมณ์ กล่าวว่า ความเข้าใจที่คนปกติรอบข้างคนพิการไม่ว่าพ่อแม่ ครู หรือเพื่อนร่วมชั้น ที่มีให้แก่เด็กพิการ เป็น

Copyright by Mahidol University

สิ่งสำคัญยิ่งในการเสริมความมั่นใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญคือป้องกันผู้พิการทางกายไม่ให้เกิดความพิการทางจิตใจซ้ำซ้อนขึ้นอีก

นอกจากนั้น จากผลวิจัย พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการให้สถาบันการศึกษาจัดช่องทาง เพื่อรับฟังความต้องการของนักศึกษาพิการ ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการ อาจเกิดความกลัว และขาดความมั่นใจในการติดต่อสื่อสารโดยตรง อาจสืบเนื่องมาจาก เจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อนักศึกษาพิการ จากบุคลากรเจ้าหน้าที่ และอาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความพิการ ที่ทำให้เกิดความยากลำบากในการเดินทางเข้ามาใช้บริการ ดังนั้น สถาบันการศึกษาจึงต้องมีการเปิดช่องทางเพื่อรับฟังความต้องการที่เอื้อให้นักศึกษาพิการเข้าถึงได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ อรอนงค์ สงเจริญ และธิดารัตน์ นงค์ทอง (2553) เรื่อง การให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (Disability Support Services : DSS) ซึ่ง DSS คือ งานบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ที่จะช่วยให้นักศึกษาที่มีความพิการสามารถเข้าถึงกระบวนการที่ให้บริการของมหาวิทยาลัย ได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป โดยลดอุปสรรคที่จำกัดโอกาสของนักศึกษาพิการ จัดหาบริการสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นักศึกษาพิการสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งบริการที่จัดให้นั้นจะต้องพิจารณาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละความพิการ และความต้องการจำเป็นของนักศึกษาพิการเป็นรายบุคคล

5.3.1.2 ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจมีความต้องการเกี่ยวกับ บริการให้คำปรึกษา ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 69.9

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ ด้วยสถานการณ์อาจถูกกระตุ้นและที่ต้องเผชิญกับการเรียนรู้ในแต่ละวัน นักศึกษาพิการอาจยังไม่สามารถปรับตัวต่อการเรียนรู้ใหม่ สภาพแวดล้อมหรือสถาบันที่เข้าศึกษาใหม่ หรือแม้กระทั่งการยอมรับความพิการที่เกิดขึ้นกับตนเอง การไม่เข้าใจตนเอง ความเห็นคุณค่าในตนเองลดลง ซึ่งเป็นปัญหาทางด้านจิตใจ ที่ต้องการความเข้าใจจากคนรอบข้าง ทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อน และครอบครัว (ธนพล แสงจันทร์, 2556) จึงต้องมีการจัดบริการให้คำปรึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการ ให้มีการปรับตัวและปรับสภาพจิตใจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ(Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล กล่าวถึง การจัดให้มีโปรแกรมการให้คำปรึกษานักศึกษาพิการ โดยมีที่ปรึกษาเริ่มตั้งแต่ปีแรกที่เข้ามาเรียน เนื่องจาก นักศึกษายังมีปัญหาเรื่องการปรับตัว และเปิดโอกาสให้มีการให้คำปรึกษากับครอบครัวนักศึกษาพิการ โดยการติดต่อทาง e-mail เพื่อตอบสนองความต้องการ ทางด้านจิตใจและสังคม

Copyright by Mahidol University

รวมทั้ง เพื่อให้เกิดการปรับตัวที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางด้านร่างกาย ซึ่งกระบวนการให้คำปรึกษาเป็นการปรับสภาพจิตใจ และทำให้เกิดการปรับตัวในการใช้ชีวิตอิสระได้

ความต้องการทางด้านจิตใจที่กล่าวมานี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ กิลเมอร์ (Gilmer) (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ที่กล่าวถึง ความต้องการทางด้านจิตใจว่า เป็นความต้องการที่ส่วนใหญ่เกิดขึ้น ภายหลังจากที่ความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว บางครั้งจึงเรียกว่า ความต้องการที่เกิดขึ้นใหม่ เพราะเป็นความต้องการที่เกิดจากความรู้และการเรียนรู้ประสบการณ์ การสนองตอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งความต้องการทางด้านจิตใจ เป็นความต้องการที่สลับซับซ้อน และมีความแตกต่างกันมากระหว่างบุคคล

5.3.2 ด้านสังคม

5.3.2.1 ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ การสนับสนุนเรื่องการศึกษา มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดแผนการศึกษารายบุคคล ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 67.2 สำหรับประเด็นเกี่ยวกับ การสนับสนุนเรื่องการศึกษา มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ มีทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ รองลงมา ได้แก่ มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษามีความต้องการให้มี ทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการเพื่อสนับสนุนเรื่องการศึกษา เนื่องจาก นักศึกษาพิการหรือคนพิการส่วนใหญ่มีรายได้น้อย (แพรว เอี่ยมน้อย, อ้างถึงใน นันทภัค ปองสุข, 2554) อาจมีสาเหตุมาจาก ข้อจำกัดที่เกิดจากความพิการที่ทำให้เกิดความยากลำบากในการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ แต่ก็ยังมีความต้องการ ศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มช่องทางในการประกอบอาชีพ (อนัญญา เจียนรัมย์, 2557) ซึ่งการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา จำเป็นจะต้องมีทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เข้ามาศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล กล่าวว่า มีการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นในสถาบันการศึกษาเพื่อความร่วมมือร่วมใจกันจัดหาทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ และทุนสำหรับการจัดบริการต่างๆ สำหรับคนพิการ เพื่อตอบสนองความต้องการให้เป็นจริงขึ้นมาได้ และมีการเตรียมคนพิการเพื่อก้าว

Copyright by Mahidol University

ไปสู่การประกอบอาชีพ ซึ่งการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นในสถาบันการศึกษา เป็นการตอบสนองความต้องการให้มีทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ อย่างต่อเนื่อง

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษามีความต้องการให้มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ หรือที่เรียกว่า หน่วยงาน DSS (Disability Support Services) ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการมีข้อจำกัดในความพิการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพ ด้านการศึกษา จึงมีความต้องการให้มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ ซึ่งมีหน้าที่จัดบริการ ทั้งในด้านการปรับสภาพแวดล้อม และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ สถานที่พักที่เอื้อต่อคนพิการ บุคลากรที่ให้บริการและงานบริการให้คำปรึกษา เพื่อการปรับตัว และการปรับสภาพจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้มีการจัดระบบหอพักในมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อคนพิการ สร้างความตระหนักรู้ในความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาต่อเนื่องให้แก่นักศึกษาพิการ มีการเตรียมคนพิการเพื่อก้าวไปสู่การประกอบอาชีพ ซึ่งมีหน่วยงานที่ให้บริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ ที่อิลลินอยส์ มีชื่อเรียกว่า DRES (Disability Resources and Educational Services : DRES) ได้จัด สิ่งอำนวยความสะดวกและสถาปัตยกรรม ที่เอื้อต่อคนพิการ และการจัดบริการทางการศึกษา รวมถึงการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ ตลอดจนจัดให้มีทีมผู้ช่วยคนพิการ การบริการให้คำปรึกษาเริ่มตั้งแต่ปีแรกที่เข้าศึกษา และการออกสู่สังคม

แสดงให้เห็นว่า หน่วยงาน DSS มีหน้าที่จัดบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ เพื่อตอบสนองความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล ทั้งในด้านการปรับสภาพแวดล้อม และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ บุคลากรที่ให้บริการ งานบริการให้คำปรึกษา รวมถึงสถานที่พัก ที่เอื้อต่อคนพิการ สอดคล้องกับ เอกสารทางวิชาการของ อรอนงค์ สงเจริญ และธิดารัตน์ นงค์ทอง (2553) ที่กล่าวว่า หน่วยงานบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ (Disability Support Services: DSS) จะจัดบริการและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า จะมีการปฏิบัติ และการให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีความพิการ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ และเป็นไปตาม กฎหมายเกี่ยวกับ การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต และสิทธิทางการศึกษาของคนพิการไทย

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดแผนการศึกษารายบุคคล เนื่องจากข้อจำกัดในลักษณะความพิการทำให้เกิดความยากลำบากในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษา และการใช้ชีวิตอิสระ ซึ่งในแต่ละคน

Copyright by Mahidol University

มีลักษณะความพิการเฉพาะ สอดคล้องกับ สำนักงานคณกรรมการการอุดมศึกษา (2555) ที่ศึกษาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้หน่วยงานบริการสนุบสนุนนักศึกษาพิการ(DSS) จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (ISP: Individualized Service Plans) เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทางการศึกษา โดยให้ตอบสนองความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ เป็นรายบุคคล และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม จัดระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

5.3.2.2 ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม มีความต้องการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 45.3 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 63.4

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียมสำหรับคนพิการ รวมทั้งการคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ เนื่องจากนักศึกษาพิการยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว สาเหตุอาจเกิดจากการเข้าไม่ถึงข้อมูลข่าวสาร เพราะขาดความมั่นใจในการสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่จะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ได้ ซึ่งในทางกฎหมายได้กำหนด สิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับของคนพิการไว้แล้ว อย่างเท่าเทียม รวมทั้งการคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สถาบันอุดมศึกษา จึงควรจัดให้มีการอบรมเพื่อเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจ และประเมินผลการใช้สิทธิที่พึงได้รับและการได้รับการคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ แก่นักศึกษาพิการเป็นระยะตามความต้องการจำเป็น สอดคล้องกับเอกสารทางวิชาการ เรื่อง อนุสัญญาสิทธิคนพิการ (กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553) กล่าวถึง การส่งเสริม คุ้มครอง และการประกันให้คนพิการ การขจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ การยอมรับความเท่าเทียมกันของคนพิการในทางกฎหมาย ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การทำงานการรักษาพยาบาล การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

5.3.2.3 ด้านการออกสู่สังคม มีความต้องการเกี่ยวกับ การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 53.1 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 63.9

Copyright© by Mahidol University

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการด้านการออกสู่สังคม เกี่ยวกับ การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการ มีความต้องการได้รับการยอมรับในสังคม ต้องการพัฒนาความสำเร็จอย่างต่อเนื่องเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี (อนัญญา เจียนรัมย์, 2557) ดังนั้น สถาบันการศึกษา ควรส่งเสริมให้นักศึกษาพิการ มีการรวมกลุ่มชมรมนักศึกษาพิการ และการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือจัดช่องทางให้มีการได้พบพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การรวมกลุ่มต่อไป ดังงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล โดยสถาบันอุดมศึกษา มีการจัดให้ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรงได้รับประทานอาหารมื้อเย็นร่วมกัน และพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน

5.3.2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 88.5 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดตารางเวลา ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 68.4 และ มีความต้องการเกี่ยวกับ การพัฒนานวัตกรรมและเทคนิคการสอน ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 64.3

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ เกี่ยวกับ ให้มีการจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ มากที่สุด เนื่องจากมีข้อจำกัดในลักษณะความพิการต่างกัน ที่ทำให้เกิดความยากลำบากและอุปสรรคในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษา และการใช้ชีวิตอิสระ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษา จึงต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิกและคณะ(Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ซึ่งมีการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง และมีการออกแบบห้องเรียนพิเศษ โดยไม่ต้องใช้มือขณะเรียน ซึ่งได้อธิบายถึงโอกาสแห่งความเท่าเทียม นำไปสู่ผลลัพท์ที่เป็นประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ในวงการศึกษา

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดตารางเวลา ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการมีข้อจำกัดในลักษณะความพิการที่เป็นอุปสรรค ทำให้มีการปฏิบัติกิจกรรม ล่าช้า กว่าคนทั่วไป ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนหรือการสอบ จึงต้องมีการกำหนดตารางเวลา ที่แตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป ได้แก่ การเพิ่มเวลา

Copyright by Mahidol University

เรียน และเพิ่มเวลาในการสอบ ให้กับนักศึกษาพิการ มากกว่าเพื่อนร่วมชั้น สอดคล้องกับเอกสารทางวิชาการของ อรอนงค์ สงเจริญ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2555) เรื่อง การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา กล่าวว่า การช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผลในทางการศึกษา เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่สร้างโอกาสทางการศึกษา ที่เท่าเทียมกันให้แก่บุคคลพิการ สถานศึกษาจะทำหน้าที่ลดหรือกำจัดข้อเสียเปรียบหรืออุปสรรคใดๆ ที่เกิดจากความบกพร่องหรือพิการ และการจัดการศึกษา เพื่อให้บุคคลสามารถเรียนรู้และรับบริการทางการศึกษาได้ตามศักยภาพและความสามารถของตนเอง ในที่นี้มิได้หมายถึงการจัดสิทธิพิเศษ หรือกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินผลการเรียน ที่แตกต่างจากเพื่อนร่วมชั้นแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่า ในการจัดตารางเวลาในกิจกรรมการเรียน หรือการสอบ ที่แตกต่างจากเพื่อนร่วมชั้น มิได้มีผลกระทบในการประเมินผลการเรียนแต่อย่างใด

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ การพัฒนานวัตกรรมและเทคนิคการสอน เนื่องจากมีข้อจำกัดในลักษณะความพิการที่เป็นอุปสรรคในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตอิสระ และต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต (อนัญญา เจียนรัมย์, 2557) รวมทั้งต้องการให้สังคมยอมรับและเพิ่มช่องทางในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับลักษณะความพิการ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษา จึงต้องมีการพัฒนานวัตกรรมและเทคนิคการสอน เพื่อตอบสนองความต้องการอย่างสมเหตุสมผลให้กับนักศึกษาพิการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศาศวัต เพ่งแพ (2553) ที่ศึกษา การศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ กล่าวถึงกรณีศึกษาสถาบันการศึกษา ที่มีการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ 3 แห่งได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง ได้จัดการศึกษาพิเศษ ที่มีลักษณะการเรียนร่วมแป็นกระแสหลัก (Mainstreaming) ของแนวคิดการจัดการศึกษาพิเศษในปัจจุบัน และพบว่า กระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษาให้กับคนพิการในสังคมไทย เป็นรูปแบบที่หลากหลาย ตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล โดยมีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualize Implementation Program: IIP) มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ให้คนพิการได้รับการศึกษาหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา อย่างทั่วถึงและถูกต้องเพิ่มขึ้น มีการจัดโอกาสและประสานงานกับสื่อมวลชน ให้คนพิการแสดงความสามารถให้สังคมประจักษ์ และยอมรับความสามารถของคนพิการ

Copyright by Mahidol University

5.3.2.5 ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการด้านอาชีพ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 94.1 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การฝึกอาชีพ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 85.3

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับ บริการด้านอาชีพ และการฝึกอาชีพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะนักศึกษาพิการส่วนใหญ่มีรายได้น้อย (แพรว เอี่ยมน้อย อ้างถึงใน นันทภัค ปองสุข, 2554) ทำให้มีความต้องการอย่างมาก ในเรื่องโอกาสในการประกอบอาชีพ หลังจากจบการศึกษา หรืออาจมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ที่จะต้องหารายได้ระหว่างเรียน จึงต้องการให้สถาบันการศึกษา มีการประเมินอาชีพที่เหมาะสม ให้คำแนะนำเพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษา และต้องการให้มีการฝึกอาชีพระหว่างเรียน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ยศพล เหลืองโสมนภา, สาคร พร้อมเพราะ และ สุกัญญา ขันวิเศษ (2554) ที่ศึกษา คุณภาพชีวิต ปัญหา และความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี พบว่า สิ่งที่ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายต้องการสนับสนุน มากที่สุดได้แก่ การจัดหาอาชีพ

5.3.2.6 ด้านกีฬาและนันทนาการ มีความต้องการเกี่ยวกับ ให้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 65.4 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ สถานที่ในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 84.5

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการด้านกีฬาและนันทนาการ เกี่ยวกับ ให้สถาบันมีการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการอย่างเหมาะสมกับความต้องการและข้อจำกัดของคนพิการ และมีความต้องการ สถานที่ในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ทั้งนี้เพราะนักศึกษาพิการ ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม ต้องการรวมกลุ่มในวงการกีฬาเพื่อมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต้องการฝึกฝนการออกกำลังกายเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ต้องการรวมกลุ่มเพื่อนนักกีฬาเพื่อแสดงน้ำใจและเพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา (“เกียรติประวัติทางด้านกีฬา,” 2559) ที่กล่าวว่า กีฬาคนพิการเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม ในการเล่นกีฬาสามารถปฏิบัติควบคู่ไปกับการเรียนได้โดยไม่กระทบต่อคุณภาพวิชาชีพแต่อย่างใด โดยยึดหลักแนวคิดพื้นฐานที่ว่า กีฬาสามารถสร้างคนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีบุคลิกภาพที่ดีและความมีน้ำใจ

Copyright by Mahidol University

โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้พิการได้เลือกเล่นตามความถนัดและสนใจอย่างหลากหลายชนิด ทั้งกีฬาสากลและกีฬาแบบไทย

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ นันทนาการ เนื่องจาก ต้องการผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์และจิตใจ และต้องการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนจากการทำงานเช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่ต้องการให้จัดในลักษณะที่เอื้อต่อคนพิการและไม่เสี่ยงอันตราย สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชูกลิ่น อุนวิจิตร (2556) ที่ศึกษา แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวและนันทนาการเพื่อคนพิการในจังหวัดเชียงราย กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวสำหรับคนพิการ ควรเป็นสถานที่ภายในตัวจังหวัด ที่ไม่ไกลจากบ้าน สามารถเดินทางเข้าถึงได้สะดวก และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ให้แก่คนพิการตามความจำเป็น ซึ่งนันทนาการสำหรับคนพิการ ควรเป็นนันทนาการที่ไม่มีอันตราย ไม่ต้องใช้ความคิดมาก ไม่ใช้กำลังมาก และช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ นันทนาการที่เหมาะสมกับคนพิการ เป็นนันทนาการในกลุ่มศิลปะและดนตรี เป็นหลัก

ความต้องการทางด้านสังคมที่กล่าวมานี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ กิลเมอร์ (Gilmer) (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ที่กล่าวว่าความต้องการทางด้านสังคมของมนุษย์ เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการทางด้านจิตใจ แต่เน้นหนักในด้านความต้องการ ที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับนับถือของคนอื่น หรือมีความเป็นอยู่ดีกว่าเดิม เช่น ต้องการความก้าวหน้า และความสำเร็จ ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม ต้องการความปลอดภัย เป็นต้น

5.3.3 ด้านร่างกาย

5.3.3.1 ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ ทางลาด มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 43.0 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ ที่จอดรถ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 48.3 และ มีความต้องการเกี่ยวกับ ห้องน้ำ ยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 49.8

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการ ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการเกี่ยวกับ ทางลาด มากที่สุด และมีความต้องการเกี่ยวกับ ที่จอดรถสำหรับคนพิการ ห้องน้ำที่เอื้อต่อคนพิการ ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว การเดินทาง การประกอบกิจวัตรประจำวัน (“วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย,” 2552) และต้องการ

Copyright by Mahidol University

ประกอบกิจกรรมต่างๆได้ด้วยตนเอง เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอิสระในที่พักอาศัย และมีความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล กล่าวว่า ได้มีการจัดระบบหอพักที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการ ซึ่งมีการออกแบบสถาปัตยกรรมในมหาวิทยาลัย และการจัดโปรแกรมต่างๆ เพื่อให้คนพิการเข้าถึง และใช้ชีวิตอิสระในสถานศึกษา ในการประกอบกิจกรรมการเรียนได้อย่างเข้าถึง และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จอห์น พีเอส ซัลเมน (John P.S.Salmen, 2011) ที่ศึกษา การออกแบบที่เป็นสากลเพื่อคนทุกกลุ่มให้คล่องตัวในการศึกษา การออกแบบที่เป็นสากลเพื่อคนทุกกลุ่ม คือศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยไปสู่ความเหมาะสม ในการอำนวยความสะดวก อย่างสมเหตุสมผล

5.3.3.2 ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการฝึกอบรมเสริมความรู้ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 56.6 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 64.5

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการฝึกอบรมเสริมความรู้ด้านสุขภาวะเพื่อการรักษาฟื้นฟู และการได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการยังต้องการให้ตนเองมีสุขภาพที่ดี ต้องการ การเคลื่อนไหว การเดินทาง การประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง หรือเพื่อไม่ให้ร่างกายทรุดลงอันเนื่องมาจากโรคที่ทำให้เกิดความพิการ ทั้งในด้านการศึกษาและด้านอื่นๆ และต้องการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่อง (“วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย,” 2552) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา เทวินทรภักติ (2540) ซึ่งได้กล่าวถึงการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ ที่กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ คือ การป้องกันสาเหตุความพิการ การป้องกันความพิการเพิ่มขึ้นหรือซ้ำซ้อน ซึ่งต้องได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการโดยวิธีการทางด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟูตามขั้นตอน เช่น การตรวจวินิจฉัย การให้คำปรึกษาแนะนำเสริมความรู้ การให้ยา การศัลยกรรม กายภาพบำบัด อาชีวบำบัด และจิตบำบัด

5.3.3.3 ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความต้องการเกี่ยวกับ หน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 59.4 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหว

Copyright by Mahidol University

และการเดินทาง ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 85.5 และมีความต้องการเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ ซึ่งยังไม่มีบริการ คิดเป็น ร้อยละ 74.8

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษามีความต้องการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับ หน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง และอุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการ มีความต้องการได้รับการพัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้สามารถเคลื่อนไหว ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน พึ่งพาตนเอง และเดินทางได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละคน นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สามารถเรียนร่วมในสถานศึกษาของคนปกติทั่วไปได้ เพียงแต่ต้องมีบริการสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อพิเศษ อุปกรณ์ที่ดัดแปลงเพื่อช่วยคนพิการทางการเคลื่อนไหว ให้สามารถเรียนและใช้คอมพิวเตอร์ได้ (“วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย,” 2552) สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ซึ่งมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดโปรแกรมที่เหมาะสม ในด้านการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายที่พิการรุนแรง จัดอุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์และการใช้สัญญาณระบบอินเทอร์เน็ต มีการเรียนแบบประชุมทางคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม มีการออกแบบดัดแปลงห้องเรียนโดยแบ่งแยกออกมาเป็นพิเศษ หรือบางวิชาก็เรียนร่วมกัน เพื่อตอบสนองความต้องการอย่างสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สตัมโบ เอ็นเจ มาร์ติน เจเค และเฮดริค บีเอ็น (Stumbo NJ, Martin JK and Hedrick BN , 2009) ที่ศึกษา เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก: ผลต่อการศึกษาการประกอบอาชีพและการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการทางการเคลื่อนไหว พบว่าเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นพื้นฐานของการช่วยเหลือที่อำนวยประโยชน์อย่างมาก ที่จะปรับเปลี่ยนชีวิตของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ช่วยให้ประสบความสำเร็จในเรื่องของการศึกษา การประกอบอาชีพ และการใช้ชีวิตอิสระของคนพิการ

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2555) เรื่อง การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผลและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักศึกษาพิการ ได้กล่าวถึง อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง (mobility and transportation aids) เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถเคลื่อนที่หรือเดินทางได้อย่างอิสระ เช่น อุปกรณ์พยุงเดิน เก้าอี้ล้อเลื่อน ทางลาดเอียงประยุกต์ประกอบการเดินทาง

Copyright by Mahidol University

5.3.3.4 ด้านผู้ช่วยคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ รูปแบบของการช่วยเหลือ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 66.4 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ ช่วยเหลือเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 63.6

นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการ ผู้ช่วยคนพิการ เกี่ยวกับรูปแบบของการช่วยเหลือ และการช่วยเหลือเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพราะ คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น การนั่ง การยืน การนอน และการเดิน การทำงานในชีวิตประจำวัน การเตรียมอาหาร และการจัดอุปกรณ์ประกอบการใช้คอมพิวเตอร์(“วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย,” 2552) ซึ่งมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ จากผู้ช่วยคนพิการ โดยส่วนใหญ่ ต้องการให้จัดแบบกลุ่ม เพื่อผลัดเปลี่ยนดูแลเป็นบางเวลาที่จำเป็น และมีบางส่วนต้องการให้จัดแบบรายบุคคลเพื่อดูแลใกล้ชิดเป็นระยะๆ ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้กล่าวว่า ในสถาบันอุดมศึกษา มีการจัดผู้ช่วยคนพิการเพื่อให้ความช่วยเหลือ เป็นแบบกลุ่ม เพื่อผลัดเปลี่ยนในการดูแล และดูแลเป็นรายบุคคลในเวลาที่จำเป็น โดยจัดกลุ่มคนพิการ 24 คน ผู้ช่วยคนพิการ 7 คน และมีการสอบสัมภาษณ์ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติคัดเลือกผู้ช่วยคนพิการวิชาชีพโดยผู้ชำนาญการ ซึ่งผู้ช่วยคนพิการ จะช่วยในการทำงานในชีวิตประจำวัน มีการช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์ในห้องครัว และอุปกรณ์ประกอบการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม ให้กับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวได้ประกอบกิจกรรมอย่างเท่าเทียม

ความต้องการทางด้านร่างกายนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ กิลเมอร์ (Gilmer) (เสถียร เหลืองอร่าม, 2525: 10- 18 และนิพนธ์ คันธเสวี, 2528: 71) ที่กล่าวถึงความต้องการทางด้านร่างกายของมนุษย์ เป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐานอันดับแรกของมนุษย์ ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็น สำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งถ้าขาดความต้องการประเภทนี้ เพียงประการใดประการหนึ่ง ชีวิตจะต้องมีอันต้องพบกับอุปสรรคอย่างหนัก เพราะความต้องการนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับมนุษย์ทุกคน

Copyright by Mahidol University

5.4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลการวิจัย ตามสมมุติฐานการวิจัย ได้ดังนี้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ โดยการทดสอบสมมุติฐาน ในภาพรวม และในรายด้าน พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มี เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ ต่างกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ในภาพรวม และในรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการให้ตอบสนองความต้องการจำเป็นทั้งในด้านจิตใจ สังคม และร่างกาย อย่างมาก ซึ่ง เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ ไม่ทำให้ความต้องการ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องของการศึกษาครั้งนี้ กับผลการวิจัยที่ผ่านมาของ อนัญญา เจียนรัมย์ (2557) ที่ศึกษา ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม พบว่า ผลการเปรียบเทียบ กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่ต่างกัน ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ ไม่แตกต่างกัน แต่ลักษณะความพิการ ต่างกัน ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ ในภาพรวม และในรายด้าน กับงานวิจัยที่ผ่านมา สอดคล้อง กับปัจจัยส่วนบุคคล ในส่วนของ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน แต่ไม่สอดคล้อง กับปัจจัย ลักษณะความพิการ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย มีความคล้ายคลึงกันในด้านคนพิการ แต่แตกต่างกันในการกำหนดแบ่งลักษณะความพิการ โดยในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดแบ่งลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายเป็น 3 ลักษณะ ตามเกณฑ์มาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการ และให้รหัส ICF (2012) ได้แก่ 1) ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ 2) ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม 3) ความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความต้องการ กับลักษณะความพิการ ต่างกัน มีความต้องการ ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนงานวิจัยของ

Copyright by Mahidol University

อนัญญา เจียนรัมย์ (2557) มีการจำแนกความพิการตามประเภทความพิการ ได้แก่ ความพิการทางการมองเห็น ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมหรือออทิสติก ความพิการ ทางสติปัญญา และความพิการทางการเรียนรู้ ซึ่งผลการเปรียบเทียบในงานวิจัย ของ อนัญญา เจียนรัมย์ (2557) ในส่วนนี้คือผู้ที่มีลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวทางร่างกาย มีความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าผู้ที่มีลักษณะความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย และผู้ที่มีลักษณะความพิการทางการเรียนรู้ มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่า ผู้ที่มีลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

ในเรื่อง ข้อมูลทางการศึกษา ในแบบสอบถาม ในส่วนข้อมูลทั่วไป ในการศึกษาครั้งนี้ได้ระบุเป็น 4 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และระดับการศึกษาอื่นๆ ซึ่งไม่พบข้อมูลในส่วนระดับปริญญาเอก แต่มีข้อมูลในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และระดับการศึกษาอื่นๆ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษาเพิ่มเติม พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ มีความต้องการ ด้านจิตใจ รองลงมา มีความต้องการ ด้านสังคม และด้านร่างกาย ส่วนระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ มีความต้องการ ด้านร่างกาย รองลงมา มีความต้องการ ด้านสังคม และด้านจิตใจ ส่วนระดับการศึกษาอื่นๆ ส่วนใหญ่ มีความต้องการ ด้านร่างกาย รองลงมา มีความต้องการ ด้านสังคม และด้านจิตใจ ซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนผู้เข้าศึกษา มากที่สุด และมีความต้องการ ด้านจิตใจ มากที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านจิตใจ มากที่สุด สอดคล้องกับผลวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมและในรายด้าน ในการศึกษาครั้งนี้

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม โดยแยกส่วนข้อมูลที่ได้รับ เป็นมหาวิทยาลัยในระบบปิดซึ่งมีการเรียนการสอนและการสอบภายในมหาวิทยาลัยตามเวลาปกติ และมหาวิทยาลัยในระบบเปิดซึ่งมีการเรียนการสอนและการสอบทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยตามเวลาที่กำหนด พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในมหาวิทยาลัยในระบบปิดและมหาวิทยาลัยในระบบเปิด มีความต้องการ ด้านจิตใจ มากที่สุด รองลงมา คือ มีความต้องการ ด้านสังคม และด้านร่างกาย จึงอาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ในทุกสถาบัน มีความต้องการ ด้านจิตใจ มากที่สุด

การศึกษาครั้งนี้ สรุปได้ว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ส่วนใหญ่ ในอันดับที่ 1 มีความต้องการ ด้านจิตใจ รองลงมาอันดับที่ 2 มีความต้องการ ด้านสังคม และอันดับที่ 3 มีความต้องการ ด้านร่างกาย โดยมีความ

Copyright by Mahidol University

ต้องการในภาพรวมทั้งหมด อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจาณาความต้องการระดับมาก และมากที่สุด นักศึกษาพิการ มีความต้องการ ด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก และยังไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ ด้านจิตใจ ในระดับมากกว่าความต้องการ ด้านสังคม และด้านร่างกาย จากการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษา มีการจัดการด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ และด้านสถาปัตยกรรมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อคนพิการ เพิ่มมากขึ้น แต่ยังขาดการช่วยเหลือในการหาวิธีการปรับสภาพ ด้านจิตใจ ให้กับนักศึกษาพิการเพื่อตอบสนองความต้องการให้ได้รับความพึงพอใจ อย่างสมเหตุสมผล

จากการศึกษาในครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจ เกี่ยวกับความต้องการ ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านร่างกาย ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นไว้ ในข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะจากการอภิปรายผลการวิจัย และมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา โดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการระดับมากและมากที่สุด นักศึกษาพิการมีความต้องการ ด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก และยังไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ ด้านจิตใจ ในระดับมากกว่าความต้องการ ด้านสังคม และด้านร่างกาย แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษา มีการจัดการด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ และด้านสถาปัตยกรรมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อคนพิการ เพิ่มมากขึ้น แต่ยังขาดการช่วยเหลือในการหาวิธีการปรับสภาพ ด้านจิตใจ ให้กับนักศึกษาพิการเพื่อตอบสนองความต้องการให้ได้รับความพึงพอใจ อย่างสมเหตุสมผล

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษา มีการเร่งจัดสร้างสถาปัตยกรรม เช่น ทางลาด ห้องน้ำ ลิฟท์ ที่จอดรถ หรือการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย ให้คนพิการเข้าถึงมากขึ้นเรื่อยๆ อีกทั้งในเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ซึ่งมีการรณรงค์มากขึ้น แต่ในเรื่องการช่วยเหลือนักศึกษาพิการ หรือคนพิการ ในด้านจิตใจนั้น โดยเฉพาะเรื่องเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ ยังมีการรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องนี้น้อยมาก ในการศึกษาครั้งนี้ จึงขอเสนอความคิดเห็น ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการเพื่อหาวิธีการตอบสนองความต้องการ ด้านจิตใจ และเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ ได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความจริงใจ และ

Copyright© by Mahidol University

เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ต่อนักศึกษาพิการ หรือคนพิการ เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ และเจตคติต่อคนพิการ ที่ยังสามารถแก้ไขได้ ก่อนที่จะเกิดปัญหาลุกลามเกินกว่าจะแก้ไขได้ทันเวลา

2. จากโมเดลการศึกษาเรื่องการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล เป็นการตอบสนองที่ครบองค์ประกอบ ทั้งด้านจิตใจ สังคม และร่างกาย ซึ่งสถาบันการศึกษาในประเทศไทย สามารถนำไปเป็นแนวทางดำเนินการได้อย่างดี เช่น การจัดบริการนักศึกษาพิการด้านการศึกษา การจัดระบบหอพักนักศึกษาและห้องเรียนที่คนพิการเข้าถึงได้ มีนักให้คำปรึกษาที่มีความชำนาญการ ช่วยให้มีการปรับสภาพจิตใจ และปรับตัวได้ดี มีทีมงานผู้ช่วยคนพิการที่ผ่านการสอบเข้าทำงาน ตรงตามคุณสมบัติ โดยผ่านการคัดเลือกจากผู้ชำนาญการ มีการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ มีการจัดตั้งมูลนิธิ ในมหาวิทยาลัย เพื่อจัดสวัสดิการเรื่องทุนสนับสนุนและสิ่งจำเป็นสำหรับนักศึกษาพิการในด้านการศึกษา นับเป็นมิติใหม่ที่มีคุณค่าสำหรับ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

3. ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประเด็นที่น่าสนใจคือ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ถึงแม้เมื่อมี อายุ สูงขึ้นและอาจมีความพิการรุนแรงเพิ่มขึ้นตามอายุ ก็ยังมีความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาต่อไป ซึ่งควรได้รับการบริการและสนับสนุนอย่างทั่วถึง ส่วนความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ยังต้องการค่าใช้จ่ายให้เพียงพอที่จะพัฒนาด้านการศึกษาให้เต็มศักยภาพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพที่เหมาะสม ซึ่งมีความต้องการทุนสนับสนุนการศึกษา มากที่สุด ส่วนประเด็นความต้องการ ตามลักษณะความพิการ ในการจัดให้บริการตอบสนองความต้องการ ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย สามารถจัดบริการโดยภาพรวมและรายด้าน ให้สมเหตุสมผลในความต้องการส่วนใหญ่ ซึ่งมีความต้องการไม่แตกต่างกัน แล้วจึงพิจารณาในส่วนย่อยที่อาจมีความต้องการแตกต่างกันรายบุคคล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน การใช้ชีวิตอิสระตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

4. ด้านเจตคติต่อคนพิการ ประเด็นที่น่าสนใจ คือ เรื่องเจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อคนพิการนั้น มีมาช้านานแล้ว การแก้ปัญหา ส่วนใหญ่ จะมีการแก้ไขประเด็นปัญหาที่ตัวคนพิการโดยมีการให้คำปรึกษา เยียวยาด้านจิตใจ ให้เข้าใจตนเองเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อให้คนพิการสามารถปรับตัวใช้ชีวิตในสังคมได้ แต่ไม่ได้แก้ปัญหาที่ เจ้าหน้าที่ บุคลากร ที่ทำงานด้านคนพิการ ที่จะให้บริการอย่างจริงใจ และเข้าใจ โดยการจัดอบรมให้องค์ความรู้เรื่องการใช้ชีวิต และความรู้สึกนึกคิดของคน

Copyright by Mahidol University

พิการ ซึ่งควรมีวิธีการที่สามารถถ่ายทอดการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างความเข้าใจกระจ่างชัดเจน และปลูกฝังจิตสำนึกได้อย่างรวดเร็ว ที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่ บุคลากรที่ทำงานด้านคนพิการ ซึ่งทำงานด้านนี้มาเป็นระยะเวลายาวนาน จนกระทั่งอาจจะสามารถเข้าใจ และมีเจตคติ ที่ถูกต้องต่อคนพิการได้ ทำให้นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายได้รับการตอบสนองความต้องการด้วยความเข้าใจ จากบุคลากรและเจ้าหน้าที่ และเกิดการยอมรับจากภายในจิตใจของคนพิการ

ส่วนประเด็นที่น่าสนใจ ที่นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีความต้องการเกี่ยวกับ รับฟังความต้องการ ซึ่งมีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษา จัดช่องทางให้กับ นักศึกษาพิการ เพื่อรับข้อมูลต่างๆ ซึ่งงานบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ควรริเริ่มสำรวจความต้องการ โดยเข้าพบ พูดคุย สัมภาษณ์ หรือตอบแบบสำรวจความต้องการ โดยไม่ต้องรอการรับฟัง ก็จะสามารถให้ความช่วยเหลือได้รวดเร็ว เพราะนักศึกษาพิการบางคน อาจมีความกลัว หรือไม่กล้า หรือยังขาดความมั่นใจ สืบเนื่องมาจาก เจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อคนพิการ

5. ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ

ในปัจจุบัน ได้มีการจัดหน่วยบริการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพนักศึกษาพิการในสถาบันการศึกษา โดยเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการ ซึ่งผู้วิจัยได้มีโอกาสสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการ ในการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จากหลายสถาบันการศึกษา กล่าวว่า การจัดบริการให้คำปรึกษา เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาพิการมีความเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง มีการปรับตัวยอมรับความพิการให้ได้ พร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพ ด้านการศึกษา อาชีพ สามารถพึ่งพาตนเอง และสามารถใช้ชีวิตอิสระได้ตามอัตภาพ ในสภาวะแวดล้อมที่อยู่ในช่วงเวลาที่กำลังพัฒนาให้เอื้อต่อคนพิการ อีกทั้งเรื่องเจคติที่ไม่ถูกต้องต่อคนพิการ ซึ่งมีผลทางด้านจิตใจ ของคนพิการอย่างมาก จึงควรมีการให้คำปรึกษากับนักศึกษาพิการ รวมทั้งครอบครัวนักศึกษาพิการ โดยการติดต่อทางอินเทอร์เน็ตหรือช่องทางอื่น เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาพิการเรียนรู้วิธีการปรับสภาพจิตใจ และทำให้เกิดการปรับตัวในการใช้ชีวิตอิสระได้

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษา ควรเร่งดำเนินการจัดให้มี บริการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจให้กับนักศึกษาพิการโดยผู้ชำนาญการให้ทั่วถึงทุกสถาบัน โดยมีการจัดบริการให้คำปรึกษาโดยตรงกับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย แบบกลุ่ม แบบรายบุคคล และประสานกับครอบครัวของนักศึกษาพิการ

6. ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ

Copyright by Mahidol University

ประเด็นที่น่าสนใจ เกี่ยวกับการสนับสนุนเรื่องการศึกษา ในส่วนความต้องการให้มีทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการเพื่อสนับสนุนเรื่องการศึกษา ควรจัดให้มีการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นในสถาบันการศึกษา เพื่อความร่วมมือร่วมใจกันจัดหาทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ และทุนสำหรับการจัดบริการต่างๆ สำหรับคนพิการให้เป็นจริงขึ้นมาได้ เพื่อเตรียมคนพิการให้ก้าวไปสู่การประกอบอาชีพ ซึ่งคนพิการที่ยังมีสมองดีอยู่ ก็ยังต้องการพัฒนาศักยภาพ ด้านการศึกษา เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทาง

ประเด็นที่น่าสนใจ เกี่ยวกับการสนับสนุนเรื่องการศึกษา ในส่วนความต้องการให้มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ หรือที่เรียกว่าหน่วยงาน DSS (Disability Support Services) เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ บุคลากร และผู้ให้บริการให้คำปรึกษาที่ชำนาญการ มีการจัดทำแผนการศึกษารายบุคคล มีเจ้าหน้าที่บริการด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อตอบสนองความต้องการ ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา และดำเนินการจัดช่องทางสำรวจ และรับฟังความต้องการ ของนักศึกษาพิการ ดังนั้น สถาบันการศึกษา ทุกสถาบันที่มีนโยบายรับนักศึกษาพิการเข้าเรียน ควรจัดให้มีหน่วยงานบริการสนับนักศึกษาพิการ หรือ DSS เพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษาพิการ ทั้งทางด้านจิตใจ สังคม และร่างกาย ตามความต้องการจำเป็นอย่างสมเหตุสมผล

7. ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ควรจัดให้มี เวทีเสวนานักศึกษาพิการ สนทนาพูดคุย ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ และผลกระทบในเรื่องความเป็นธรรมต่อคนพิการ ทั้งในช่วงที่ผ่านมาและที่กำลังจะดำเนินต่อไป โดยประสานความร่วมมือกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาของคนพิการให้ลุล่วงอย่างเป็นธรรมที่สุด

8. ด้านการออกสู่สังคม

ประเด็นที่น่าสนใจ จากการพูดคุยสัมภาษณ์นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จากหลายๆ สถาบันการศึกษา กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการรวมกลุ่มชมรมคนพิการ และการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ในสถาบันการศึกษา ยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าใดนัก ดังนั้น สถาบันการศึกษา ควรเร่งดำเนินการ โดยประสานความร่วมมือกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดกิจกรรมนี้ให้ตอบสนองความต้องการสำหรับนักศึกษาพิการอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งจะช่วยเยียวยา ผ่อนปรนปัญหาด้านจิตใจของผู้พิการได้ดีเพิ่มขึ้น

9. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ

ประเด็นที่น่าสนใจ สถาบันการศึกษาที่รับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายเข้าเรียน ควรเร่งดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์ การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ และมี

Copyright by Mahidol University

การจัดตารางเวลาตอบสนองความต้องการต่อนักศึกษาพิการอย่างสมเหตุสมผล และควรจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล(Individualize Implementation Program: IIP) มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ให้คนพิการเข้าถึง เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาและแนวทางประกอบอาชีพ มีการจัดโอกาสและประสานงานกับสื่อมวลชน ให้คนพิการแสดงความสามารถให้สังคมประจักษ์ และยอมรับความสามารถของคนพิการ เพื่อเสริมสร้างการยอมรับความพิการต่อสาธารณชน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

10. ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ

สถาบันการศึกษา ควรมีการประสานงานด้านการบริการจากหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการบริการจ้างงานคนพิการ และการฝึกอาชีพ เพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษาพิการให้มีการหารายได้ระหว่างเรียน และให้บริการแนะแนวด้านอาชีพ เพื่อสร้างความมั่นใจในการเตรียมตัวไปประกอบอาชีพ หลังจากสำเร็จการศึกษา

11. ด้านกีฬาและนันทนาการ

สถาบันการศึกษา ควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยจัดกิจกรรมกีฬาในสถาบันการศึกษา โดยใช้สถานที่ที่เอื้อให้นักศึกษาพิการเข้าถึงได้อย่างสมเหตุสมผลเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ส่วนแนวทางในการจัด นันทนาการสำหรับคนพิการควรปลอดภัยไม่มีอันตราย และช่วยผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ และจิตใจ เช่น นันทนาการในกลุ่มศิลปะและดนตรี

12. ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา

จากผลวิจัยพบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีความต้องการ ทางลาด มากที่สุด ของความต้องการด้านร่างกาย เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ผ่านมา ความต้องการในเรื่องนี้ ยังมีการให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าเป็นความต้องการจำเป็นของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ทั้งในสถานศึกษาและการใช้ชีวิตอิสระนอกสถานศึกษา ดังนั้น ภาครัฐและเอกชน ควรมีการเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการ ในสถาบันการศึกษาและสถานที่ต่างๆ เป็นการเร่งด่วน เพื่อตอบสนองความต้องการ ให้สามารถดำรงชีวิตอิสระได้ นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา และคุณภาพชีวิตที่ดีของคนพิการ

13. ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู

เนื่องจาก นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ส่วนใหญ่ ยังไม่สะดวกเรื่องการเดินทาง เพราะยังขาดพาหนะ และสถานที่ที่เอื้อในการเดินทางให้เข้าถึงได้ จึงอาจจะละเลย

Copyright by Mahidol University

ในการดูแลตนเองเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านร่างกาย และด้านสุขภาวะ ทำให้เกิดความเจ็บป่วยได้ ซึ่งต้องได้รับการบริการจากบุคลากรเจ้าหน้าที่ ที่มีหน้าที่ให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในการประสานกับศูนย์บริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านร่างกาย และด้านสุขภาวะเพื่อให้ความช่วยเหลือนักศึกษาพิการ

14. ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก

ในส่วนความต้องการเกี่ยวกับ อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง เกี่ยวกับรถตู้มีลิฟท์ยกนักศึกษาพิการที่นั่งรถเข็นในการเดินทาง ถึงแม้จะมีความต้องการอยู่ใน ระดับปานกลาง จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ที่มีจำนวนน้อย คิดเป็น ร้อยละ 29.1 แต่มีลักษณะความพิการที่ยากลำบากในการใช้ชีวิตมาก จึงอาจกล่าวได้ว่า ควรจัดให้บริการสนับสนุนในเรื่องดังกล่าว อย่างสมเหตุมผลและคนพิการเข้าถึงได้

15. ด้านผู้ช่วยคนพิการ

การจัดผู้ช่วยคนพิการเพื่อให้ความช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ถึงแม้จะมีความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งรวมอยู่ในประเภทความพิการทางด้านการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย แต่หากพิจารณาตามลักษณะความพิการแล้วผู้ช่วยคนพิการ มีความจำเป็นกับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ ซึ่งมีลักษณะความพิการที่ยากลำบาก ในการใช้ชีวิตมาก จึง ควรจัดให้บริการสนับสนุน ในเรื่องดังกล่าวอย่างสมเหตุสมผล เพื่อให้คนพิการได้เข้าถึงสิทธิด้านการศึกษาและด้านอื่นๆได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลจากนักศึกษาพิการทั่วประเทศ ควรมีการเตรียมความพร้อม ในส่วนของมหาวิทยาลัยในระบบเปิดที่มีการเรียนทางไปรษณีย์ และมีการสอบประจำภาคเรียน ตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งมีที่อยู่ทางไปรษณีย์ของผู้ตอบบางราย เป็นที่อยู่ในบัตรประชาชนหรือเป็นภูมิลำเนาเดิม และในบางครั้งยังไม่มีการเดินทางกลับไปในที่นั้น ทำให้ไม่ได้รับแบบสอบถามในการวิจัย ส่วนที่อยู่ทางอีเมลนั้น ทางมหาวิทยาลัยได้ให้ข้อมูลว่า นักศึกษาพิการส่วนใหญ่ ยังไม่มีความสามารถในการตอบแบบสอบถามทางอีเมล เพื่อส่งกลับมายังผู้วิจัย

Copyright by Mahidol University

2. การทำวิจัยครั้งต่อไป มีเรื่องที่น่าสนใจจากการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ความต้องการทางด้านจิตใจ การสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษาพิการ และเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ เพราะเป็นเรื่องที่อยู่ในประเด็น ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ในระดับมาก และอยู่ในอันดับความสำคัญมากที่สุด ตามลำดับ

3. งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีการสำรวจความต้องการโดยใช้แบบสอบถามที่มีจำนวนข้อ ครอบคลุมอยู่แล้ว ดังนั้น การทำวิจัยในครั้งต่อไป ที่เกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ควรเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นกรณีศึกษา โดยการสังเกต และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เพื่อการสำรวจข้อมูลเชิงลึก ต่อไป

Copyright by Mahidol University

ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

NEEDS AND THE UNMET NEEDS OF STUDENTS WITH PHYSICAL DISABILITIES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THAILAND

ชูกลิ่น ผ่องแผ้ว 5637942 RSRD/M

ศศ.ม. (วิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อาดัม นีละไพจิตร, กศ.ด., พิมพา ขจรธรรม, ปช.ด.

บทสรุปแบบสมบูรณ์

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตที่ผ่านมา คนป่วยที่ได้รับการบำบัดรักษา ถ้าทางการแพทย์มีการวินิจฉัยพบว่าไม่มีทางรักษาให้หายขาดได้ ก็จะกลายเป็นคนป่วยเรื้อรัง หรือกลายเป็นคนพิการไปในที่สุด ซึ่งงานวิจัยของ ธนพล แสงจันทร์ (2556) ที่ศึกษา การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการของศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการพุทธมณฑล กรณีศึกษา: ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการพุทธมณฑล กล่าวว่า ความเชื่อของสังคม นับตั้งแต่อดีตกาล ต่างมองว่า คนพิการนั้นไม่สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากนัก แต่ในความเป็นจริงแล้ว สามารถค้นพบศักยภาพ ของคนพิการ ที่ยังคงทำให้ชีวิตมีการพัฒนา และรักษาจิตใจเพื่อก้าวข้ามความพิการไปสู่สังคมได้อย่างมีความสุข สามารถทำประโยชน์ให้ตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติได้อีกต่อไป

จากบทความเกี่ยวกับการสัมมนาคนพิการไทย เรื่อง วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย กล่าวโดยสรุปว่า คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายส่วนใหญ่ มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น การนั่ง การยืน การนอน และการเดิน รวมทั้งความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้สามารถเคลื่อนไหว ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน พึ่งพาตนเอง และเดินทางได้ อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละคน คนพิการทางการเคลื่อนไหวสามารถเรียนร่วมในสถานศึกษาของคนปกติทั่วไปได้เพียงแต่ต้องมีบริการสถาปัตยกรรมสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางลาด ลิฟต์ ห้องน้ำสำหรับคน

Copyright© by Mahidol University

พิการ และสื่อพิเศษ อุปกรณ์ที่ดัดแปลงเพื่อช่วยคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ให้สามารถเรียน และใช้คอมพิวเตอร์ได้ สามารถประกอบอาชีพได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่ต้องการบริการฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของแต่ละคน โดยมีครูที่สามารถจัดสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมทั้งปรับวิธีการเรียนการสอนบางประการ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ("วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย," 2552)

ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ว่ามีความต้องการในด้านใดบ้าง อยู่ในระดับใด และเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับปัจจัยส่วนบุคคลกับลักษณะความพิการ ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายและเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย จึงมีความสนใจที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปช่วยเหลือคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายให้มีการพัฒนาศักยภาพ ไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต ต่อไป

2. คำถามการวิจัย

1. ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ประกอบด้วยด้านใดบ้าง และอยู่ในระดับใด

2. นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความต้องการอย่างไร

3. นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีลักษณะความพิการต่างกัน มีความต้องการอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

Copyright by Mahidol University

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน

3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับ ลักษณะความพิการ

4. สมมุติฐานงานวิจัย

สมมุติฐาน ที่ 1 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มี เพศ ต่างกัน มีความต้องการต่างกัน ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

สมมุติฐาน ที่ 2 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มี อายุ ต่างกัน มีความต้องการต่างกัน ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

สมมุติฐาน ที่ 3 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มี ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ต่างกัน มีความต้องการต่างกัน ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

สมมุติฐาน ที่ 4 นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มี ลักษณะความพิการ ต่างกัน มีความต้องการต่างกัน ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

Copyright by Mahidol University

5. กรอบแนวคิดงานวิจัย

กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

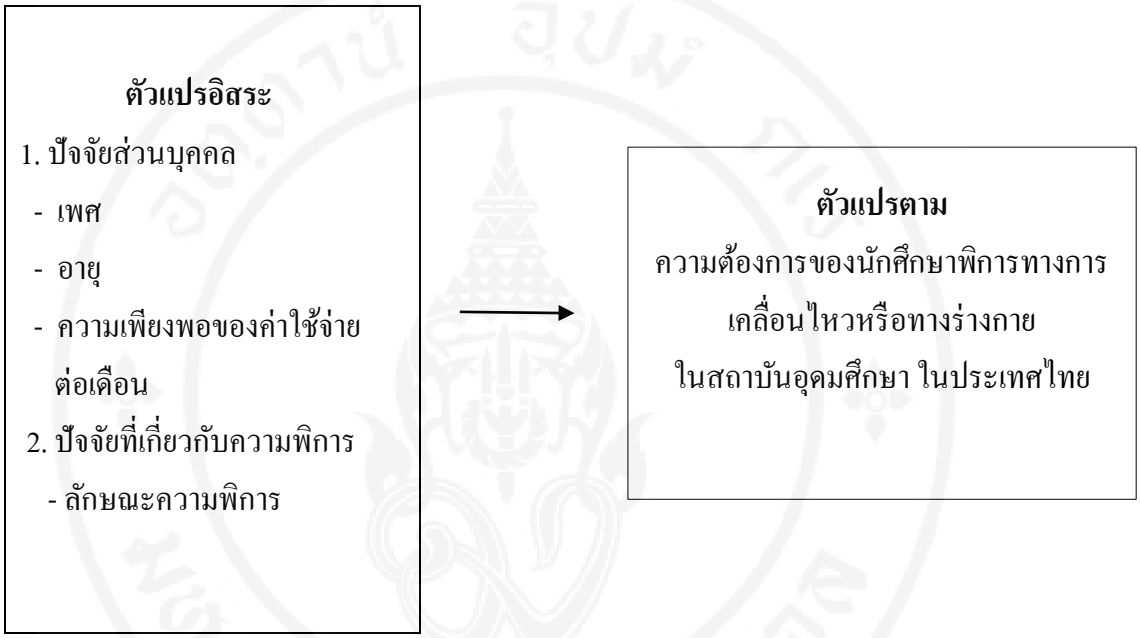

แผนภาพที่ 1.1 แนวคิดของงานวิจัย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถทราบความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

2. สามารถนำความรู้จากการศึกษาไปใช้ในงานการให้คำปรึกษาเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

3. สามารถนำความรู้เรื่องความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายไปใช้ในงานการช่วยเหลือคนพิการให้สอดคล้องกับความต้องการ

Copyright by Mahidol University

7. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เปรียบเทียบความต้องการกับปัจจัยส่วนบุคคลและลักษณะความพิการ โดยศึกษาจากนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

8. ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาคือ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย จำนวน 516 คน และแบ่งลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ออกเป็น 3 ลักษณะคือ

- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ
- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม
- ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

(คู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF, 2012)

9. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คนได้จากการสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายจากสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ที่มีจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เข้าศึกษาในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาไม่ต่ำกว่า 30 คน จาก จำนวนประชากร 516 คน โดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างสำเร็จรูป ของ เครซี่ และมอร์แกน(Krejcie and Morgan,1970: 607 – 610) ในการหาขนาดตัวอย่างโดยรวม ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน จากนั้นใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการจำแนก จำนวนประชากร (N) ออกเป็นชั้น ซึ่งสามารถจำแนก เป็นกลุ่มย่อยที่มีคุณสมบัติตรงตามงานวิจัย แล้วจึงสุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อย ให้ครบทุกกลุ่มตามสัดส่วน ซึ่งจะได้ผลรวมจากการสุ่มตัวอย่าง เท่ากับขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่คำนวณได้ในงานวิจัย (สมชาย วรกิจเกษมสกุล, 2558) จะได้สถาบันอุดมศึกษา

Copyright by Mahidol University

ที่มีจำนวนนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ไม่ต่ำกว่า 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 4 สถาบัน ได้แก่:

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 143 คน
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 48 คน
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 13 คน
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 14 คน

ผลรวมจากการสุ่มตัวอย่างจะได้ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน ซึ่งรวบรวมได้ จำนวน189 คน คิดเป็น ร้อยละ 87 ของขนาดตัวอย่าง

10. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินค่าตามแบบมาตรวัดของ Likert Scale โดยจะจัดส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย .ในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ข้อมูลทางการศึกษา ได้แก่ ระดับการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับความพิการ ได้แก่ ลักษณะความพิการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีจำนวน 64 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น

- ความต้องการด้านร่างกาย เป็นความต้องการจำเป็นใน การดำรงชีวิต ประกอบด้วย ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู ด้านผู้ช่วยคนพิการ จำนวน 31 ข้อ
- ความต้องการด้านจิตใจ เป็นความต้องการการสนองตอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ประกอบด้วย ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ ด้านเจตคติต่อคนพิการ จำนวน 6 ข้อ
- ความต้องการด้านสังคม เป็นความต้องการที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ประกอบด้วย ด้านการออกสู่สังคม ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ ด้านกีฬาและนันทนาการ จำนวน 27 ข้อ

Copyright by Mahidol University

ผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม 2 วิธี เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพ ได้แก่ ความตรง (Validity) ซึ่งเลือก ความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถาม และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความตรง เพื่อหาค่าสถิติความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC: Index of item Objective Congruence) หรือดัชนีความเหมาะสม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมิน

เนื้อหาของข้อถามเป็นรายข้อ และความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในกรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความเที่ยงโดยทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ด้วยวิธีของ Cronbach's Alpha โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปประมวลผล

11. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis)

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน ลักษณะความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยใช้ ค่าสถิติ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายระดับความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis)

การทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้สถิติ ดังนี้

2.1 ทดสอบสมมติฐานโดยเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม อิสระต่อกัน โดยใช้สถิติ Nonparamtric โดยวิธี Mann-Whitney U ได้แก่ เพศ

Copyright by Mahidol University

2.2 ทดสอบสมมติฐานโดยเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป อิสระต่อกัน โดยใช้สถิติ Nonparamtric โดยวิธี Kruskal-Wallis ได้แก่ อายุ ความ

เพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือนและลักษณะความพิการ เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย อย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน ก็ใช้การเปรียบเทียบภายหลัง (Post-hoc Comparison) เพื่อทดสอบว่าคู่ใดที่แตกต่าง โดยเลือกวิธี LSD ซึ่งใช้ได้ทั้งกรณีกลุ่มประชากร (ตัวอย่าง) เท่ากันและไม่เท่ากัน โดยในการทดสอบสมมติฐาน กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

12. ผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา มีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดย เพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 50.3 เพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 49.7 ในเรื่องอายุ พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุสูงกว่า 26 ปี คิดเป็น ร้อยละ 37.0 รองลงมา มีอายุระหว่าง 21 - 23 ปี คิดเป็น ร้อยละ 33.3 ในเรื่องความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่ เพียงพอไม่เหลือเก็บ คิดเป็น ร้อยละ49.7 รองลงมาไม่เพียงพอ คิดเป็น ร้อยละ 27.0

เมื่อพิจารณาลักษณะความพิการ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน คิดเป็น ร้อยละ 41.3 รองลงมาเป็นความพิการทางการเคลื่อนไหว ที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม คิดเป็น ร้อยละ 29.6 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ คิดเป็น ร้อยละ 29.1 ตามลำดับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (189 คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	95	50.3
หญิง	94	49.7
อายุ(ปี)		
18 - 20 ปี	39	20.6
21 - 23 ปี	63	33.3
24 - 26 ปี	17	9.0
สูงกว่า 26 ปี	70	37.0
อายุเฉลี่ย 23.62 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.181 อายุต่ำสุด 18 ปี อายุสูงสุด สูงกว่า 26 ปี		
ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน		
เพียงพอเหลือเก็บ	44	23.3
เพียงพอไม่เหลือเก็บ	94	49.7
ไม่เพียงพอ	51	27.0
ลักษณะความพิการ		
ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ	55	29.1
ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม	56	29.6
ความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน	78	41.3

Copyright by Mahidol University

เมื่อพิจารณาความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย โดยภาพรวมทั้งหมด มีความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 และเมื่อเรียงลำดับ โดยภาพรวมเป็นรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อันดับที่ 1 ส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.82 รองลงมา เป็น อันดับที่ 2 คือ มีความต้องการด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75 และ อันดับที่ 3 มีความต้องการด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58 ตามลำดับ และเมื่อจำแนก ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ
- ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม
- ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

พบว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ทั้ง 3 ลักษณะ ในอันดับที่ 1 ส่วนใหญ่ มีความต้องการด้านจิตใจ รองลงมาเป็น อันดับที่ 2 คือ มีความต้องการด้านสังคม และ อันดับที่ 3 มีความต้องการด้านร่างกาย ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ และอันดับที่ของความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา

ลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการ	ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	$\overline{X}$	SD	ค่าระดับ	อันดับที่
โดยภาพรวม	ด้านร่างกาย	3.58	1.21	มาก	3
	ด้านจิตใจ	3.82	0.97	มาก	1
	ด้านสังคม	3.75	1.11	มาก	2
	รวม	**3.72**	**1.09**	**มาก**	
ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ	ด้านร่างกาย	3.67	0.79	มาก	3
	ด้านจิตใจ	3.81	0.81	มาก	1
	ด้านสังคม	3.78	0.74	มาก	2
	รวม	**3.75**	**0.69**	**มาก**	

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ และอันดับที่ของความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา (ต่อ)

ลักษณะความพิการของนักศึกษาพิการ	ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	$\overline{X}$	SD	ค่าระดับ	อันดับที่
ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม	ด้านร่างกาย	3.67	0.91	มาก	3
	ด้านจิตใจ	3.91	0.80	มาก	1
	ด้านสังคม	3.84	0.71	มาก	2
	รวม	**3.82**	**0.74**	**มาก**	
ความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน	ด้านร่างกาย	3.47	0.86	ปานกลาง	3
	ด้านจิตใจ	3.77	0.62	มาก	1
	ด้านสังคม	3.67	0.71	มาก	2
	รวม	**3.63**	**0.65**	**มาก**	

เมื่อพิจารณา ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ดังนี้

ด้านร่างกาย

1) ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา มีความต้องการเกี่ยวกับ ทางลาด มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 43.0

2) ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก มีความต้องการเกี่ยวกับ หน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความ สะดวก มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 59.4

3) ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการฝึกอบรมเสริมความรู้ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 56.6

Copyright by Mahidol University

4) ด้านผู้ช่วยคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ รูปแบบของการช่วยเหลือ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 66.4

ด้านจิตใจ

1) ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ มีความต้องการเกี่ยวกับบริการให้คำปรึกษา มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 69.9

2) ด้านเจตคติต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 70.3

ด้านสังคม

1) ด้านการออกสู่สังคม มีความต้องการเกี่ยวกับ การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 53.1

2) ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับการสนับสนุนเรื่องการศึกษา มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 41.0

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ การจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 88.5

4) ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม มีความต้องการเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 45.3

5) ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการด้านอาชีพ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 94.1

6) ด้านกีฬาและนันทนาการ มีความต้องการเกี่ยวกับ ให้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการมากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 65.4

ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับความต้องการ และร้อยละของความต้องการมาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ความต้องการ *(1)	ยังไม่ได้รับ * *(2)
1. ด้านร่างกาย	**3.58**	**1.21**	**มาก**		
1) ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา	3.76	1.17	มาก		
1.ทางลาด	3.87	1.10	มาก	66.2	43.0
2.ห้องน้ำ	3.76	1.16	มาก	63.5	49.8
3.ลิฟท์	3.76	1.13	มาก	63.5	55.6
4.ประตู	3.75	1.11	มาก	63.5	54.2
5.บันได	3.75	1.15	มาก	61.4	55.2
6.โต๊ะ	3.66	1.32	มาก	60.3	64.0
7.ที่จอดรถ	3.78	1.23	มาก	63.0	48.3
2) ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.45	1.27	ปานกลาง		
1.อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง	3.42	1.33	ปานกลาง	51.9	85.5
2.อุปกรณ์ช่วยลดความเสี่ยงการบาดเจ็บ	3.30	1.29	ปานกลาง	43.4	70.7
3.อุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์	3.38	1.27	ปานกลาง	49.6	74.8
4.โปรแกรมคอมพิวเตอร์และซอร์ฟแวร์ที่เอื้อต่อคนพิการ	3.36	1.30	ปานกลาง	47.5	76.5
5.อุปกรณ์ช่วยในกิจกรรมนันทนาการ	3.38	1.30	ปานกลาง	48.4	73.2
6.หน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก	3.61	1.22	มาก	56.9	59.4

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับความต้องการ และร้อยละของความต้องการมาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ (ต่อ)

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ความต้องการ *(1)	ยังไม่ได้รับ **(2)
3) ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู	3.59	1.07	มาก		
1.การได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ	3.56	1.12	มาก	56.6	64.5
2.บริการฝึกอบรมเสริมความรู้	3.63	1.04	มาก	56.7	56.6
4) ด้านผู้ช่วยคนพิการ	3.35	1.17	ปานกลาง		
1.รูปแบบของการช่วยเหลือ	3.36	1.14	ปานกลาง	47.2	66.4
2.ช่วยเหลือเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน	3.32	1.22	ปานกลาง	44.4	63.6
2. ด้านจิตใจ	**3.82**	**0.97**	**มาก**		
1) ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ	3.65	1.02	มาก		
1.บริการให้คำปรึกษา	3.65	1.01	มาก	58.8	69.9
2) ด้านเจตคติต่อคนพิการ	3.97	0.91	มาก		
1.บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ	3.97	0.91	มาก	72.0	70.3
2.รับฟังความต้องการ	3.96	0.94	มาก	70.3	47.1
3. ด้านสังคม	**3.75**	**1.11**	**มาก**		
1) ด้านการออกสู่สังคม	3.73	1.32	มาก		
1.การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ	3.78	1.72	มาก	58.7	53.1
2.การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.35	2.42	ปานกลาง	58.0	63.9
2) ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ	3.97	0.94	มาก		
1.การจัดแผนการศึกษารายบุคคล	3.75	1.02	มาก	63.5	67.2

Copyright by Mahidol University

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับความต้องการ และร้อยละของความต้องการมาก, มากที่สุด และความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เป็นรายหัวข้อ และรายประเด็นความต้องการ (ต่อ)

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	$\overline{X}$	SD	ระดับความต้องการ	ความต้องการ *(1)	ยังไม่ได้รับ **(2)
2.การสนับสนุนเรื่องการศึกษา	4.18	0.57	มาก	80.8	41.0
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ	3.71	0.06	มาก		
1.การจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อ คนพิการ	3.81	1.00	มาก	67.2	88.5
2.การจัดตารางเวลา	3.75	1.06	มาก	60.1	68.4
3.การพัฒนานวัตกรรมและเทคนิคการสอน	3.64	1.08	มาก	55.3	64.3
4.การบริหารจัดการตนเอง	3.58	1.08	มาก	54.8	74.3
4) ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม	3.97	1.03	มาก		
1.สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ	3.98	1.02	มาก	71.9	45.3
2.การคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ	3.96	1.04	มาก	70.9	63.4
5) ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ	3.68	1.19	มาก		
1.การฝึกอาชีพ	3.61	1.14	มาก	59.2	85.3
2.บริการด้านอาชีพ	3.71	1.10	มาก	61.7	94.1
6) ด้านกีฬาและนันทนาการ	3.46	1.18	ปานกลาง		
1.ให้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	3.39	1.19	ปานกลาง	46.9	65.4
2.สถานที่ในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	3.61	1.15	มาก	55.6	84.5
รวม	**3.72**	**1.09**	**มาก**		

Copyright by Mahidol University

ความต้องการ *(1) ร้อยละของนักศึกษาพิการ ที่มีความต้องการ (มาก,มากที่สุด)

ยังไม่ได้รับ **(2) ร้อยละของนักศึกษาพิการที่ยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ ในภาพรวม ในรายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม และโดยการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้สถิติ Nonparamtric ได้แก่ Mann-Whitney U ในกรณีตัวแปร 2 กลุ่มอิสระต่อกัน และ Kruskal-Wallis ในกรณีตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป อิสระต่อกัน

พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการ กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ ต่างกัน ในภาพรวมและรายด้าน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ดังตัวอย่างเกี่ยวกับลักษณะความพิการ ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลวิเคราะห์ความแตกต่าง ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มี ลักษณะความพิการต่างกัน ในภาพรวม และรายด้าน โดยใช้ Kruskal-Wallis

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายในสถาบันอุดมศึกษา	**Mean Rank**			**Chi-square**	**df**	**p - Value**
	ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ **(n=55)**	ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม **(n=56)**	ความพิการทางร่างกายซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน **(n=78)**			
ด้านร่างกาย	97.87	99.70	87.32	2.070	2	.355
ด้านจิตใจ	95.20	102.43	88.42	2.165	2	.339
ด้านสังคม	97.75	100.11	88.26	1.808	2	.405
ความต้องการโดยรวม	96.25	101.72	87.07	2.472	2	.291

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Copyright by Mahidol University

จากการทดสอบสมมุติฐานในงานวิจัยนี้ สรุปได้ว่า นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มี เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และลักษณะความพิการ ต่างกัน มีความต้องการ ในภาพรวม และรายด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

13. อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย พบว่า โดยภาพรวม มีความต้องการ ด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.72 และเมื่อจัดอันดับความต้องการ ในรายด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยความต้องการ จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ความต้องการด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.82

อันดับที่ 2 ความต้องการด้านสังคม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75

อันดับที่ 3 ความต้องการด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58

การศึกษาครั้งนี้ พบว่า เมื่อจัดอันดับ ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีประเด็นเกี่ยวกับความต้องการ มากที่สุด 10 อันดับแรก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ การสนับสนุนเรื่องการศึกษา โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 41.0 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ มีทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ รองลงมา ได้แก่ มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ

อันดับที่ 2 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 45.3 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษาประสานงานเรื่องสิทธิที่พึงได้รับตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

อันดับที่ 3 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 70.3 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความจริงใจ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อนักศึกษาพิการ รองลงมา ได้แก่ มีจำนวนบุคลากรและเจ้าหน้าที่เพียงพอในการบริการ

Copyright by Mahidol University

อันดับที่ 4 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ รับฟังความต้องการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 47.1 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษา จัดช่องทางให้กับนักศึกษาพิการเพื่อรับข้อมูลต่างๆ

อันดับที่ 5 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ การคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 63.4 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษาให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

อันดับที่ 6 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ ทางลาด โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 43.0 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ ทางเข้าและทางออกของอาคารมีทางลาดไว้สำหรับคนนั่งรถเข็น

อันดับที่ 7 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ ที่จอดรถ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 48.3 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ ที่จอดรถสามารถให้รถเข็นมีพื้นที่ขึ้นลงทางเข้าได้สะดวก รองลงมา ได้แก่ มีสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นที่จอดรถคนพิการชัดเจน

อันดับที่ 8 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 53.1 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ สถาบันการศึกษาสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มชมรมนักศึกษาพิการ หรือกลุ่มช่วยเหลือกันเอง รองลงมา ได้แก่ จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างชมรมคนพิการกับนักศึกษาทั่วไป

อันดับที่ 9 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ ห้องน้ำโดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 49.8 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ โถส้วมเป็นชนิดนั่งราบสูงจากพื้น มีพนักพิงหลังและที่ปล่อยน้ำเป็นชนิด คันโยก รองลงมา ได้แก่ ประตูห้องน้ำรถเข็นเข้าได้สะดวกและเปิดค้างไว้ได้

อันดับที่ 10 ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับ ลิฟท์ โดยยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 55.6 ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ มีลิฟท์ที่พื้นที่ภายในลิฟท์สามารถเอื้อมมือกดปุ่มลิฟท์และปุ่มบังคับลิฟท์ได้สะดวก รองลงมา ได้แก่ ขนาดของห้องลิฟท์รถเข็นสามารถหมุนตัวได้รอบ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจำนวนนักศึกษาพิการ ในความต้องการระดับมาก และมากที่สุด มาคำนวณ เพื่อทราบความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง มาก และ มากที่สุด ของนักศึกษาพิการที่มีความยากลำบากอย่างมากในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตอิสระ ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายไว้ในเรื่องความต้องการ ด้านจิตใจ ในหัวข้อ เจตคติต่อคนพิการ ไว้แล้ว

Copyright by Mahidol University

ผู้วิจัย ได้อภิปรายผลการวิจัย ตามความต้องการในรายด้าน จากความต้องการมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านร่างกาย พร้อมทั้งอภิปราย ในรายด้าน ดังนี้

1. ด้านจิตใจ ด้านเจตคติต่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ บุคลากร เจ้าหน้าที่ เข้าใจนักศึกษาพิการ มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 70.3

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจ และควรได้รับการพิจารณาให้ความสำคัญอย่างมากที่สุด สำหรับนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว ที่มีความยากลำบากอย่างมากในการประกอบกิจกรรมด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตอิสระได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ ซึ่งในประเด็นนี้ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความจริงใจ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อนักศึกษาพิการ โดยผลการวิจัย ปรากฏว่าความต้องการในประเด็นนี้ มีค่าในระดับสูงมากคือ ร้อยละ 72.0 และยังไม่ได้รับบริการตอบสนองสูงถึง ร้อยละ 70.3

ทั้งนี้เพราะยังมีบุคคลากร หรือเจ้าหน้าที่บางส่วน ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องความพิการ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดในลักษณะของคนพิการในแต่ละประเภท ทำให้การให้บริการสนับสนุน หรือการปฏิบัติต่อนักศึกษาพิการ ทั้งกาย วาจาใจ ตลอดจนการแสดงออกทางเจตคติไม่ถูกต้องต่อนักศึกษาพิการ จึงเกิดผลกระทบ ทางด้านจิตใจ ทำให้นักศึกษาพิการเกิดความรู้สึก เสมือนไม่มีศักดิ์ศรี ไม่เสมอภาค ไม่เท่าเทียมกัน นำไปสู่ความไม่เห็นคุณค่าในตนเอง และท้อถอยต่อการเผชิญปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากความพิการ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ณฤทัย เกตุหอม (2555) ที่ศึกษา ความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการ ในเขตอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า การเคารพในความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาคแห่งสิทธิพลเมือง และการขจัดอุปสรรคทั้งด้านเจตคติ และสภาพแวดล้อม จะทำให้คนพิการสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างบุคคลทั่วไปและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งเป็นการใช้มิติในเชิงสังคมด้านคนพิการ (Social Mode) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล แสงจันทร์ (2556) ที่ศึกษา การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ ของศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการพุทธมณฑล พบว่า การสร้างความตระหนัก ความเชื่อมั่น และเห็นคุณค่าในตนเองให้กับคนพิการโดยการปฏิบัติอย่างช้าๆ และต่อเนื่อง ด้วยความจริงใจ และเข้าใจคนพิการ บนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน ทำให้คนพิการเกิดการเปลี่ยนแปลง และการยอมรับจากภายในจิตใจ สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามอัตภาพ

ในด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ มีความต้องการเกี่ยวกับบริการให้คำปรึกษา ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 69.9 ด้วยสถานการณ์อาจถูกกระตุ้นและที่ต้องเผชิญกับการเรียนรู้ในแต่ละวัน นักศึกษาพิการอาจยังไม่สามารถปรับตัวต่อการ

Copyright by Mahidol University

เรียนรู้ใหม่ สภาพแวดล้อมหรือสถาบันที่เข้าศึกษาใหม่ หรือแม้กระทั่งการยอมรับความพิการที่เกิดขึ้นกับตนเอง การไม่เข้าใจตนเอง ความเห็นคุณค่าในตนเองลดลง ซึ่งเป็นปัญหาทางด้านจิตใจ ที่ต้องการความเข้าใจจากคนรอบข้าง ทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อน และครอบครัว (ธนพล แสงจันทร์, 2556) จึงต้องมีการจัดบริการให้คำปรึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการ ให้มีการปรับตัวและปรับสภาพจิตใจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ((Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล กล่าวถึง การจัดให้มีโปรแกรมการให้คำปรึกษานักศึกษาพิการโดยมีที่ปรึกษาเริ่มตั้งแต่ปีแรกที่เข้ามาเรียน และมีการให้คำปรึกษากับครอบครัวนักศึกษาพิการโดยการติดต่อทาง e-mail เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจและสังคม และเกิดการปรับตัวที่เหมาะสมทางด้านร่างกาย ซึ่งกระบวนการให้คำปรึกษาเป็นการปรับสภาพจิตใจ และทำให้เกิดการปรับตัวในการใช้ชีวิตอิสระ

2. ด้านสังคม ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ มีความต้องการเกี่ยวกับ การสนับสนุนเรื่องการศึกษา มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 41.0 และ มีข้อคำถาม ที่มีความต้องการ มากที่สุด ได้แก่ มีทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ รองลงมา ได้แก่ มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ

ในส่วน ความต้องการให้มีทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการเพื่อสนับสนุนเรื่องการศึกษา เนื่องจาก นักศึกษาพิการหรือคนพิการส่วนใหญ่มีรายได้น้อย (แพรว เอี่ยมน้อย, อ้างใน นันทภัค ปองสุข, 2554) อาจมีสาเหตุมาจาก ข้อจำกัดที่เกิดจากความพิการที่ทำให้เกิดความยากลำบากในการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ แต่ก็ยังมีความต้องการ ศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มช่องทางในการประกอบอาชีพ (อนัญญา เจียนรัมย์, 2557) ซึ่งการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา จำเป็นจะต้องมีทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เข้ามาศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล กล่าวว่า มีการจัดตั้งมูลนิธิขึ้นในสถาบันการศึกษาเพื่อความร่วมมือร่วมใจกันจัดหาทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ และทุนสำหรับการจัดบริการต่างๆ สำหรับคนพิการ เพื่อตอบสนองความต้องการให้เป็นจริงขึ้นมาได้ และมีการเตรียมคนพิการเพื่อก้าวไปสู่การประกอบอาชีพ

ในส่วน ความต้องการให้มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ หรือที่เรียกว่า หน่วยงาน DSS (Disability Support Services) ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการมีข้อจำกัดในความพิการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพ ด้านการศึกษา จึงมีความต้องการให้มีหน่วยงานบริการ

Copyright by Mahidol University

และสนับสนุนนักศึกษาพิการ ซึ่งมีหน้าที่จัดบริการ ทั้งในด้านการปรับสภาพแวดล้อม และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ สถานที่พักที่เอื้อต่อคนพิการ บุคลากรที่ให้บริการ และงานบริการให้คำปรึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษาการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้มีการจัดระบบหอพักในมหาวิทยาลัย มีการเตรียมคนพิการเพื่อก้าวไปสู่การประกอบอาชีพ และเกิดความตระหนักรู้ในความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาต่อเนื่องให้แก่นักศึกษาพิการ ซึ่งมี หน่วยงานที่ให้บริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ ที่อิลลินอยส์ มีชื่อเรียกว่า DRES (Disability Resources and Educational Services : DRES) ได้จัด สิ่งอำนวยความสะดวกและสถาปัตยกรรม ที่เอื้อต่อคนพิการ และการจัดบริการทางการศึกษา รวมถึงการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ ตลอดจนจัดให้มีทีมผู้ช่วยคนพิการ การบริการให้คำปรึกษา และการออกสู่สังคม

สอดคล้องกับ เอกสารทางวิชาการของ อรอนงค์ สงเจริญ และธิดารัตน์ นงค์ทอง (2553) กล่าวว่า หน่วยงานบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ จะจัดบริการและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า จะมีการปฏิบัติ และการให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีความพิการ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ และเป็นไปตาม กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต และสิทธิทางการศึกษาของคนพิการไทย

3. ด้านร่างกาย ในด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับ ทางลาด มากที่สุด ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 43.0 รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ ที่จอดรถ ซึ่งยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 48.3 และ มีความต้องการเกี่ยวกับ ห้องน้ำ ยังไม่ได้รับบริการตอบสนอง คิดเป็น ร้อยละ 49.8 ทั้งนี้เพราะนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว การเดินทาง การประกอบกิจวัตรประจำวัน (“วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย,” 2552) และต้องการประกอบกิจกรรมต่างๆได้ด้วยตนเอง เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอิสระในที่พักอาศัย และมีการพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ที่ศึกษา การช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล ได้มีการจัดระบบหอพัก ในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการออกแบบสถาปัตยกรรม และการจัดโปรแกรมต่างๆ เพื่อให้คนพิการเข้าถึง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอห์น พีเอส ซัลเมน (John P.S.Salmen, 2011) ที่ศึกษา การออกแบบที่เป็นสากลเพื่อคนทุกกลุ่มให้คล่องตัวในการศึกษา การออกแบบที่เป็นสากล

Copyright by Mahidol University

เพื่อคนทุกกลุ่ม คือศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงมหาวิทยาลัยไปสู่ความเหมาะสม ในการอำนวยความสะดวก อย่างสมเหตุสมผล ทั้ง ขนาด อายุ และสมรรถภาพทางร่างกาย

ส่วนด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู มีความต้องการเกี่ยวกับ บริการฝึกอบรมเสริมความรู้ มากที่สุด รองลงมา มีความต้องการเกี่ยวกับ การได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ ทั้งนี้เพราะ นักศึกษาพิการยังต้องการให้ตนเองมีสุขภาพที่ดี และมีการเคลื่อนไหว การเดินทาง การประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง หรือเพื่อไม่ให้ร่างกายทรุดลง อันเนื่องมาจากโรคที่ทำให้เกิดความพิการ ทั้งในด้านการศึกษาและด้านอื่นๆ และต้องการได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่อง (“วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย,” 2552) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา เทวินทรภักติ (2540) ซึ่งได้กล่าวถึงการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ ที่กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ คือ การป้องกันสาเหตุความพิการ การป้องกันความพิการเพิ่มขึ้นหรือซ้ำซ้อน ซึ่งต้องได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ โดยวิธีการทางด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟูตามขั้นตอน เช่น การตรวจวินิจฉัย การให้คำปรึกษาแนะนำเสริมความรู้ การให้ยา การศัลยกรรม กายภาพบำบัด อาชีวบำบัด จิตบำบัด

ส่วนด้านผู้ช่วยคนพิการมีความต้องการเกี่ยวกับ รูปแบบของการช่วยเหลือและการช่วยเหลือเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน มากที่สุด ทั้งนี้เพราะ คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น การนั่ง การยืน การนอน และการเดิน การทำงานในชีวิตประจำวัน การเตรียมอาหาร และการจัดอุปกรณ์ประกอบการใช้คอมพิวเตอร์(“วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย,” 2552) ซึ่งมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ จากผู้ช่วยคนพิการ โดยส่วนใหญ่ ต้องการให้จัดแบบกลุ่ม เพื่อผลัดเปลี่ยนดูแลเป็นบางเวลาที่จำเป็น และมีบางส่วนต้องการให้จัดแบบรายบุคคลเพื่อดูแลใกล้ชิดเป็นระยะๆ ตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลิก และคณะ (Malik et al, 2013) ได้กล่าวว่า มีการจัดผู้ช่วยคนพิการ ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ความช่วยเหลือ เป็นแบบกลุ่ม ผลัดเปลี่ยนในการดูแล และดูแลเป็นรายบุคคลในเวลาที่จำเป็น โดยจัดกลุ่มคนพิการ 24 คน ผู้ช่วยคนพิการ 7 คน

14. ข้อเสนอแนะ

จากการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

Copyright© by Mahidol University

1. ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ยังมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการระดับมาก, มากที่สุด

นักศึกษาพิการ มีความต้องการ ด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก และยังไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ ด้านจิตใจ ในระดับสูงมาก กว่าความต้องการ ด้านสังคม และด้านร่างกาย แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษา มีการจัดการด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ และด้านสถาปัตยกรรม เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อคนพิการ เพิ่มมากขึ้น แต่ยังขาดการช่วยเหลือในการหาวิธีการปรับสภาพ ด้านจิตใจ ให้กับนักศึกษาพิการเพื่อตอบสนองความต้องการให้ได้รับความพึงพอใจ อย่างสมเหตุสมผล

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน ภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา มีการเร่งจัดสร้างสถาปัตยกรรม เช่น ทางลาด ห้องน้ำ ลิฟท์ ที่จอดรถ หรือการตอบสนองทางด้านร่างกาย ให้คนพิการเข้าถึง มากขึ้นเรื่อยๆ อีกทั้งในเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ก็มีการรณรงค์มากขึ้น แต่ในเรื่องการช่วยเหลือนักศึกษาพิการ หรือคนพิการ ในด้านจิตใจนั้น โดยเฉพาะเรื่องเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการยังมีการรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องนี้น้อยมาก ในการศึกษาครั้งนี้ จึงขอเสนอความคิดเห็น ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการเพื่อหาวิธีการตอบสนองความต้องการ ด้านจิตใจ และเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ ได้แก่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความจริงใจ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ต่อนักศึกษาพิการ หรือคนพิการ เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาทางด้านจิตใจ และเจตคติต่อคนพิการ ที่ยังสามารถแก้ไขได้ ก่อนที่จะเกิดปัญหาลุกลามเกินกว่าจะแก้ไขได้ทันเวลา

2. จากโมเดลการศึกษาเรื่องการช่วยเหลือนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่พิการรุนแรง: อิลลินอยส์โมเดล เป็นการตอบสนองที่ครบองค์ประกอบ ทั้งด้านจิตใจ สังคม และร่างกาย ซึ่งสถาบันการศึกษาในประเทศไทย สามารถนำไปเป็นแนวทางดำเนินการได้อย่างดี เช่น การจัดบริการนักศึกษาพิการด้านการศึกษา การจัดระบบหอพักนักศึกษาและห้องเรียนที่คนพิการเข้าถึงได้ มีนักให้คำปรึกษาที่มีความชำนาญการ ช่วยให้มีการปรับสภาพจิตใจ และปรับตัวได้ดี มีทีมงานผู้ช่วยคนพิการที่ผ่านการสอบเข้าทำงาน ตรงตามคุณสมบัติ โดยผ่านการคัดเลือกจากผู้ชำนาญการ มีการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ มีการจัดตั้งมูลนิธิ ในมหาวิทยาลัย เพื่อจัดสวัสดิการเรื่องทุนสนับสนุนและสิ่งจำเป็นสำหรับนักศึกษาพิการในด้านการศึกษา นับเป็นมิติใหม่ที่มีคุณค่าสำหรับ นักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

15. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

Copyright© by Mahidol University

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับ การทำวิจัยครั้งต่อไป คือ มีหัวข้อหรือประเด็นที่น่าสนใจจากการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ความต้องการทางด้านจิตใจ การสนับสนุน

การศึกษาของนักศึกษาพิการ และ เจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการ เพราะเป็นเรื่องที่อยู่ในความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ในระดับมาก และอยู่ในอันดับความสำคัญมากที่สุด ตามลำดับ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีการสำรวจความต้องการโดยใช้แบบสอบถามที่มีจำนวนข้อ ครอบคลุมแล้ว ดังนั้น การทำวิจัยในครั้งต่อไป ที่เกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ควรเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อการสำรวจข้อมูลเชิงลึก ในกรณีศึกษา

Copyright by Mahidol University

NEEDS AND THE UNMET NEEDS OF STUDENTS WITH PHYSICAL DISABILITIES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THAILAND

CHUKLIN PONGPAW 5637942 RSRD/ M

M.A. (REHABILITATION SCIENCE FOR PERSONS WITH DISABILITIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ADAM NEELAPAIJIT, Ed.D.,
PIMPA KHACHONDHUM, Ph.D.

EXTEDED SUMMARY

1. Rationale of Study

In the past, patients who received treatment based on medical diagnosis and were not cured were named chronic or persons with disability in the end. Thanapon Sangchun (2556) studied enhancing networks for independent living of persons with disabilities at centers of independent living in Phuthamonton District, Nakhon Pathom, Thailand. It rediscovered the potential of persons with disabilities to make a living, to be improved and with psychological care might overcome disabilities in society to happily serve themselves, their family and nation.

Articles from a seminar on disability in Thailand conclude that persons with physical disabilities have limitation of movement in daily living, needed access to assistive technology and self-reliance to reach the full potential of each individual. Persons with physical disabilities could participate in the education of the common people. Universal design services only require facilities such as lifts, ramps and bathroom accesses and the media, special equipment adapted for persons with physical disabilities, learning to use computers to continue their career. However, the service needs of vocational training must be in line with the interests and aptitudes of individual potential. Teachers could provide facilities, improve teaching methods and applications in accordance with potential of the students ("How initial supporting for persons with physical disabilities," 2552)

Copyright by Mahidol University

The objective of this research was to study needs and the unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand and relating the needs of students with physical disabilities with personal factors, of which the resercher is also a university student with physical disability interested to find out about needs and the unmet needs of students with physical disabilities to be able to apply the knowledge gained to help persons with physical disabilities to improve their quality of life.

2. Research Questions

1. What are the needs and the unmet needs of students of various backgrounds and levels with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand.

2. What are the met needs of students with physical disabilities? related to personal factors

3. What are the unmet needs of students with physical disabilities with different types of physical disability.

3. Ojectives of the study

1. To study needs and the unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand.

2. To compare needs of students with physical disabilities with personal factors including gender, age and monthly income/expenses.

3. To compare needs of the students with various types of physical disability.

Copyright by Mahidol University

4. Hypothesis

Hypothesis 1 : The needs of students with physical disabilities of different gender, vary according to gender, accessibility, physical needs, psychological needs and social needs.

Hypothesis 2 : The needs of students with physical disabilities of different age vary according to age, accessibility, physical needs, psychological needs and social needs.

Hypothesis 3 : The needs of students with physical disabilities with different monthly income/expenses vary according to monthly income/expenses, accessibility, physical needs, psychological needs and social needs.

Hypothesis 4 : The needs of students with physical disabilities with different types of physical disability vary according to types of physical disability, accessibility, physical needs, psychological needs and social needs.

Copyright by Mahidol University

5. Conceptual Framework

The conceptual framework for this research on needs and the unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand is depicted in Figure 1.1

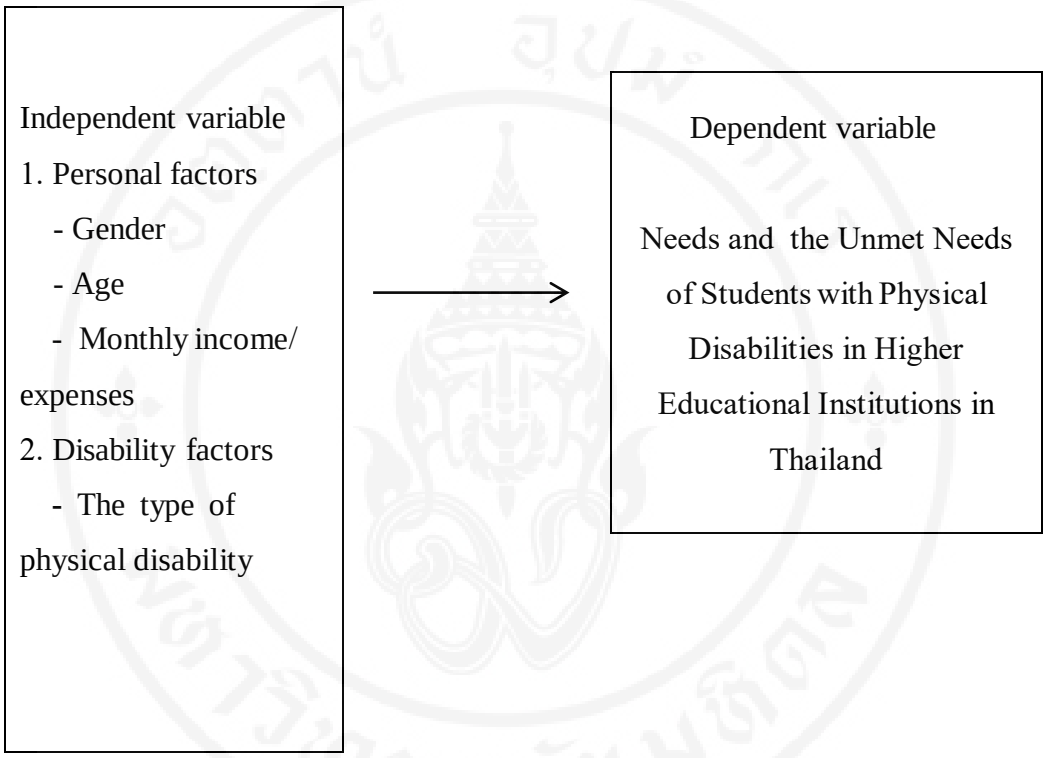

Figture 1.1 Conceptual Framework

Copyright by Mahidol University

6. Expected Benefit of the study

1. To know needs and the unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand.

2. Knowledge of the study can be used in rehabilitation counseling of persons with physical disabilities.

3. To address the needs of students with physical disabilities in line with their perceived needs.

7. Method of study

The needs and the unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand were explored in mixed methods survey and quantitative research. The objective was to understand the needs and the unmet needs of students with physical disabilities. Compared to the personal factors and the types of physical disability by studying the students with physical disabilitiesi in higher educational institutions in Thailand

8. Population

The population of this study consisted of 516 students in higher educational institutions in Thailand who had three types of physical disabilities type of physical disability:

- Physical disability using a wheelchair or a disabled vehicle
- Physical disability using walking aids or a prosthetic body.
- Physical disability with noticeable appearance.

(Standard Assessment Guide could be coded by type of disability and ICF, 2012)

9. Samples

Copyright by Mahidol University

The sample was 217 persons from a random sampling of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand consisting of

students with physical disabilities from higher educational institutions with at least 30 persons meeting the criteria. Sample size was determined based on a total population of 516 persons with tables of finished sampling from Crazy and Morgan (Krejcie and Morgan, 1970: 607 - 610) in the over all sample size of 217 persons, then using stratified random sampling divided by the total population (N), which could be classified into class, a group that meets research, and then sampled in each subgroup. Every group proportionally was the sum of the sample as calculated in research (Somchai Vorakitkasemsakun, 2558) were university students with physical disabilities with at least 30 persons as a group have four institutions:.

- Sukhothai Thammatirat Open University has143
- Ramkhamhaeng Open University has 48
- Thammasat University has 13
- Chiang Mai Rajabhat University has 14

With a sample size of 217 persons 189 persons or 87 percent of the sample size participated.

10. Research Instrument

The instrument of this study is a questionnaire with Likert Scale with questions divided into

Part 1 Information of students with physical disabilities in higher education consisting of personal factors such as gender, age, monthly income/expenses, educational information and information on disability, including the types of physical disability.

Part 2 The questionnaire instrument had 64 questions as follows:

Physical needs for life were universal design, assistive technology, health disability assessment for treatment rehabilitation and personal assistant at 31 questions.

Unmet psychological needs satisfaction were rehabilitation counseling, attitude towards people with disabilities at 6 questions.

Copyright by Mahidol University

Social needs for life to be accepted in society, system management and educational policy for disabilities, reasonable accomodation, education for disability, privilege and equality, career advancement, sports and recreation at 27 questions.

The researchers determined two ways to query the quality and validity selection of the content validity. The advisors reviewed the content and structure of the questionnaire. Three experts reviewed statistics for consistency between questions, the purpose or content (IOC: Index of item Objective Congruence) index or appropriate by the experts estimate. The IOC query led to test sample of 30 students with physical disabilities in higher educational institutions in Bangkok. The data was tested for reliability by testing the reliability by means of a computer program using Cronbach's Alpha processor.

11. Analysis Data and Statistics Analysis

This study used processor and analysis by SPSS, which provides data analysis and statistical methods used to analyze the data as follows:

1. Descriptive Statistics Analysis

1.1 Analysis of personal factors consisting of gender, age, monthly income/expenses and type of physical disability type of physical disability by statistic, frequency and percentage.

1.2 Analysis of data of needs of students with physical disabilities by frequency, percentage, mean and standard deviation to descripe the level of needs of students with physical disabilities in higher educational institutions.

2. Inferential Statistical Analysis

Testing the hypothesis by comparison of the average needs of students with physical disabilities in higher education institutions as follows:

2.1 Test the hypothesis by comparing the differences of the two variables with gender using nonparametric statistics by Mann-Whitney U.

2.2 Test the hypothesis by comparing different variables for the average of two or more groups using nonparametric statistics by the Kruskal-Wallis regarding age, monthly income/expenses and type of physical disability when the difference in average at least one used Post-hoc Comparison to test whether a particular variant using LSD, which was available both in population (for example) to be equal and not equal to test. Positive hypothesis test must be statistically significant at .05

Copyright by Mahidol University

12. The Results of the Study

The students participating in the study had slightly more males than females at 50.3 percent. The age of participants was older than 26 years old at 37.0 percent followed by 21 - 23 years at 33.3 percent. The monthly income/expenses was more than sufficient at 49.7 percent, followed by 27.0 percent insufficient for basic needs.

Types of physical disabilities were mainly physical disability with impaired image at 41.3 percent. Active persons with physical disabilities who use walking aids or prosthetic body accounted for 29.6 percent and study participants who use wheelchair or disabled vehicle accounted for 29.1percent, respectively, as detailed in Table 1

Copyright by Mahidol University

Table 1 The number and percentage of students with physical disabilities in higher educational institutions classified by personal factors and type of physical disabilities information.

Personal Factors	Numbers (189)	Percentage
Gender		
Male	95	50.3
Female	94	49.7
Age (years)		
18 - 20 years	39	20.6
21 - 23 years	63	33.3
24 - 26 years	17	9.0
More 26 years	70	37.0
Mean Age were 23.62 years, standard deviation were 1.18 years, minimum age were 18 years, maximum age were 26 years		
monthly income/expenses		
more the sufficient	44	23.3
sufficient	94	49.7
insufficient	51	27.0
The type of physical disability		
Students who use wheelchair or disabled vehicle	55	29.1
Students who use walking aids or prosthetic body	56	29.6
Students with impaired image noticeable	78	41.3

Copyright by Mahidol University

Considering the needs of students with physical disabilities in higher educational institutions as well as the third side found that students with physical disabilities in higher educational institutions in the overall of Physical Needs, psychological needs and social needs were at a high level, averaging 3.72 and sorting overall biological, psychological and social aspects of the descending rank as one of the most psychological needs at a high level, averaging 3.82, followed by no.2 was needs of the social needs. In a 3.75 average and ranked third with Physical needs at a high level, averaging 3.58, respectively, were classified type of physical disability into three varieties

- Physical disability who use a wheelchair or a disabled vehicle.
- Physical disability who use walking aids or prosthetic body.
- Physical disability that impaired the image outside noticeable.

Found that physical disability ranked as one of the three most have psychological needs, followed by a second on social needs and physical needs of three side. as detailed in Table 2

Copyright by Mahidol University

Table 2 Mean, standard deviation, the level and rating of needs side of physical needs, psychological needs and social needs of students with physical disabilities in higher educational institutions.

The type of physical disability	Needs of Students with Physical Disabilities	$\overline{X}$	SD	The level	Rating
In the overall	Physical Needs	3.58	1.21	high	3
	Psychological Needs	3.82	0.97	high	1
	Social Needs	3.75	1.11	high	2
	Total	**3.72**	**1.09**	**high**	
Physical disability who use wheelchair or disabled vehicle	Physical Needs	3.67	0.79	high	3
	Psychological Needs	3.81	0.81	high	1
	Social Needs	3.78	0.74	high	2
	Total	**3.75**	**0.69**	**high**	
Physical disability activists who use walking aids or prosthetic body	Physical Needs	3.67	0.91	high	3
	Psychological Needs	3.91	0.80	high	1
	Social Needs	3.84	0.71	high	2
	Total	**3.82**	**0.74**	**high**	
impaired image	Physical Needs	3.47	0.86	medium	3
	Psychological Needs	3.77	0.62	high	1
	Social Needs	3.67	0.71	high	2
	Total	**3.63**	**0.65**	**high**	

Copyright by Mahidol University

The study found needs and the unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand as follows

Physical Needs

1) Universal Design, there were needs on the ramp, most of which were unmet needs at 43.0 percent.

2) Assistive Technology, needs on assistive technology service, most of which having unmet needs at 59.4 percent.

3) Health Assesment for rehabilitation of persons with disabilities need training and knowledge of services, most of which have unmet needs at 56.6 percent.

4) Personal Assistant, needs on the form of aid, most of which were now unmet at 66.4 percent.

Psychological Needs

1) Rehabilitation counseling for reconditioning the mind, needs on Rehabilitation Counseling Services accounted for the most with unmet needs at 69.9 percent.

2) Attitude for disabilities needs for personnel who understand students with disabilities were mostly unmet at 70.3 percent.

Social Needs

1) The social needs for integration of the disabled community, was unmet at 53.1 percent.

2) Management and policy for learning disabilities, needs for educational support were unmet at 41.0 percent.

3) Reasonable accomodation of education for persons with physical disabilities, lacked media environment conducive to learning disabilities at 88.5 percent.

4) Privilege and equality, needs on rights and equality, were unmet at 45.3 percent.

Copyright by Mahidol University

5) Career advancement, needs for career services were unmet at 94.1 percent.

6) Sports and and recreational activities were unmet needs at 65.4 percent as detailed in Table 3.

Table 3 Mean, standard deviation and the level of needs and percentage of needs (high, most) and unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions by physical needs, psychological needs and social needs were items.

Needs of Students with Physical Disabilities In Higher Educational Institutions	$\overline{X}$	**SD**	**The level of Needs**	**Needs (high, most) *(1)**	**Un met Needs **(2)**
1. Physical Needs	**3.58**	**1.21**	**high**		
1) Universal Design	3.76	1.17	high		
1. Ramp	3.87	1.10	high	66.2	43.0
2. Bathroom	3.76	1.16	high	63.5	49.8
3. Lift	3.76	1.13	high	63.5	55.6
4. door	3.75	1.11	high	63.5	54.2
5. stairs	3.75	1.15	high	61.4	55.2
6. table	3.66	1.32	high	60.3	64.0
7. Parking	3.78	1.23	high	63.0	48.3
2) Assistive Technology	3.45	1.27	medium		
1.The apparatus of movement and travel	3.42	1.33	medium	51.9	85.5
2. Reduce the risk of injury	3.30	1.29	medium	43.4	70.7
3. The device enables access to a computer	3.38	1.27	medium	49.6	74.8
4. Computer programs and software that are conducive cripple	3.36	1.30	medium	47.5	76.5

Copyright by Mahidol University

Table 3 Mean, standard deviation and the level of needs and percentage of needs (high, most) and unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions by physical needs, psychological needs and social needs were items.

Needs of Students with Physical Disabilities In Higher Educational Institutions	$\overline{X}$	**SD**	**The level of Needs**	**Needs (high, most) *(1)**	**Un met Needs **(2)**
5. Aid activities	3.38	1.30	medium	48.4	73.2
6. AssistiveTechnology Service	3.61	1.22	high	56.9	59.4
3) Health assesment for rehabilitation of persons with disabilities	3.59	1.07	high		
1.To get an assessment of health and disability	3.56	1.12	high	56.6	64.5
2. Training knowledge services	3.63	1.04	high	56.7	56.6
4) Personal Assistant	3.35	1.17	medium		
1. The form of aid	3.36	1.14	medium	47.2	66.4
2. Assistance with daily life	3.32	1.22	medium	44.4	63.6
2. Psychological Needs	**3.82**	**0.97**	**high**		
1) Rehabilitation counseling for reconditioning the mind	3.65	1.02	high	58.8	
1. Rehabilitation Counseling Services	3.65	1.01	high	58.8	69.9
2) Attitude toward persons with disabilities	3.97	0.91	high		
1. Personnel understand students with disabilities	3.97	0.91	high	72.0	70.3
2. Listens attentively	3.96	0.94	high	70.3	47.1
3. Social Needs	**3.75**	**1.11**	**high**		

Copyright by Mahidol University

Table 3 Mean, standard deviation and the level of needs and percentage of needs (high, most) and unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions by physical needs, psychological needs and social needs were items.

Needs of Students with Physical Disabilities In Higher Educational Institutions	$\overline{X}$	**SD**	**The level of Needs**	**Needs (high, most) *(1)**	**Un met Needs **(2)**
1) The Society	3.73	1.32	high	58.4	
1. The integration of the disabled community	3.78	1.72	high	58.7	53.1
2. Bundles to improve the quality of life	3.35	2.42	medium	58.0	63.9
2) Management and policy on learning disabilities	3.97	0.94	high	72.2	
1. The individual education plan	3.75	1.02	high	63.5	67.2
2. Supporting Education	4.18	0.57	high	80.8	41.0
3) Reasonable accommodation of education for persons with disabilities	3.71	0.06	high		
1. The media environment is conducive to learning disabilities	3.81	1.00	high	67.2	88.5
2. Schedule	3.75	1.06	high	60.1	68.4
3. Development and innovative teaching techniques	3.64	1.08	high	55.3	64.3
4. Self-Management	3.58	1.08	high	54.8	74.3
4) Privilege and equality	3.97	1.03	high		
1. Rights and Equality	3.98	1.02	high	71.9	45.3
2. Protection of fairness towards people with disabilities	3.96	1.04	high	70.9	63.4
5) Career Advancement	3.68	1.19	high		

Copyright by Mahidol University

Table 3 Mean, standard deviation and the level of needs and percentage of needs (high, most) and unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions by physical needs, psychological needs and social needs were items.

Needs of Students with Physical Disabilities In Higher Educational Institutions	$\overline{X}$	**SD**	**The level of Needs**	**Needs (high, most) *(1)**	**Un met Needs **(2)**
1. Professional Training	3.61	1.14	high	59.2	85.3
2. Career Services	3.71	1.10	high	61.7	94.1
6) Sports and recreation	3.46	1.18	medium		
1. Sports and Recreation	3.39	1.19	medium	46.9	65.4
2. Place in sport and recreation activities	3.61	1.15	high	55.6	84.5
Total	**3.72**	**1.09**	**high**		

Needs (high, most) *(1) Percentage of Needs, high, most of students with physical disabilities

Unmet Needs **(2) Percentage of Unmet Needs of students with physical disabilities

Comparative analysis of the differences in needs of students with physical disabilities in higher educational institutions, including gender, age, monthly income/ expenses and the type of physical disabilities overall in the areas of physical needs, psychological needs and social needs, testing the hypothesis by using nonparametric statistics including Mann-Whitney U in the variable two groups independently, and Kruskal-Wallis in variable three groups to release.

Copyright by Mahidol University

And found that compared needs with personal factors such as gender, age, monthly income/expenses and type of physical disability as well as a whole and

individual aspects were not difference needs significantly, for example, on the nature of disabilities in Table 4.

Table 4 The analysis of differences needs of students with physical disabilities in higher educational institutions, the type of physical disability was analyzed using Kruskal-Wallis.

Needs of Students with Physical Disabilities In Higher Educational Institutions	**Mean Rank**			**Chi-square**	**df**	**p - Value**
	Physical disability who use wheelchair or disabled vehicle (n=55)	Physical disability activists who use walking aids or prosthetic body (n=56)	Physical disability that impaired the image outside noticeable (n=78)			
Physical Needs	97.87	99.70	87.32	2.070	2	.355
Psychological Needs	95.20	102.43	88.42	2.165	2	.339
Social Needs	97.75	100.11	88.26	1.808	2	.405
Total	96.25	101.72	87.07	2.472	2	.291

* P < .05

It also found that students with physical disabilities in higher educational institutions that were monthly income/expenses and type of physical disability differences in overall and biological, psychological and social aspects, needs were not different significantly.

The hypothesis tested in this study concluded that students with physical disabilities in higher educational institutions in terms of gender, age, monthly income/ expenses and type of physical disability concerning and physical, psychological and social needs, needs were not significantly different.

Copyright by Mahidol University

13. Discussion

The results of the study on the needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand found that the overall physical needs, psychological needs and social needs at a high level, averaging 3.72, and rated needs in the order based on average needs from descending below.

No. 1 most psychological needs, the level an average of 3.82

No. 2 followed by a social need. at a high level, averaging 3.75

No. 3 with physical needs, at a high level, averaging 3.58

This study found that when ranking met and unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand, the issue was about the most wanted top 10 sorted in descending order below the average rank.

First such issue educational support services accounted for 41.0 percent, which points especially to needs for greater funding for students with disabilities, followed by Disability Support Services (DSS).

The top two issues were related to rights for persons with disabilities which accounted for 45.3 percent, with most needs inclusion by an education coordinator of the rights that should be followed according to the Empowerment of persons with disabilities Act 2550.

The third rank needs was personnel who understand students with disabilities, which accounted for 70.3 percent, including staff officers who serve with sincerity and respect the dignity of students with disabilities, followed by the needs for a sufficient number of personnel and officers in the service.

Ranked fourth was needs for attentive listening (47.1 percent), most educational institutions requiring an organized information channel for students with disabilities.

Ranked fifth was issues of the protection of fairness towards persons with disabilities. The unmet needs in services accounted for 63.4 percent, what being most needs was institutional provision of general knowledge providing that discrimination was not justified.

Copyright by Mahidol University

The sixth rank for 43.0 percent unmet needs was that most needs access ramps for the wheelchair in the building.

The top seventh issue was parking fees for 48.3 percent, requiring provision of parking spaces to wheelchairs followed by the symbol clearly indicating handicapped parking.

Ranked eighth unmet needs was the integration of the disabled community for 53.1 percent, meaning that academic institutions needs to better support the integration and association of students with disabilities or peer support groups, followed by joint activities between students with disabilities and the larger student community .

Ranked ninth was the issue of bathroom features which was named as an unmet needs for 49.8 percent of the sample. Most needs was toilet seat, plateau surface, the backrest and a water discharge lever type, followed by the bathroom door, wheelchair accessibility, convenience.

The 10th issue at 55.6 percent was the needs for an inclusive elevator with space inside from which elevator buttons can be pressed from a sitting position along with the size of the facility, followed by a wheelchair turn around space.

In addition, the researchers found that most of the students with physical disabilities had difficulty in combining educational activities and independent living. The researchers discussed the psychological needs in attitudes towards persons with disabilities already.

The research found the range of unmet needs of students with physical disabilities in higher educational institutions, ranked from high to low, including phycological needs, social needs and physical needs, and discuss in the following aspects.

1. Psychological needs. The attitude of officials toward understanding students with disabilities was the greatest unmet needs that accounted for 70.3 percent.

This study also found some interesting things and should be considered the most important for students with physical disabilities, who had difficulty in combining educational activities and independent living to about officials understand students with physical disabilities, this point there were questions that need it most, including staff officers serving with sincerity and respect for the dignity of students with

Copyright by Mahidol University

physical disabilities. The findings showed that needs on this point were at a very high level of 72.0 percent and unmet needs to a high 70.3 percent.

Some officials lack knowledge about disability. The desirable characteristics of those working with persons with disabilities in support services needed to treat the whole body, speech and mind of students with physical disabilities, but some expressed the wrong attitude to disabled students. The impact of psychological needs make sense, where there is no dignity, equality is not equal and does not lead to self- esteem. Discouragement of students facing face problems similar to research by Nahatai Homkait (2555), the educational needs received social welfare of disability at amphoe Bo thong Chonburi province said the dimension was different for those who would have impairments or disabilities, however not substantial with respect for the human person equality of civil rights and smoothing the attitude and environment to enable persons with disabilities to live as individuals with a good quality of life. This was the social dimension of disability (social model) and was consistent with research by Thanapol Sangchun (2556) who studied enhancing networks for independent living of persons with disabilities centers for independent living in Puthamonton District, Nakhon Pathom, Thailand, which found that awareness, confidence and self- esteem of persons with disabilities is enhanced best by performing slowly and constantly with sincerity, and understanding persons with disabilities on the basis of equality of persons with disabilities making the transition and recognition.

In the field of rehabilitation counseling unmet needs were at 69.9 percent, because students with physical disabilities were not able to accept the disability, couldn’t understand themselves and have lower self- esteem. This was a psychological problem possibly caused by an incorrect attitude towards persons with disabilities in educational institutions, families, community and among peers (Thanapon Sangchun, 2556), also caused by the type of physical disability type of physical disability that made it difficult to travel and engage in daily activities which causes the inability to adapt to a new environment or new institutions attended and may be caused by the institutions that could not adapt to independent living to arrange counseling to meet the needs for adapting and adjustment of mind. This is consistent with the research of Malik et al (Malik et al, 2013), supporting students with severe physical disabilities.

Copyright by Mahidol University

The Illinois model mentioned provision of a counseling program for students with disabilities by rehabilitation counseling starting in early learning and rehabilitation counseling with parents of students with disabilities by contacting through e-mail for psychological and social needs and appropriate adjustment. The rehabilitation counseling process helps to condition mind and adaptation to living independently.

2. Social needs results were for system management and education policy for persons with disability to better support education, most of which had unmet needs accounted for 41.0 percent including funding for students with disabilities, followed by a service agency and support for students with disabilities.

Since the majority of students with disabilities or persons with disabilities have low income (as per Praew Iemnoi, cited in Nantapuck Pongsuk, 2554) may result in obstacles to occupations but education institutions could improve education to increase the range of occupations (Ananya Jienram, 2557), in which the admission to higher education institutions would be necessary to fund the cost of education to demonstrate the needs to establish a fund supporting students with disabilities who come to study in higher educational institutions. Consistent with the research of Malik et al (Malik et al, 2013), supporting students with severe physical disabilities as per the Illinois model would have academic institutions collaborate to provide financial support for students with disabilities and funding for needs and preparing people to transition into their career.

Agency service and support of students with disabilities known as DSS (Disability Support Services) was needed because physical disabilities hinder educational development, so such a DSS was responsible for service delivery in terms of adaptation to the environment. Technology and facilities for teaching must be made conducive to persons with disabilities. The property was conducive to persons with disabilities. Service personnel and rehabilitation counseling services was consistent with the research of faculty and Malik et all (Malik et al, 2013), the study of supporting students with severe physical disabilities which can be organized in a university dormitory, preparing people to move into a career and awareness of needs to deal with continuing education to students with disabilities, which is the agency that provides services and support for students with physical disability. By comparison,

Copyright by Mahidol University

Illinois DRES (Disability Resources and Educational Services: DRES) has facilities and architecture, contributing to enablement and educational programs for teaching, as well as organize a team to help persons with disability, counseling services and social acceptance.

Consistent with the literature of Ornanong Songjaroen and Thidarat Nongtong (2553), the agency support services for students with disabilities to provide and facilitate sensibly to be sure, practice and providing educational opportunities for students with disabilities need to take into account the dignity of the human person in accordance with law promoting quality of life and the right to education of of persons with disability in Thailand.

3. Concerning physical needs, the architecture that facilitates persons with disabilities or groups in schools had unmet needs for 44.2 percent, with needs on the ramp, the lower needs on parking and needs of the bathrooms because students with physical disabilities have restrictions on movement, travel, and daily life. ("Initial approach to the persons with physical disabilities," 2552) and to engage in activities on their own to enable independent living in shelters and the development of education. Consistent with the research of Malik et al (Malik et al, 2013) architectural design programs provide persons with disabilities access. Consistent with the research of Rizal (2011) universal design for all groups is needed to streamline education for all people. The potential changes to the university proper, facilitate reasonable size, age and physical body. On the health assesment for rehabilitation of persons with disabilities, the greatest needs were to get an assessment of health and disability and training in knowledge services. The health and disability are evaluated because students with disabilities also require good health and movement to any activities on their own for the body to break down because of the diseases that cause disability both in education and other areas to receive on-going rehabilitation services consistent with the research of Khanitha Tawinphakti (2540) which was said to provide rehabilitation medicine, the most important service in medical rehabilitation was to prevent the cause of disability, to prevent disability or increase redundancy which must be evaluated by health and disability to the rehabilitation procedures such as diagnostic

Copyright by Mahidol University

tests, counseling on medicine, surgery, physical therapy, occupational therapy and psychotherapy.

Part of the needs was about personal assistance in the form of aid and assistance with daily living because most persons with physical restrictions on movements such as sitting, standing, sleeping, walking and working everyday, food preparation equipment and computer operator ("Initial approach to the persons with physical disabilities," 2552), needed assistance. The majority of persons with disabilities want to organize group care was shifting to the time required and some required the individual to maintain close proximity periodically. Over time, in line with the research of Malik (2013) the personal assistant in higher education to assist in shifting the bulk of individualized care in a time of needs by grouping disability at 24 and personal assistants at 7.

This study found that gender, age, monthly income/expenses and type of physical disability as well as a whole and individual aspects did not differ significantly.

In conclusion, students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand have many unmet psychological, social and physical needs. Psychological needs remained high was much higher than social and physical needs.

14. Suggestion

1. The needs of students with disabilities in higher educational institutions still were high. A psychological needs result shows that at present higher education institutions management of education for persons with disabilities are very high. Architecture, technology and facilities conducive to persons with disabilities were increasing, but also had lack of help in figuring out how to adjust mentally to students with disabilities to meet the requirements to be satisfied sensibly.

It can be inferred that at present public and private educational institution have accelerated the construction of such platforms, ramps, parking, bathrooms, elevator or respond to physical disability access. Educational inclusion campaigns was more about helping students with disabilities or mental disabilities in it especially the correct attitude towards persons with disabilities were also campaigning on this issue a

Copyright by Mahidol University

little more. In this study, the proposed relevant agencies need to speed up the process to find ways to meet the psychological needs and attitudes towards persons with disabilities, including the right personnel to serve with sincerity and respect for human dignity of students or persons with disabilities to prevent psychological problems and attitudes towards persons with disabilities that could be solved prior to the widespread problem more than to fix it after the fact.

2. Support of students with severe physical disabilities in the Illinois model gave greater opportunities for students with physical disabilities to study the potential elements of comprehensive response to physical needs, psychological needs and social needs, the academy can be used as a guide for university housing and classrooms disabilities access. Counseling with an expert to help with the adjustment state of mind and well-adjusted. A team of persons with disabilities who pass the exam to work through the selection of qualified specialists arranged to share a meal and to society. Presents the program of instruction that was conducive to persons with disabilities. The establishment of the foundation for the welfare necessary for persons with disabilities. It was valuable new dimension for students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand.

15. Suggestions for further research

The research topics or issues of interest from this study for further research include the psychological needs, supporting the education of students with disabilities and the correct attitude towards persons with disabilities because these were in the greatest unmet needs of the students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand on a massive scale and was ranked the most important. This research was mixed methods research using survey covering a broad number of topics, so doing research in the future on the needs of students with physical disabilities in higher educational institutions in Thailand should be a qualitative research to explore in depth case studies.

Copyright by Mahidol University

บรรณานุกรม

กรุณา แดงสุวรรณ และสุธาสินี บุญญาพิทักษ์. (2533). *บทบาทอาจารย์ในการดูแลช่วยเหลือนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในภาคใต้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2550). *พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

ณฤทัย เกตุหอม. (2555). *ความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของคนพิการในเขตอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. ปทุมธานี.

ธนพล แสงจันทร์. (2556). *การเสริมสร้างเครือข่ายการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ กรณีศึกษา: ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการพุทธมณฑล*. ภาควิชาภาคพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธีรศักดิ์ ศรีสุรกุล. (2556). *เอกสารประกอบคำบรรยายสถิติที่ใช้ในงานวิจัย*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

นลินี เรืองฤทธิศักดิ์. (2549). *การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ. ศูนย์พัฒนาและฝึกอบรมคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและของมนุษย์.

นันทภัค ปองสุข. (2554). *ความรู้ของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและช่วยเหลือคนพิการกับความพึงพอใจของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในการให้บริการพื้นที่จังหวัดนนบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม.

เบญจพร ศักดิ์ศิริ. (2556). *เอกสารประกอบคำบรรยายการออกแบบที่เป็นสากล*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปรียารัตน์ นาคสุวรรณ์. (2554). *สถิติศาสตร์ไม่อิงพารามิเตอร์*. ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา

Copyright by Mahidol University

ปาริชาด สุวรรณบุบผา. (2549). *พระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างพลังในการดำรงชีวิต และทัศนคติที่เหมาะสมของคนพิการ กรณีคนพิการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.* สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

พิมพา ขจรธรรม. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยด้านงานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ.* วิทยาลัยราชสุดา นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

พูนพิศ อมาตยกุล, สุมาลี ดีจงกิจ และพิมพา ขจรธรรม. (2555). *ความรู้พื้นฐานเรื่องความพิการและคนพิการ*. มูลนิธิราชสุดา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ยศพล เหลืองโสมนภา, สาคร พร้อมเพราะ และสุกัญญา ขันวิเศษ. (2554). *คุณภาพชีวิต ปัญหา และความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี*. จันทบุรี: วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า.

วิธีช่วยเหลือเบื้องต้นแก่คนพิการด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหว. (2552). สืบค้น 1 พฤษภาคม 2558, จาก http://www.banmuang.go.th/center/website/site/users_images/509/information_u_509_1_7c21926ab1baf4a31cd27494bc393b5a.pdf

สมเกตุ อุทธโยธา. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม ในสถาบันอุดมศึกษา: การศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่สนับสนนการจัด การศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.* วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่, 15 (1), 38-40.

สมชาย วรกิจเกษมสกุล. (2558). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สโรชา มังคลา. (2554). *มาตรฐานขั้นต่ำในการปรับปรุงหอพักในมหาวิทยาลัยที่เอื้อต่อนักศึกษาพิการ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.

สายสุนีย์ ทับทิมเทศ. (2010). *กระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการด้านการเคลื่อนไหว*. ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ.

สุมาลี สว่างสุขสกุล. (2550). *ศึกษาความพึงพอใจของคนพิการทางการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรมของโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม.

ศาศวัต เพ่งแพ. (2553). *การศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ*. ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สถาบันนัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

Copyright© by Mahidol University

คู่มือมาตรฐานกลางประเมินความสามารถตามประเภทความพิการและให้รหัส ICF. (2012). สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). *สิทธิในการขอรับบริการสนับสนุนและความรับผิดชอบของนักศึกษาพิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). *การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผลและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับนักศึกษาพิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อรอนงค์ สงเจริญ. (2555). *การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างสมเหตุสมผล และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สาหรับนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา*. สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อรอนงค์ สงเจริญ และธิดารัตน์ นงค์ทอง (2553). *การพัฒนารูปแบบระบบงานบริการสนับสนุนสำหรับนักศึกษาพิการ*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

อรอนงค์ สงเจริญ. (2556). *เอกสารประกอบคำบรรยายการให้คำปรึกษาคนพิการและครอบครัว*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

อนัญญา เจียนรัมย์. (2557). *ความต้องการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อุบลพันธ์ ธีระศิลป์ และเพ็ญจันทร์ เชอร์เรอร์. (2551). *ความพิการแนวคิดทฤษฎีทางสังคมศาสตร์สุขภาพ*. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาษาอังกฤษ

Anner et al. (2012). *Evaluation of work disability and the international classification of functioning disability and health: what to expect and what not.* BMC Public Health, 12 (1), 470-477.

Anita Silvers and Leslie Francis. (2013). *Human Rights,Civil Rights:Prescribing Disability Discrimination Prevention in Packaging Essential Health Benefits.* Journal of Law, Medicine & Ethics, 41 (4), 781-791.

Copyright by Mahidol University

Beatty PW et al. (1998). *Personal Assistance for People With Physical Disabilities: Consumer-Direction and Satisfaction With Services.* The National Rehabilitation Hospital Research Center, Washington, DC, 79 (6), 674-677.

Bigelow and Kimberly Edginton. (2012). *Designing for Success: Developing Engineers Who Consider Universal Design Principles.* Journal of Postsecondary Education & Disability, 25 (3), 211-225.

Block, Martin E and Tom. (2013). *Physical Activity and Youth with Disabilities: Barriers and Supports.* Prevention Researcher, 2013 Apr; 20 (2): 18-20. Intellectual & Developmental Disabilities, 52 (5), 367-378.

Christiani and Tabita Kartika. (2014). *Doing Theology: Towards the Construction of Methods for Living with Disability*. Asia Journal of Theology, 28 (1), 35-58.

DeLee and Brenda.(2015). *Academic Support Services for College Students with Disabilities.* Applied Learning Technology, 5 (3), 39-48.

Dutt et al. (2014). *The Effects of Skill Training on Preference for Children with Severe Intellectual and Physical Disability.* Journal of Developmental and Physical Disabilities, 26 (5), 585.

Elliott et al. (1995). *Social Support and Leisure Activities Following Severe Physical Disability: Testing the Mediating Effects of Depression.* Basic & Applied Social Psychology, 16 (4), 471-487.

Grant T, Collins Penelope J and Phillips. (2011). *Overview of Reasonable Accommodation and the Shifting Emphasis from Who is Disabled to Who can Work.* Hamline Law Review, 34 (3), 469-502.

Haherstroh, Shane.(2009). *Strategies and Resources for Conducting Online Counseling*. Journal of Professional Counseling: Practice, Theory & Research, 37 (2), 1-20.

Hedrick et al. (2012). *Personal Assistant Support for Students with Severe Physical Disabilities in Postsecondary Education*. Journal of Postsecondary Education and Disability, 25 (2), 161-177.

Copyright by Mahidol University

Jackson et al. (2011). *Accommodation Strategies for Health Sciences Students with Disabilities*. Journal of Best Practices in Health Professions Diversity: Education, Research & Policy, 4 (1), 585-594.

John P. S. Salmen. (2011). *Universal Design for Academic Facilities.* New Directions for Student Services, 134, 13-20.

Malik et al. (2013). *Supporting Students with Severe Physical Disabilities: The Illinois Model.* Journal of College & University Student Housing, 39/40 (2/1), 172-185.

Meigen Liu et al.(2003). *Practical Problems and Management of Seating Through the Clinical Stages of Duchenne's Muscular Dystrophy.* the clinical stages of Duchenne's muscular dystrophy, Arch Phys Med Rehabil, 84, 818-24..Japan.

Mezei, Peter J, Heller and Kathryn Wolff. (2012). *Effects of Word Prediction on Writing Fluency for Students with Physical Disabilities*. Physical Disabilities: Education and Related Services, 31 (1), 3-26.

Miku. Yamagu Chl and Machiko Suuki. (2013). *Independent living with Duchenne muscular dystrophy and home mechanical ventilation in areas of Japan with insufficient national welfare services.* International Journal of Qualitative Studies on Health & Well-Being, 8, 1-8.

Qiao-Lan Zheng et al. (2014). *The role of quality of care and attitude towards disability in the relationship between severity of disability and quality of life: findings from a crosssectional survey among people with physical disability in China.* Health & Quality of Life Outcomes, 12 (1), 1-22.

Savvidou and Christine.(2011). *Exploring teachers narratives of inclusive practice in higher education*. Teacher. Development, 15 (1), 53-67.

Silvers, Leslie and Francis. (2013). *Human Rights, Civil Rights: Prescribing Disability Discrimination Prevention in Packaging Essential Health Benefits.* Journal of Law, Medicine & Ethics, 41 (4), 781-791.

Stumbo NJ, Martin JK and Hedrick BN (2009). *Assistive technology: Impact on education, employment and independence of individuals with physical disabilities.* Journal of Vocational Rehabilitation, 30 (2), 99-110.

Copyright by Mahidol University

Varsamis et al. (2011) *Profiles of self-concept, goal orientation, and self-regulation in students with physical, intellectual, and multiple disabilities: Implications for instructional support.* Research in Developmental Disabilities, 32 (5), 1548–1555

Walker, Taryn D (2013). *Congress or the Social Security Administration: Who Defines a Special Need Trust?.* Wake Forest Law Review, 48 (4), 1055-1074.

Copyright by Mahidol University

ภาคผนวก

Copyright by Mahidol University

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ข้อมูลร้อยละจากผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม
ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย ของนักศึกษาปริญญาโท ซึ่งเป็นนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นคนพิการ สาขาวิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล ในการนี้ใคร่ขอความร่วมมือจากท่านช่วยตอบแบบสอบถาม และขอความกรุณาตอบตามความจริงและครบถ้วน ซึ่งทุกข้อคำตอบที่ได้จะเก็บเป็นความลับโดยจะประมวลผลและนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น และขอความอนุเคราะห์จากท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนไปที่ งานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลนักศึกษาพิการ ภายในเวลาที่กำหนด เพื่อรวบรวมส่งต่อให้ผู้วิจัยต่อไป โดยผู้วิจัยไม่มีโอกาสรู้จักตัวตนผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามความจริง

ขอขอบคุณในความร่วมมือและความช่วยเหลือในครั้งนี้จากท่านเป็นอย่างยิ่ง

นางสาวชูกลิ่น ผ่องแผ้ว
ผู้วิจัย

Copyright by Mahidol University

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

ผู้วิจัย คือ ชูกลิ่น ผ่องแผ้ว

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ใช้เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา เปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน และเปรียบเทียบความต้องการกับลักษณะความพิการ รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. คุณมีอายุอยู่ในช่วงใด
   - ☐ 18 - 20 ปี
   - ☐ 21 - 23 ปี
   - ☐ 24 - 26 ปี
   - ☐ สูงกว่า 26 ปี

3. ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายต่อเดือน
   - ☐ เพียงพอเหลือเก็บ
   - ☐ เพียงพอไม่เหลือเก็บ
   - ☐ ไม่เพียงพอ

ข้อมูลทางการศึกษา

4. ระดับการศึกษา
   - ☐ ปริญญาตรี
   - ☐ ปริญญาโท
   - ☐ ปริญญาเอก
   - ☐ อื่นๆ .....

Copyright by Mahidol University

ข้อมูลเกี่ยวกับความพิการ

5. ลักษณะความพิการ

☐ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์รถเข็นหรือรถนั่งคนพิการ

☐ ความพิการทางการเคลื่อนไหวที่ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดินหรือกายอุปกรณ์เทียม

☐ ความพิการทางร่างกาย ซึ่งบกพร่องในภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นได้ชัดเจน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย หมายถึง ความต้องการทางด้าน ร่างกาย จิตใจ และสังคม จำนวน 64 ข้อ ได้แก่

1. ความต้องการด้านร่างกาย เป็นความต้องการจำเป็นในการดำรงชีวิต ประกอบด้วย

1) ด้านสถาปัตยกรรมที่เอื้อต่อคนพิการหรือคนทุกกลุ่มในสถานศึกษา จำนวน 13 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหว หรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
ทางลาด	1. ทางเข้าและทางออกของอาคารมีทางลาดไว้สำหรับคนนั่งรถเข็น $\overline{X}$ = 3.87	36.0	30.2	23.8	5.3	4.8	65.6	34.4
ห้องน้ำ	2. ประตูห้องน้ำรถเข็นเข้าได้สะดวกและเปิดค้างไว้ได้ $\overline{X}$ = 3.75	32.3	31.2	21.7	8.5	6.3	60.8	39.2
	3. โถส้วมเป็นชนิดนั่งราบสูงจากพื้น มีพนักพิงหลังและที่ปล่อยน้ำเป็นชนิด คันโยก $\overline{X}$ = 3.86	35.4	32.8	19.0	7.9	4.8	60.8	39.2
	4. อ่างล้างมือมีที่สำหรับรถเข็นคนพิการสอดเข้าได้และมีราวจับสองข้างของอ่างล้างมือ ก๊อกน้ำเป็นชนิดก้านโยกเปิดปิด $\overline{X}$ = 3.66	29.1	29.6	27.0	6.9	7.4	54.0	46.0

Copyright by Mahidol University

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
ลิฟท์	5. มีลิฟท์ที่พื้นที่ภายในลิฟท์สามารถเอื้อมมือกดปุ่มลิฟท์และปุ่มบังคับลิฟท์ได้สะดวก $\overline{X}$ = 3.78	31.7	32.8	22.8	6.9	5.8	53.4	46.6
	6. ขนาดของห้องลิฟท์รถเข็นสามารถหมุนตัวได้รอบ $\overline{X}$ = 3.73	28.6	33.9	25.4	6.3	5.8	54.0	46.0
ประตู	7. ลักษณะประตูห้องเรียนและห้องบริการต่างๆ สามารถเลื่อนเปิดปิดได้ง่าย $\overline{X}$ = 3.72	29.1	32.8	23.8	10.1	4.2	48.7	51.3
	8. ความกว้างของประตูรถเข็นเข้าได้สะดวก $\overline{X}$ = 3.77	29.1	36.0	22.8	7.40	4.8	60.8	39.2
บันได	9. บันไดมีชานพักทุกระยะ $\overline{X}$ = 3.6296	28.6	29.6	24.9	10.1	6.9	50.3	49.7
	10. บันไดมีราวจับสามารถใช้มือจับได้ถนัด $\overline{X}$ = 3.63	35.4	29.1	24.9	6.3	4.2	54.5	45.5
โต๊ะ	11. โต๊ะเรียนมีลักษณะรถเข็นสอดเข้าได้ $\overline{X}$ = 3.66	35.4	24.9	20.6	8.5	10.6	43.9	56.1
ที่จอดรถ	12. ที่จอดรถสามารถให้รถเข็นมีพื้นที่ขึ้นลงทางเข้าได้สะดวก $\overline{X}$ = 3.72	34.9	25.9	22.8	8.5	7.9	60.8	39.2
	13. มีสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นที่จอดรถคนพิการชัดเจน $\overline{X}$ = 3.84	39.2	25.9	21.7	6.3	6.9	57.7	42.3

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

2) ด้านเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 13 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง	14. รถตู้มีลิฟท์ยกสำหรับนักศึกษาพิการที่นั่งรถเข็น $\overline{X}$ = 3.42	26.5	25.4	23.8	12.7	11.1	12.7	87.3
อุปกรณ์ช่วยลดความเสี่ยงการบาดเจ็บ	15. มีอุปกรณ์ช่วยเขียนสำหรับบุคคลที่ยังไม่สะดวกในการใช้มือและ แขน $\overline{X}$ = 3.29	22.8	20.6	32.8	11.1	12.7	13.8	86.2
อุปกรณ์ที่ช่วยในการเข้าถึงคอมพิวเตอร์	16. มีแป้นพิมพ์ชนิดพิเศษที่ช่วยในการพิมพ์งานง่ายขึ้นและเร็วขึ้น $\overline{X}$ = 3.33	22.8	24.9	25.9	15.9	10.6	19.0	81.0
	17.มีการปรับแป้นพิมพ์ หน้าจอ สวิทช์ และเมาส์ อยู่ในระดับที่คนพิการเข้าถึงได้ $\overline{X}$ = 3.44	22.2	30.7	25.4	12.7	9.0	23.3	76.7
	18. มีเครื่องช่วยควบคุมอุปกรณ์ด้วยตนเอง เช่น สวิทช์ โดยใช้แขนหรือขา กดปุ่ม $\overline{X}$ = 3.36	25.4	22.8	25.4	15.3	11.1	19.0	81.0
โปรแกรมคอมพิวเตอร์และซอร์ฟแวร์ที่เอื้อต่อคนพิการ	19. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้คำสั่งเสียงเพื่อลดการเคลื่อนไหวทางร่างกาย สำหรับบุคคลที่เคลื่อนไหวไม่สะดวก $\overline{X}$ = 3.35	25.9	20.6	29.1	11.6	12.7	16.9	83.1
	20. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยในการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ในกรณีที่ต้องทำงานเร่งด่วน $\overline{X}$ = 3.31	24.3	22.8	24.9	15.9	12.2	14.8	85.2
	21. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยในการจำ การเดาคำศัพท์/การเขียนเพื่อช่วยให้เร็วขึ้นในขณะเรียนหรือทำงานส่งอาจารย์ผู้สอน $\overline{X}$ = 3.41	23.9	25.0	28.7	12.8	9.6	13.2	86.2

Copyright by Mahidol University

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
อุปกรณ์ช่วยในกิจกรรมนันทนาการ	22. มีการปรับอุปกรณ์กีฬาให้ เอื้อต่อคนพิการตามลักษณะความพิการรายบุคคล $\overline{X}$ = 3.44	28.6	21.7	27.0	10.6	12.2	18.5	81.5
	23. มีการปรับอุปกรณ์เครื่องเล่น/เกม วิทยุ โทรทัศน์ ที่เอื้อต่อคนพิการ $\overline{X}$ = 3.32	22.2	24.3	28.0	14.3	11.1	20.6	79.4
หน่วยบริการเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก	24. มีการประเมินความต้องการของคนพิการเพื่อจัดหาและการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก $\overline{X}$ = 3.60	31.2	24.9	23.8	13.2	6.9	46.6	53.4
	25. มีเจ้าหน้าที่ให้บริการช่วยเหลือด้านเทคนิค วิธีการใช้อุปกณ์ และคอมพิวเตอร์สำหรับคนพิการ $\overline{X}$ = 3.69	32.4	26.6	23.8	11.7	5.3	52.9	47.1
	26. มีการจัดอบรมด้านเทคนิควิธีการใช้อุปกณ์และคอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษาพิการ $\overline{X}$ = 3.55	25.4	30.2	25.4	11.6	7.4	33.9	66.1

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

3) ด้านการประเมินสุขภาวะและความพิการเพื่อการรักษาและฟื้นฟู จำนวน 2 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
การได้รับการประเมินสุขภาพและความพิการ	27. มีการประเมินอุปสรรคและสิ่งแวดล้อมที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพและความพิการ $\overline{X}$ = 3.56	21.2	35.4	28.6	7.9	6.9	39.7	60.3
บริการฝึกอบรมเสริมความรู้	28. สถาบันการศึกษาจัดอบรมเสริมความรู้ ความเข้าใจ การดูแล สุขภาพเพื่อสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้ตามศักยภาพ $\overline{X}$ = 3.63	22.8	33.9	30.7	9.5	3.2	47.1	52.9

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

4) ด้านผู้ช่วยคนพิการ จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
		5	4	3	2	1		
รูปแบบของการช่วยเหลือ	29. จัดผู้ช่วยคนพิการให้ความช่วยเหลือเป็นแบบกลุ่มเพื่อ ผลัดเปลี่ยนดูแลเป็นบางเวลาที่จำเป็น $\overline{X}$ = 3.42	18.6	31.4	30.3	12.8	6.9	27.5	72.5
	30. จัดผู้ช่วยคนพิการให้ความช่วยเหลือเป็นแบบรายบุคคลเพื่อดูแลใกล้ชิดเป็นระยะๆ ตลอดเวลา $\overline{X}$ = 3.29	14.8	29.6	36.5	8.5	10.6	23.3	76.7
ช่วยเหลือเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน	31. จัดให้ผู้ช่วยคนพิการช่วยเหลือเกี่ยวกับการการเดินทางออกไปนอกสถาบันการศึกษา $\overline{X}$ = 3.32	20.1	24.3	34.4	10.1	11.1	24.3	75.7

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

2. ความต้องการด้านจิตใจ เป็นความต้องการการสนองตอบต่างๆ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ประกอบด้วย

1) ด้านการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูและปรับสภาพจิตใจ จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
บริการให้คำปรึกษา	32. บริการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อสร้างความเข้าใจตนเอง และเสริมสร้างสัมพันธภาพในการอยู่ร่วมกัน $\overline{X}$ = 3.63	18.5	39.7	31.2	7.9	2.6	40.2	59.8
	33. บริการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลเพื่อสร้างความเข้าใจตนเองและปรับสภาพจิตใจให้ยอมรับความพิการ $\overline{X}$ = 3.54	17.5	36.5	33.3	7.9	4.8	38.1	61.9
	34. บริการให้คำปรึกษาแนะแนวอาชีพเพื่อเตรียมตัวประกอบ อาชีพเมื่อเรียนจบ $\overline{X}$ = 3.77	28.7	35.6	23.9	8.0	3.7	32.8	67.2

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

2) ด้านเจตคติต่อคนพิการ จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
บุคลากรเจ้าหน้าที่เข้าใจนักศึกษาพิการ	35. บุคลากรเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความจริงใจและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อนักศึกษาพิการ $\overline{X}$ = 4.09	37.6	40.2	18.5	1.6	2.1	63.5	36.5
	36. มีจำนวนบุคลากรและเจ้าหน้าที่เพียงพอในการบริการ $\overline{X}$ = 3.85	26.5	39.7	27.0	5.8	1.1	60.8	39.2
รับฟังความต้องการ	37. สถาบันการศึกษาจัดช่องทางให้กับนักศึกษาพิการเพื่อรับข้อมูลต่างๆ $\overline{X}$ = 3.96	33.3	37.0	23.3	5.3	1.1	64.6	35.4

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....
.....
.....

3. ความต้องการด้านสังคม เป็นความต้องการที่จะดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ประกอบด้วย

Copyright by Mahidol University

1) ด้านการออกสู่สังคม จำนวน 5 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
การรวมกลุ่มชมรมคนพิการ	38. สถาบันการศึกษาสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มชมรมนักศึกษาพิการหรือกลุ่มช่วยเหลือกันเอง $\overline{X}$ = 3.87	25.9	32.3	30.2	9.0	2.1	54.0	46.0
	39. จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างชมรมคนพิการกับนักศึกษาทั่วไป $\overline{X}$ = 3.70	27.5	31.7	27.0	10.6	3.2	51.6	48.4
การรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	40. สถาบันการศึกษาให้นักศึกษาพิการได้รับโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักศาสนาวัฒนธรรม ประเพณี ต่างๆ $\overline{X}$ = 3.81	28.0	33.9	30.7	5.8	1.6	58.2	41.8
	41. สถาบันการศึกษาเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาให้การฝึกอบรมในเรื่องการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ $\overline{X}$ = 3.60	24.3	30.7	28.0	14.3	2.6	40.2	59.8
	42. ให้ตัวแทนนักศึกษาพิการเข้าร่วมประชุม กำหนด นโยบาย แผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการของสถาบันการศึกษา $\overline{X}$ = 3.66	27.0	30.2	29.1	9.5	4.2	20.6	79.4

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

2) ด้านระบบการจัดการและนโยบายการศึกษาเพื่อคนพิการ จำนวน 4 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
การจัดแผนการศึกษารายบุคคล	43.สถาบันการศึกษามีการจัดทำแผนการศึกษารายบุคคล $\overline{X}$ = 3.70	24.9	36.0	28.0	6.9	4.2	42.9	57.1
	44.สถาบันการศึกษามีสื่ออุปกรณ์เครื่องช่วยที่เหมาะสมกับสภาพความ พิการ $\overline{X}$ = 3.79	26.5	39.7	22.8	9.0	2.1	45.0	55.0
การสนับสนุนเรื่องการศึกษา	45. มีทุนสนับสนุนนักศึกษาพิการ $\overline{X}$ = 4.22	45.0	36.0	15.3	3.2	0.5	73.5	26.5
	46.มีหน่วยงานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ $\overline{X}$ = 4.15	39.2	41.3	15.3	3.7	0.5	72.5	27.5

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อคนพิการ จำนวน 10 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
		5	4	3	2	1		
การจัดสภาพแวดล้อมสื่ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อคนพิการ	47. มีพื้นที่ห้องเรียนสะดวกในการเคลื่อนไหวสำหรับนักศึกษาที่นั่งรถเข็น $\overline{X}$ = 3.81	29.1	39.7	19.0	7.9	4.2	43.4	56.6
	48. สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความหลากหลายและทุกคนสามารถเข้าถึงได้ $\overline{X}$ = 3.81	25.4	40.2	26.5	6.30	1.60	47.6	52.4
การจัดตารางเวลา	49. ให้นักศึกษาพิการได้ลงทะเบียนในช่องทางพิเศษ เช่น อินเทอร์เน็ต $\overline{X}$ = 4.01	37.0	32.8	24.9	4.20	1.10	61.9	38.1
	50. มีการปรับเปลี่ยนเวลาเรียนเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน $\overline{X}$ = 3.68	25.4	31.7	31.2	8.5	3.2	32.3	67.7
	51. มีการพักระหว่างเรียนเพื่อเอื้อต่อความพิการและสุขภาพ $\overline{X}$ = 3.63	25.9	29.6	30.7	9.0	4.8	32.6	67.4
	52. มีการจัดเวลาเพิ่มให้ระหว่างคาบเรียนหรือระหว่างสอบ เพื่อเผื่อเวลาที่ใช้ในการเดินทาง $\overline{X}$ = 3.69	30.3	27.7	27.7	9.0	5.3	32.8	67.2
การพัฒนานวัตกรรมและเทคนิคการสอน	53. ใช้คำที่เข้าใจง่ายในเอกสารประกอบการเรียนการสอน $\overline{X}$ = 3.61	24.9	28.0	35.4	6.9	4.8	42.0	58.0
	54. มีการใช้เทคนิคการสอนและการปฏิบัติงานที่เอื้อต่อคนพิการ $\overline{X}$ = 3.66	25.9	31.7	28.6	9.5	4.2	34.4	65.6

Copyright by Mahidol University

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
การบริหารจัดการตนเอง	55. มีการฝึกฝนให้นักศึกษาพิการได้มีการวางแผนการเรียนในแต่ละวัน $\overline{X}$ = 3.56	21.2	31.7	33.3	9.5	4.2	31.7	68.3
	56. มีการฝึกฝนทักษะในการขอความช่วยเหลือตามความ ต้องการจำเป็นนอกเหนือจากการพึ่งพาตนเอง (Self Advocate) $\overline{X}$ = 3.60	22.8	33.9	30.2	6.9	6.3	24.1	76.9

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

4) ด้านสิทธิประโยชน์และความเท่าเทียม จำนวน 2 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ	57. สถาบันการศึกษาประสานงานเรื่องสิทธิที่พึงได้รับตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 $\overline{X}$ = 3.98	36.5	35.4	20.6	4.2	3.2	66.7	33.3
การคุ้มครองความเป็นธรรมต่อคนพิการ	58. สถาบันการศึกษาให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม $\overline{X}$ = 3.96	36.5	34.4	21.2	4.2	3.7	52.7	47.3

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

5) ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพ จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
การฝึกอาชีพ	59. สถาบันการศึกษามีการฝึกอาชีพระหว่างเรียน $\overline{X}$ = 3.61	23.8	35.4	24.9	10.1	5.3	23.8	76.2
บริการด้านอาชีพ	60. มีการประเมินอาชีพที่เหมาะสมกับนักศึกษาพิการ $\overline{X}$ = 3.69	27.5	32.8	25.4	10.1	3.7	19.6	80.4
	61. สถาบันการศึกษาให้คำแนะนำเพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพ $\overline{X}$ = 3.74	28.6	34.4	22.8	11.6	2.1	31.0	69.0

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....
.....
.....

Copyright by Mahidol University

6) ด้านกีฬาและนันทนาการ จำนวน 3 ข้อ

ความต้องการของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย		ระดับความต้องการ					การให้บริการ	
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	มีบริการแล้ว (ร้อยละ)	ยังไม่มีบริการ (ร้อยละ)
ให้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	62. การให้โอกาสนักศึกษาพิการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ที่สถาบันการศึกษาจัดให้ อย่างน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง $\overline{X}$ = 3.37	20.6	24.9	32.8	14.3	7.4	28.0	72.0
	63.มีการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ สอดคล้องกับความต้องการและข้อจำกัดของคนพิการ $\overline{X}$ = 3.41	22.8	25.4	30.7	12.7	8.5	24.9	75.1
สถานที่ในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	64. มีสถานที่ให้คนพิการเข้าถึงได้ในการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการในสถาบันการศึกษา $\overline{X}$ = 3.61	26.5	29.1	29.1	9.5	5.8	26.5	73.5

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ .....

.....

.....

Copyright by Mahidol University

แบบสอบถามความต้องการของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายนี้พัฒนามาจาก

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 (กรมส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2556)

2. เกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2554 (กรมส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2556)

3. การให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ (อรอนงค์ สงเจริญ, 2556)

4. บทสรุปความต้องการของมนุษย์ (Gilmer, เสถียร เหลืองอร่าม, 2525) และมิติทางสังคม (Social model) (ณฤทัย เกตุหอม, 2555)

5. แบบสอบถามในส่วนของความพึงพอใจในสถาปัตยกรรมของคนพิการทางการเคลื่อนไหว (สุมาลี สว่างสุขสกุล, 2550)

6. บทสรุปเรื่องความต้องการของคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายของผู้วิจัย

Copyright by Mahidol University

ภาคผนวก ข

เอกสารและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการวิจัยในคน

COA No. MU-CIRB 2015/146.2411

Mahidol University Central Institutional Review Board (MU-CIRB)

Certificate of Approval

Protocol No.: MU-CIRB : 2015/146.2805

Title of Project: NEEDS AND UNMET NEEDS OF STUDENTS WITH PHYSICAL DISABILITIES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTION SETTING IN THAILAND

Approval includes:

1) Principle Investigator : Chuklin Pongpaw
   Affiliation : Ratchasuda College, Mahidol University
   Research Site : Higher Education Institution Setting in Thailand
2) Submission form version date 23 Nov 2015
3) Protocol version date 23 Nov 2015
4) Participant Information sheet version date 23 Nov 2015
5) Informed Consent form version date 23 Nov 2015
6) Questionnaire version date 25 Sep 2015
7) Interview guideline version date 25 Sep 2015

MU-CIRB is in full compliance with International Guidelines for Human Research Protection such as Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guidelines and the International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP)

Date of Approval: *11 Dec 2015*
Date of Expiration: *10 Dec 2016*

Signature of Chairperson: .....
(Professor Dr. Rutja Phuphaibul)
MU-CIRB Chair

Signature of Institute Representative: .....
(Professor Dr. Sansanee Chaiyaroj)
Vice President for Research

* See *list of Co-Investigators at the back page*

Copyright by Mahidol University

Page 1 of 2

List of Co – Investigators

All MU-CIRB Approved Investigators must comply with the Following:

1. Conduct the research according to the approved protocol;
2. Conduct the informed consent process without coercion or undue influence, and provide the potential subjects sufficient time to consider whether or not to participate.
3. Use only the Consent Form bearing the "MU-CIRB Approval stamp;
4. Obtain approval of any changes in research activity before commencing and informed research participants about the changes for their consideration in pursuing the research.
5. Timely report of serious adverse events to MU-CIRB and any new information that may adversely affect the safety of the subjects or the conduct of the trial;
6. Provide MU-CIRB the progress reports at least annually or as requested;
7. Provide MU-CIRB the final reports when completed the study procedures.

.....

MU-CIRB Address: Office of the President, Mahidol University, 4th Floor, Room Number 411
999 Phuttamonthon 4 Road, Salaya, Nakhonpathom 73170, Thailand
***Tel:** 66 (0) 2849 6220, 6223 **Fax:** 66 (0) 2849 6223*
***E-mail:** mucerif.mahidol@gmail.com*
***Website:** http://www.sp.mahidol.ac.th*

Copyright by Mahidol University

MU-CERT Center of Ethical Reinforcement for Human Research	คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนส่วนกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล	แก้ไข ณ วันที่ 2/02/2015
เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมวิจัย สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป. (Participant Information Sheet)		หน้าที่ 1 ของ 1 หน้า

เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยโดยการตอบแบบสอบถาม และการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัย

วันที่...../...../.....

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ด้วยดิฉัน ชูกลิ่น ผ่องแผ้ว นักศึกษาปริญญาโทสาขา วิทยาการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการคณะ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย" ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคือ สามารถทราบความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย เพื่อหาทางช่วยเหลือนักศึกษาพิการให้สอดคล้องกับความต้องการ

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เพราะ เป็นผู้มีคุณสมบัติที่ตรงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ในการนี้ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเรื่อง "ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย" ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน จำนวน 64 ข้อ ดังนี้ ตามแบบสอบถามที่แนบมาให้นี้ ใช้เวลาในการตอบ 30 นาที ผู้วิจัยจะขอรับแบบสอบถามคืนโดย ขอความกรุณาผู้เข้าร่วมวิจัยส่งแบบสอบถามกลับคืนให้กับหน่วยงานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ(DSS) ของสถาบันอุดมศึกษา ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยกำลังศึกษาอยู่

เนื่องจากแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามหลายส่วน จึงขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตอบตามความรู้สึกของท่านให้มากที่สุด โดยข้อมูลและคำตอบทั้งหมดจะถูกปกปิดเป็นความลับ และจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลการศึกษาครั้งนี้โดยออกมาเป็นภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบใดๆต่อผู้ตอบหรือหน่วยงานของผู้ตอบ ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามข้อใดข้อหนึ่ง หากท่านไม่สบายใจหรืออึดอัดที่จะตอบคำถามโดยไม่มีผลกระทบต่อท่าน หรือท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยได้โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล

หากผู้เข้าร่วมวิจัยมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยหรือแบบสอบถาม สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ หน่วยงานการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ(DSS) ของสถาบันอุดมศึกษา ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยกำลังศึกษาอยู่

โครงการวิจัยนี้ได้รับการพิจารณารับรองจาก คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของมหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานอยู่ที่ สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 หมายเลขโทรศัพท์ 02-849-6220 ,6223 โทรสาร 02-849-6223 หากท่านได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ ท่านสามารถติดต่อประธานกรรมการฯ หรือผู้แทน ได้ตามสถานที่และหมายเลขโทรศัพท์ข้างต้น

ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

รับรองโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล
รหัสโครงการ MU-CIRB 2015/146.2805
วันที่ 11/12/58

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวชูกลิ่น ผ่องแผ้ว)
ชื่อผู้วิจัย

Copyright by Mahidol University

MU-CERT Center of Ethical Reinforcement for Human Research	คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนส่วนกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล	แก้ไข ณ วันที่ 2/02/2015
หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (Informed Consent Sheet)		หน้าที่ 1ของ 2 หน้า

หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (Informed Consent Sheet)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อาศัยอยู่บ้านเลขที่.....ถนน .....ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์ .....

ขอแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่อง ความต้องการและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของนักศึกษาพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ในสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

โดยข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยรายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติหรือได้รับการปฏิบัติ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของการวิจัยและความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมการวิจัย รวมทั้งแนวทางป้องกันและแก้ไขหากเกิดอันตรายขึ้น โดยได้อ่านข้อความที่มีรายละเอียดอยู่ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย อีกทั้งยังได้รับคำอธิบายและตอบข้อสงสัยจากหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยไม่มีสิ่งใดปิดบังซ่อนเร้น

ข้าพเจ้าจึงสมัครใจเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้

ข้าพเจ้าได้ทราบถึงสิทธิ์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับข้อมูลเพิ่มเติมทั้งทางด้านประโยชน์และโทษจากการเข้าร่วมการวิจัย และสามารถถอนตัวหรือองดเข้าร่วมการวิจัยได้ทุกเมื่อ โดยจะ**ไม่มีผลกระทบต่อ**ตัวข้าพเจ้าเองที่ข้าพเจ้าจะได้รับต่อไปในอนาคต และยินยอมให้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าที่ได้รับจากการวิจัย แต่จะไม่เผยแพร่ต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล โดยจะนำเสนอเป็นข้อมูลโดยรวมจากการวิจัยเท่านั้น

หากข้าพเจ้ามีอาการผิดปกติ รู้สึกไม่สบายกาย หรือมีผลกระทบต่อจิตใจของข้าพเจ้าเกิดขึ้นระหว่างการวิจัย ข้าพเจ้าจะแจ้งผู้วิจัยโดยเร็วที่สุด และหากข้าพเจ้ามีข้อข้องใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัย หรือหากเกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการวิจัยขึ้นกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้า จะสามารถติดต่อกับ(ระบุชื่อผู้รับผิดชอบที่โทรศัพท์ที่ติดต่อได้24 ชั่วโมง) เจ้าหน้าที่งานบริการและสนับสนุนนักศึกษาพิการ (DSS: Disability Support Services) ในสถาบันอุดมศึกษา ที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่

/หากข้าพเจ้า(*) ได้รับการปฏิบัติ.....

Copyright by Mahidol University

MU-CERT Center of Ethical Reinforcement for Human Research	คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนส่วนกลาง มหาวิทยาลัยมหิดล	แก้ไข ณ วันที่ 2/02/2015
หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัยที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (Informed Consent Sheet)		หน้าที่ 2ของ 2 หน้า

หากข้าพเจ้า(*) ได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าจะสามารถติดต่อกับประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนหรือผู้แทน ได้ที่สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนส่วนกลาง สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล หมายเลขโทรศัพท์ 02-849-6220 ,6223 โทรสาร 02-849-6223

ข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมนี้โดยตลอดแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....

(.....) (นางสาวชูกลิ่น ผ่องแผ้ว)

ผู้เข้าร่วมการวิจัย/ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้วิจัย

วันที่...../...../..... วันที่...../...../.....

ในกรณีผู้เข้าร่วมการวิจัยไม่สามารถอ่านหนังสือได้ผู้ที่อ่านข้อความทั้งหมดแทนผู้เข้าร่วมการวิจัยคือ..... ..... จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นพยาน

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

วันที่...../...../.....

Copyright by Mahidol University

ภาคผนวก ค

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	21	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	21	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.963	64

Copyright by Mahidol University

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
n1	197.5714	1492.657	.648	.962
n2	197.5238	1489.062	.590	.962
n3	197.0952	1493.890	.511	.962
n4	197.7619	1494.690	.573	.962
n5	197.5714	1518.757	.314	.963
n6	197.7143	1515.714	.351	.963
n7	197.8571	1494.529	.578	.962
n8	197.9048	1512.390	.409	.963
n9	197.7619	1492.290	.542	.962
n10	197.2857	1523.814	.256	.963
n11	197.9524	1492.748	.585	.962
n12	197.1905	1465.262	.766	.961
n13	197.6667	1465.133	.683	.962
n14	198.1429	1503.829	.471	.962
n15	198.4286	1511.557	.497	.962
n16	198.3810	1521.648	.356	.963
n17	198.1429	1497.729	.607	.962
n18	198.2857	1496.314	.624	.962
n19	198.3810	1498.048	.610	.962
n20	198.0952	1550.190	-.024	.964
n21	197.5714	1545.357	.026	.964
n22	197.9524	1502.048	.523	.962
n23	198.0000	1500.300	.518	.962
n24	197.5238	1494.162	.597	.962
n25	197.4762	1491.162	.602	.962
n26	197.8571	1510.329	.378	.963
n27	197.8095	1515.562	.449	.963
n28	197.8095	1499.062	.582	.962
n29	198.0476	1502.148	.559	.962
n30	198.2857	1513.814	.432	.963
n31	198.1429	1510.229	.568	.962
n32	197.6190	1493.848	.709	.962
n33	197.4762	1488.162	.634	.962
n34	197.1429	1499.629	.584	.962
n35	196.8095	1531.662	.285	.963
n36	197.3810	1501.748	.592	.962

Copyright by Mahidol University

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
n37	197.4762	1496.762	.584	.962
n38	197.4286	1494.657	.603	.962
n39	197.5238	1492.562	.640	.962
n40	197.1905	1493.762	.685	.962
n41	197.1429	1490.829	.725	.962
n42	197.3810	1498.048	.539	.962
n43	197.2857	1490.114	.700	.962
n44	197.2857	1491.214	.687	.962
n45	196.9048	1507.790	.507	.962
n46	196.9524	1518.748	.431	.963
n47	197.7143	1517.614	.376	.963
n48	197.5238	1493.362	.631	.962
n49	197.2381	1497.890	.666	.962
n50	197.4762	1498.062	.622	.962
n51	197.5714	1504.757	.485	.962
n52	197.6667	1503.733	.513	.962
n53	197.3333	1502.233	.613	.962
n54	197.0476	1499.548	.591	.962
n55	197.4286	1515.357	.445	.963
n56	197.2381	1509.190	.582	.962
n57	196.9048	1509.790	.537	.962
n58	197.1429	1510.329	.434	.963
n59	197.1905	1490.862	.689	.962
n60	197.1429	1496.629	.685	.962
n61	196.9524	1506.448	.517	.962
n62	197.6667	1489.233	.591	.962
n63	197.9048	1509.090	.430	.963
n64	197.6667	1486.433	.583	.962

Copyright by Mahidol University

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาว ชูกลิ่น ผ่องแผ้ว
วัน เดือน ปีเกิด	14 มกราคม 2502
สถานที่เกิด	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การศึกษาบัณฑิต สาขา วิชาเคมี สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ. 2526
ทุนการศึกษา	นักเรียนทุนและคนไข้ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี
ที่อยู่ปัจจุบัน	วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล 111 หมู่ 6 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ต. ศาลายา อ. พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และสถานที่ทำงาน	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ โทรศัพท์ 0879734810 E-mail: janywrite@gmail.com

Copyright by Mahidol University